

การศึกษาใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี

บทคัดย่อ
ของ
ศาสตราจารย์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม ๒๕๔๘

สาคร ปานพ่าย. (2548). การศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา
ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี และหาความสัมพันธ์ระหว่าง
บุคลิกภาพการใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มตัวอย่างคือ
นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี)
และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) รวมจำนวน 226 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ
รวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 4 ตอน ตอนที่ 1 ถามข้อมูลทั่วไป เป็น
แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 ถามค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาโดยตรง
และค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างศึกษาเป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด ตอนที่ 4 แบบสอบถาม
บุคลิกภาพการใช้จ่าย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สอบถามค่านิยม
ส่วนบุคคลและความสนใจส่วนบุคคล แบบสอบถามตอนนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9165 สถิติที่ใช้
ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) และ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (simple Pearson Product Moment Correlation)

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาพยาบาลของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตร
บัณฑิต (4 ปี) มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา โดยเฉลี่ยเป็นเงิน 60,918.84 บาท และนักศึกษา
พยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดย
เฉลี่ยเป็นเงิน 95,613.35 บาท เมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาพบว่า นักศึกษา
ทั้งสองหลักสูตร มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .001

2. การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัย
พยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) จำแนกตามระดับชั้นปี พบว่า
นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีค่าใช้จ่าย 54,259.85 บาท นักศึกษาชั้นปีที่ 2 67,458.64 บาท นักศึกษาชั้นปีที่ 3
67,341.40 บาท นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 67,369.78 บาท เมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวนักศึกษาที่
ชั้นปีแตกต่างกันพบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยน้อยกว่านักศึกษา
ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาชั้นปีคู่อื่น ๆ
พบว่าไม่แตกต่างกัน

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษา
พยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี)
จำแนกตามระดับชั้นปี พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีค่าใช้จ่าย 95,116.41 บาท และนักศึกษาชั้นปีที่ 4
96,008.88 บาท เมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาพบว่า นักศึกษาทั้งสองชั้นปีมีค่า
ใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

4. การหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพการใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา
โดยเฉลี่ยของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) และนักศึกษาพยาบาล หลักสูตร
พยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) พบว่า บุคลิกภาพการใช้จ่ายมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่าย
ส่วนตัวทางการศึกษาในระดับต่ำ ($r = .226$) และต่ำมาก ($r = .180$) ตามลำดับ

A STUDY OF PERSONAL EXPENSES IN EDUCATION OF STUDENTS
AT BOROMARAJONANI COLLEGE OF NURSING, RATCHABURI

AN ABSTRACT
BY
SAKORN PANPAYAP

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Administration
At Srinakharinwirot University
MAY 2005

Sakorn Panpayap. (2005). *A Study of Personal Expenses in Education of Students at Boromarajonani College of Nursing, Ratchaburi*. Master's Project, M.Ed. (Education Administration). Bangkok: Graduate School. Srinakharinwirot University. Project Advisor: Asst. Prof. Dr. Puongrat Kesonpat.

The purposes of this research were to analyze and compare personal education expenses of students at Boromarajonani College of Nursing, Ratchaburi, and investigated relationships between the students' expense personality and their personal expenses. Participants included a stratified random sample of 226 nurse students studying Bachelor of Nursing Science Program (4-Year and continuing 2-Year). A questionnaire was administered. It consisted of 4 sections: section 1 general information checklist, section 2 and section 3 open-ended items asking education expenses and personal expenses, section 4 personal value and interest items using 5 point rating scale with a Cronbach alpha of .9165. The statistics used included percentages, mean, standard deviation, t-test and One-Way ANOVA, and simple Pearson Product Moment Correlation.

The results were as follows.

1. The mean expenses per year of nurse students studying Bachelor of Nursing Science Program (4-Year) were 60,918.84 Baht and those of nurse students studying Bachelor of Nursing Science Program (2-Year) were 95,613.35 Baht. When compared the expenses of the two nurse student groups, there were significant difference at .001 level.

2. A comparison of the mean personal expenses of the nurse students studying Bachelor of Nursing Science Program (4-Year) by year level revealed that 1st-year nurse students spent 54,259.85 Baht, 2nd-year 67,458.64 Baht, 3rd year 67,341.40 Baht and 4th-year 67,369.78 Baht. When compared the expenses of the nurse student groups, the 1st-year nurse students spent less than the other group at .05 level of significance.

3. A comparison of the mean personal education expenses of the nurse students studying Bachelor of Nursing Science Program (2-Year) by year level revealed that 3rd-year nurse students spent 95,116.41 Baht and 4th-year spent 96,008.88 Baht, which was not significantly different.

4. Significant relationships were found between students' expense personality and personal education expenses of nurse students studying Bachelor of Nursing Science Program (4-Year) and continuing program (2-Year) at a low level ($r=.226$) and a very low level ($r=.180$) respectively.

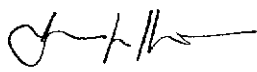
การศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี

สารนิพนธ์
ของ
สาคร ปานพ่ายัพ

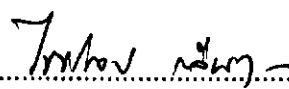
เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2548
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ เรื่อง การศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ของ สาคร ปานพ่ายพ จบนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

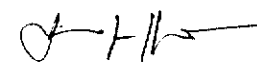
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

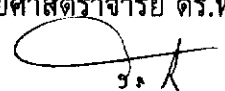

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย)

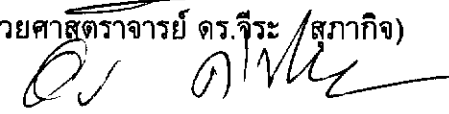
ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร


.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

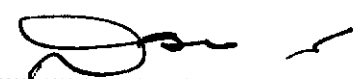
คณะกรรมการสอบ


..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย)


..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระ สุภากิจ)


.....กรรมการสอบสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณ ดันท์เจริญรัตน์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ


.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ชูชาติ)

วันที่ 16 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2548

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณณ ดัณฑ์เจริญรัตน์ ที่ร่วมเป็น กรรมการสอบสารนิพนธ์ ได้ให้คำปรึกษาแนะนำที่มีคุณอย่างยิ่งตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ต่างๆ ของการวิจัย นับตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ทั้งให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้งานวิจัยนี้ได้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างมาก จึงขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.มารศรี สุธานี อาจารย์ ดร.ราชนัย บุญธิมา อาจารย์ ดร.บำเพ็ญ พงศ์เพชรดิธ และ อาจารย์เยาวลักษณ์ มีบุญมาก ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำในการสร้างแบบสอบถาม ขอขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชา การบริหารการศึกษาทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ ด้านวิชาการ

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษาและนักศึกษาพยาบาลผู้ตอบแบบสอบถามของวิทยาลัย พยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ท้ายสุดผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ญาติพี่น้องและเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้ทั้งกำลังใจและกำลังใจ ที่ดีเยี่ยมตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและทำงานวิจัย และขอบคุณ คุณสุวิรัตน์ พงศ์สุวรรณ พร้อมทั้ง คุณสมนจันทร์ วุฒิจันทร์ ที่ช่วยเหลือในการพิสูจน์อักษร

สาคร ปานพ่าย

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	6
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	6
ตัวแปรที่ศึกษา.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
สมมุติฐานในการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
การศึกษาพยาบาล.....	12
ระบบการศึกษาพยาบาลในประเทศไทย.....	13
ขอบข่ายการจัดการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี....	17
โปรแกรมการศึกษา.....	19
หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี).....	19
หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี).....	20
ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา.....	25
ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา.....	29
ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษา.....	31
บุคลิกภาพการใช้จ่าย.....	33
ความหมายของบุคลิกภาพ.....	34
การวัดบุคลิกภาพ.....	35
พฤติกรรมการใช้จ่าย.....	36
ค่านิยมของบุคคล.....	40
ความสนใจของบุคคล.....	45
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ.....	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ.....	56
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	61
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	61
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	63
วิธีหาคุณภาพเครื่องมือ.....	64
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	65
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	69
การวิเคราะห์ข้อมูล	69
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
5. สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	75
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	75
สมมุติฐานในการวิจัย.....	75
วิธีการศึกษาค้นคว้า.....	76
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	77
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
สรุปผลการวิจัย.....	78
การอภิปรายผล.....	82
ข้อเสนอแนะ.....	88

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	89
ภาคผนวก.....	95
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	123

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงภาพรวมอัตราส่วนพยาบาลต่อประชากรทั้งประเทศ พ.ศ. 2536-2543.....	14
2	แสดงสถาบันการศึกษาพยาบาลในประเทศไทย.....	16
3	แสดงหน่วยกิตการเรียนตามหมวดวิชาของโปรแกรมการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี).....	20
4	แสดงหน่วยกิตการเรียนตามหมวดวิชาของโปรแกรมการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2).....	21
5	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหลักสูตรและระดับชั้นปี.....	62
6	แสดงระดับความสัมพันธ์ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์.....	67
7	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโปรแกรมการศึกษา และระดับชั้นปี.....	70
8	แสดงการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษา พยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี.....	71
9	แสดงความแปรปรวนของค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย ของ นักศึกษาพยาบาล หลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต(4 ปี).....	72
10	แสดงการทดสอบรายคู่ของค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย ของ นักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) จำแนกตามระดับชั้น.....	72
11	แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) จำแนกตามระดับชั้น.....	73
12	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพการใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายส่วนตัว ทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี)....	74
13	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพการใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายส่วนตัว ทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2)	74
14	แสดงผลสรุปการทดสอบสมมติฐานการวิจัย.....	82
15	แสดงค่าเฉลี่ย และร้อยละ ของค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) จำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา และ ประเภทค่าใช้จ่าย.....	115

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
16 แสดงค่าเฉลี่ย และร้อยละ ของค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) จำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา และประเภทค่าใช้จ่าย.....	115
17 แสดงค่าเฉลี่ย และร้อยละ ของค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) จำแนกตามระดับชั้น ที่กำลังศึกษาและประเภทค่าใช้จ่าย.....	118
18 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการแปลผลของคะแนน บุคลิกภาพการใช้จ่ายเกี่ยวกับค่านิยมส่วนบุคคลและความสนใจส่วนบุคคล ของนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรศาสตรบัณฑิต (4 ปี) โดยรวมจำแนก เป็นรายข้อ.....	120
19 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการแปลผลของคะแนน บุคลิกภาพการใช้จ่ายเกี่ยวกับค่านิยมส่วนบุคคลและความสนใจส่วนบุคคล ของนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) โดยรวมจำแนก เป็นรายข้อ.....	122

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	กรอบแนวคิดการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี	10
2	ผังโครงสร้างจัดองค์การของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี	18
3	ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับแบบของการใช้ชีวิตกับ Psychographics	37
4	อิทธิพลของค่านิยมต่อพฤติกรรมของบุคคล	44

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาของประเทศไทยในยุคปัจจุบันได้รับผลกระทบจากปัจจัยภายนอกคือ สังคมโลก ก่อให้เกิดการแข่งขันที่รุนแรงและปัจจัยภายใน คือ ผู้เสียภาษีผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง ผู้รับบริการที่ต้องคำนึงถึงเงินที่ลงทุน จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่มาศึกษาต่อจะต้องได้รับความพึงพอใจในการจัดการการศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2545: 1-3) จะเห็นได้ว่าทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกมีความสำคัญยิ่ง การจัดการศึกษาจึงต้องจัดให้คุ้มค่างบประมาณและเวลาที่เสียไป สิ่งสำคัญคือสถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการให้เป็นไปอย่างถูกต้อง มีการบริหารงานที่เป็นระบบเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกัน มีผลผลิตและผลลัพธ์ของงานที่ดีขึ้นหรือสูงขึ้นกว่าเดิม ทรัพยากรมนุษย์ที่มีทักษะจำนวนมากมีแนวโน้มที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและมีแนวโน้มที่จะทำให้ระบบเศรษฐกิจมีความสามารถเพิ่มความมั่งคั่งได้ การที่จะสร้างทรัพยากรมนุษย์ให้มีทักษะสูงขึ้นนั้น จำเป็นต้องมีการลงทุนในด้านการศึกษา (อาธิ ครุศากยวงศ์. 2541: 15)

การศึกษาเป็นกระบวนการในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นปัจจัยเบื้องต้นที่สำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศและโดยที่สถาบันอุดมศึกษาเป็นระบบหลักหนึ่งที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อระบบการศึกษารวมทุกระดับของชาติในโลกยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ (Knowledge-based Society) และถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันกับนานาประเทศ จึงส่งผลให้หลายประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย ต้องหันกลับมาทบทวนบทบาทในการจัดการและพัฒนา รูปแบบการจัดงบประมาณและการลงทุน ตลอดจนพัฒนาการจัดการอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความสามารถซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรมได้อย่างมั่นคง และประสิทธิภาพ ดังนั้นการลงทุนเพื่อการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจึงเป็นการลงทุนที่สำคัญสำหรับอนาคตของประเทศ ต้องพัฒนาทั้งด้านคุณภาพและปริมาณให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมโลก จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาเรียนรู้การดำเนินงานการบริหารจัดการ การจัดงบประมาณและการลงทุนเพื่ออุดมศึกษา (บุญเสริม วิสกุล; และคนอื่นๆ. 2546: 1) เพื่อให้ผู้ที่มิหน้าที่ได้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องได้เกิด ความรู้ ความเข้าใจและนำไปสู่การปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาไม่ใช่การศึกษาภาคบังคับดังนั้นผู้เข้าศึกษาต้องเสียค่าใช้จ่ายเอง เช่น ค่าธรรมเนียม ค่าหน่วยกิต ค่าพาหนะ ค่าที่พัก เป็นต้น ในปัจจุบันความคิดและความเข้าใจในเรื่องการลงทุนทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องความรับผิดชอบในด้านค่าใช้จ่ายทางการศึกษา นักการศึกษาและผู้เกี่ยวข้องกับการวางแผนนโยบาย

การศึกษาระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีแนวคิดในแนวทางที่จะทำให้ผู้รับการศึกษา ในระดับ อุดมศึกษามีส่วนร่วมในการรับภาระค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาเพิ่มขึ้นจากเดิมที่เป็นอยู่โดยให้ นักศึกษาจ่ายค่าหน่วยกิตและค่าธรรมเนียมการศึกษาสูงขึ้น ทำให้ผู้รับการศึกษาในมหาวิทยาลัย และสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษารับภาระค่าใช้จ่ายในส่วนของการใช้จ่ายดำเนินการในการ จัดการศึกษาสถาบันนั้นเพิ่มมากขึ้น

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535 - 2539) ได้มีการกำหนด เป้าหมายที่จะเพิ่มค่าเล่าเรียนเพื่อให้นักศึกษาในระดับอุดมศึกษาจ่ายค่าเล่าเรียนเองในสัดส่วน ร้อยละ 50 ของต้นทุนผลิตแต่รัฐบาลก็ได้ให้สถาบันอุดมศึกษาปฏิบัติอย่างจริงจัง มาจนถึงปี พ.ศ. 2545 รัฐบาล ยังคงได้กำหนดนโยบายในการอุดหนุนการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในอัตรา ร้อยละ 75 ของต้นทุนผลิต ซึ่งนักศึกษาจ่ายเพียงร้อยละ 25 เท่านั้น และต่อมาในปี พ.ศ. 2546 รัฐบาลได้นำแนวคิดนี้มาปฏิบัติ เพื่อให้นักศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบเสียค่าใช้จ่ายร้อยละ 50 ของ ค่าใช้จ่ายทั้งหมด ซึ่งก็เป็นผลให้สถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นต้องปรับเพิ่มค่าเล่าเรียนเพิ่มจาก เดิม (บุญเสริม วิสกุล; และคนอื่น ๆ. 2546: 50-51) ซึ่งการศึกษาระดับอุดมศึกษาผู้เรียนจะได้ ประโยชน์จากการสำเร็จการศึกษาโดยนำไปประกอบอาชีพและมีรายได้ดีเมื่อเรียนจบไปแล้ว ดังนั้น ผู้เรียนจึงจำเป็นต้องจ่ายค่าเล่าเรียนเองแทนที่จะให้รัฐบาลอุดหนุนค่าใช้จ่ายให้เป็นส่วนใหญ่ เพราะ รัฐบาลมองว่าเงินอุดหนุนค่าเล่าเรียนเป็นการนำเอาเงินจากคนส่วนมากมาอุดหนุนคนส่วนน้อยให้ได้ โอกาสประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้ตนเอง รัฐบาลจึงเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาระดม ทรัพยากรด้วยการเพิ่มค่าเล่าเรียนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาล ให้เพียงพอสำหรับร้อยละ 50 ของต้นทุนผลิต ด้วยการเพิ่มค่าเล่าเรียนนั้นให้ทำแบบค่อยเป็นค่อยไป (บุญเสริม วิสกุล; และ คนอื่น ๆ. 2546: 51-55)

ในปี พ.ศ. 2541 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติร่วมกับสวนดุสิตโพล ได้ทำ การสำรวจทัศนคติของประชาชนเรื่อง ทำไมประชาชนจึงไม่ให้บุตร/หลานเรียนต่อ ผลการสำรวจช่วย ให้เข้าใจสภาพของปัญหาบางส่วนได้อย่างน่าสนใจ ประชาชนที่มีบุตรหลานออกจากโรงเรียนก่อนจบ ตอบว่าสาเหตุคือไม่มีเงินไม่มีทุนเรียนประมาณร้อยละ 60 ของ ผู้ตอบแบบสำรวจ (วิทยาการ เชียงกุล. 2543: 15) และได้มีการศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจของนักศึกษาในการศึกษาต่อใน หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตนั้นพบว่า การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพพยาบาล เพราะการศึกษา พยาบาลในหลักสูตรนี้เป็นการศึกษาในวิชาชีพสาขาการพยาบาลและผดุงครรภ์ขั้นหนึ่งที่มีผลมาจาก ความต้องการของครอบครัวและนักศึกษาที่ต้องการมีงานทำภายหลังสำเร็จการศึกษาแล้ว เนื่องจาก เป็นอาชีพที่หางานทำง่ายและสามารถกู้เงินยืมเพื่อการศึกษาจากรัฐบาลได้ ซึ่งถือว่าการตัดสินใจ ที่สำคัญมากที่สุดอย่างหนึ่งในชีวิต เพราะมีผลสะท้อนถึงความสุขของผู้ศึกษาและครอบครัว และ เกี่ยวข้องกับความเจริญของงาของประเทศไทยจะมีบุคลากรทางการพยาบาลเพิ่มขึ้น ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร คือ ปัจจัยด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านเหตุผลส่วนตัว เป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจศึกษาต่อในหลักสูตรพยาบาลศาสตร ปัจจัย ด้านเศรษฐกิจ เรื่อง “เรียนจบหลักสูตรนี้แล้วหางานทำได้ง่ายกว่าหลักสูตรอื่น มีผลต่อการตัดสินใจ

สูงสุด รองลงมาคือ “อาชีพพยาบาลมีสวัสดิการทั้งที่ทำงานภาครัฐและเอกชน” ปัจจัยด้านสังคม เรื่อง “อาชีพพยาบาลทำให้มีโอกาสช่วยเหลือสังคม มีผลต่อการตัดสินใจที่สุด รองลงมาคือ “คิดว่าอาชีพพยาบาลเป็นอาชีพที่มีเกียรติในสังคม” และปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัว เรื่อง “การเรียนหลักสูตรนี้ทำให้ผู้ปกครองสบายใจเพราะมีหอพักให้อยู่จึงรู้สึกปลอดภัยกว่าการหาที่พักเอง” มีผลต่อการตัดสินใจสูงสุด รองลงมาคือ “เมื่อเรียนจบหลักสูตรนี้สามารถนำความรู้มาประกอบอาชีพเพื่อหารายได้” (อำภา กันทะเปิง; และ สุชาติ อินทรกำแหง ณ ราชสีมา. 2546: 47-57)

ปัจจุบันพฤติกรรมการใช้ชีวิตของคนไทยก็เข้าไปในภาวะที่ไม่มีความสุข ไม่ว่าจะเป็นการเผชิญภัยนานาประการ จากการวิ่งให้ทันเทคโนโลยี การก้าวตามกระแสสมัยนิยม ตัวอย่าง เช่น พฤติกรรมการรับประทานอาหารฟาสต์ฟู้ดที่แพร่หลายเข้าไปถึงเกือบทุกจังหวัดของประเทศไทยที่ผ่านมาระแสการบริโภคนิยมของสังคม ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมในทุก ๆ ด้าน เกินพอดี มากไป สุดชั่วเกือบทุกเรื่อง พฤติกรรมการบริโภคของคนไทยเป็นตัวเสริมให้เพิ่มความอยากมากขึ้น อยากสบาย อยากสวย และเพื่อสนองความอยากนี้ก็ต้องมีค่าใช้จ่าย ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายโดยรวมของประเทศสูงขึ้น รายจ่ายที่สังคมหมดไปจึงเป็นส่วนที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ขณะที่รายรับของประเทศไทยไม่ได้เพิ่มขึ้นรวดเร็วขนาดนั้น (สุขภาพแบบพอเพียงเพื่อชีวิตที่ดีกว่า. 2544: 25) ขณะนี้กระแสวัฒนธรรมตะวันตกหลังไหลเข้ามาในประเทศไทยอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะค่านิยมการใช้สินค้าจากต่างประเทศ ถ้าเป็นยี่ห้อดังยิ่งได้รับความนิยมอย่างมาก เครื่องแต่งกายที่นิยมกันอย่างมากนั้นได้แก่ กระเป๋านาฬิกา รองเท้า เสื้อผ้า เป็นต้น (พัชสุดา อร่ามกุล. 2540: 10) และกลุ่มที่นิยมการใช้สินค้า ที่นำเข้าจากต่างประเทศ ก็คือ นิสิต นักศึกษา นั่นเอง ลักษณะเฉพาะของบุคคล อันเกิดจากบุคลิกภาพ ค่านิยม เป็นตัวกำหนดแบบการใช้ชีวิตของบุคคล และ การปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน เกิดจากความชอบ ไม่ชอบ และความสนใจ ทำให้เกิดแบบของการใช้ชีวิต ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้จ่าย (อดุลย์ จาตุรงค์กุล. 2543: 256) การใช้ชีวิตประจำวันอันเกิดจาก ค่านิยมของบุคคล และความสนใจของบุคคล (อดุลย์ จาตุรงค์กุล. 2543: 247)

พฤติกรรมของบุคคลมีส่วนเกี่ยวข้องกับค่านิยมและความสนใจเป็นอย่างมากเพราะ ค่านิยมและความสนใจมีอยู่ในจิตใจของคนเราเป็นมาตรฐานความประพฤติ ความมีประสิทธิภาพ ความสวยงาม หรือคุณค่าที่เรายึดมั่นและเราต้องการให้ได้สิ่งนั้นและรักษาไว้ ทุกคนล้วนมีค่านิยม แม้ว่าบางคนจะไม่ทราบว่าค่านิยมที่ว่านั้นได้แก่อะไรบ้างดังที่ แจค (กรรณิการ์ ชีใจงาม. 2542: 1; อ้างอิงจาก Jack. 1977. *How to Teach About Values: An Analytic Approach*. p. 7) ได้กล่าวไว้ บุคลิกภาพของบุคคลมีความหลากหลายและมีความสลับซับซ้อน บุคคลแต่ละบุคคลจะมีความแตกต่างกัน บุคลิกภาพจึงเป็นลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลที่ประกอบด้วย ความคิด ความรู้สึก ความสนใจ สติปัญญา รูปร่าง การแต่งกาย กิริยาท่าทาง การวางตัว นิสัย ความสามารถ การแสดงออกของทัศนคติ ค่านิยม แรงจูงใจ การปรับตัวต่อสถานการณ์ วิธีแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตตลอดจน การแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เป็นสิ่งผสมผสานระหว่างพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมที่กำหนดให้บุคคลมีแนวทางในการคิดและการประพฤติปฏิบัติในชีวิตที่แตกต่างกัน (ศิริวรรณ เสรีรัตน์; และคนอื่น ๆ. 2541: 49); (เพราพรรณ เปลียนภู. 2542: 59); และ (ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2547: 5) และผลการ

ศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายของนิสิต ปรากฏว่านิสิตส่วนมากไม่มีการวางแผนการใช้จ่ายไว้ล่วงหน้า ในการตัดสินใจซื้อสินค้าแต่ละครั้งจะขึ้นอยู่กับเพื่อนมากที่สุด และในช่วงเวลาหลังเลิกเรียนนิสิต มักพบปะสังสรรค์กับเพื่อน พิจารณาแล้วกิจกรรมที่นิสิตทำในเวลาว่างนั้นพบว่า นิสิตชอบจะดูหนัง ฟังเพลงมากที่สุด และชอบรับประทานอาหารตามร้านอาหารข้างทาง ของใช้ส่วนตัวที่นิสิตเลือกใช้ ส่วนมากนั้น ส่วนใหญ่จะเลือกใช้ของทั้งที่ผลิตภายในประเทศและต่างประเทศ (วันดี ทวีศักดิ์อำไพ, 2542: 148) ปัจจุบันค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษามีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ผลที่ตามมาทำให้ค่าใช้จ่ายของผู้ศึกษาในขั้นนี้สูงขึ้นตามไปด้วย จึงเป็นคำถามที่ผู้ปกครอง ตัวผู้ศึกษาเอง และครู อาจารย์ถามกันอยู่เสมอว่าต้องใช้เงินเท่าไรเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา? ปัญหานี้ยังไม่หลักฐานพอที่จะเป็นคำตอบที่ชัดเจนเชื่อถือได้ จึงอาจทำให้เยาวชนจำนวนมากต้องเสียโอกาสเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาไปทั้ง ๆ ที่ สติปัญญาความสามารถพอที่จะศึกษาให้สำเร็จการศึกษาได้ อันเนื่องมาจากความไม่แน่ใจในฐานะทางเศรษฐกิจของตนว่ามีกำลังพอที่จะศึกษาจนจบหรือไม่ ดังนั้นเพื่อจะได้ทราบค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่แท้จริงของนักศึกษา จึงสมควรที่จะต้องศึกษาเรื่องค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาพยาบาล ที่แท้จริงว่ามีค่าใช้จ่ายเท่าใดหรือเกี่ยวข้องอะไรบ้าง เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาผู้ปกครองไม่ทราบค่าใช้จ่ายที่แท้จริงที่จะต้องจ่าย หรือปัญหานักศึกษา ควบคุม ค่าใช้จ่ายส่วนตัวไม่ได้ (อชิปติ ทองแพง, 2543: 3)

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี เป็นสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข มีพันธกิจหลักในการผลิตบัณฑิตพยาบาล 2 หลักสูตร คือหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ได้ดำเนินการตอบสนองนโยบายของรัฐบาล ในการเก็บค่าบริการ ค่าธรรมเนียมการจัดการศึกษาจากผู้เรียนในสัดส่วนที่สูงขึ้นเพื่อชดเชยรายได้จากเงินงบประมาณที่ลดน้อยลง และตามมติคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2543 ให้ยกเลิกการทำสัญญาการเป็นนักเรียนทุนที่มีข้อผูกพันเข้ารับราชการในกระทรวงสาธารณสุข ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543 เป็นต้นไปนั้น ได้ส่งผลกระทบต่องบประมาณที่ต้องสนับสนุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับนักศึกษาประกอบด้วย ค่าอาหาร ค่าเสื้อผ้าฟอร์ม และค่าฝึกปฏิบัติ ซึ่งต้องถูกตัดไป จึงมีผลกระทบต่อผู้ที่ศึกษาหลักสูตรต่าง ๆ ของกระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2543: 1) ย่อมส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งการศึกษาทางการพยาบาลเป็นการศึกษาอีกแขนงหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเพราะวิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ให้บริการด้านสุขภาพอนามัยแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาพยาบาลจะต้องได้รับการศึกษาและอบรมความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ ศิลปศาสตร์ สังคมศาสตร์ จิตวิทยา ศาสตร์ทางวิชาชีพ และทักษะอื่น ๆ รวมทั้งคุณลักษณะเฉพาะตัวอันประกอบด้วย ความรัก ความเมตตา และความมีน้ำใจต่อเพื่อนมนุษย์ เพื่อเตรียมผู้เรียนให้เป็นพยาบาลที่มีความรู้ มีทักษะในการปฏิบัติงานและมีเจตคติ ที่ดีต่อวิชาชีพ การจัดการศึกษาพยาบาลจึงเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เป็นงานที่ต้องมีความรอบคอบ จึงทำให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพเหมาะสมตามที่ต้องการ (สุปราณี วศินอมร, 2533: 11)

จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้นค่าใช้จ่ายของนักศึกษาที่ต้องใช้จ่ายระหว่างการศึกษาที่มีความสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ผู้รับการศึกษาจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในทุก ๆ ด้านด้วยตนเอง และปัจจุบันข้อมูลด้านค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ก็มีการเปลี่ยนแปลงไปทุกด้านตามที่กล่าวมา จึงทำให้เกิดปัญหาที่ว่า การลงทุนทางการศึกษาในส่วนของนักศึกษาต้องจ่ายไปมีความสำคัญ และปัจจุบันค่าครองชีพได้ขยับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ระดับสินค้าประเภทต่าง ๆ ได้ปรับตัวสูงขึ้นตาม การปรับตัวเพิ่มขึ้นของระดับราคาสินค้าต่าง ๆ นี้ย่อมส่งผลกระทบต่อการใช้จ่ายของประชาชนทั่วไป รวมทั้งผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในทุกระดับโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอุดมศึกษา ประกอบกับได้มีการเปลี่ยนแปลงอัตราค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียมการศึกษาที่เก็บในอัตราที่สูงขึ้นนั้น

จากการที่ผู้ศึกษาต้องลงทุนในการศึกษาด้วยตนเองและบุคลิกภาพของนักศึกษาพยาบาลแต่ละบุคคลที่แสดงออกถึงพฤติกรรมการใช้ชีวิต ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาในด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาพยาบาล และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพการใช้จ่ายได้แก่ ค่านิยมส่วนบุคคลและความสนใจส่วนบุคคล กับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ในปัจจุบันเพื่อเผยแพร่เป็นข้อมูลแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอันได้แก่ ผู้ปกครอง และนักศึกษา ในการตัดสินใจที่จะเลือกลงทุนศึกษาต่อในสาขาการพยาบาลของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี และองค์กรหรือหน่วยงานอื่นๆ ที่ให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาพยาบาลเพื่อความคุ้มค่าในการลงทุนทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) และหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี)

1.1 เพื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย รายชั้นปีของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) ระหว่างชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4

1.2 เพื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย รายชั้นปีของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ระหว่าง ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพการใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี)

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผลของการวิจัยมีประโยชน์ดังนี้

1. เพื่อประโยชน์และแนวทางในการตัดสินใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้สนใจเลือกศึกษาพยาบาล
2. เพื่อประโยชน์สำหรับผู้ปกครอง และนักศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนค่าใช้จ่ายในการศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี
3. เพื่อประโยชน์สำหรับงานกิจการนักศึกษา และงานแนะแนวการศึกษา ของวิทยาลัยพยาบาลราชชนนี ราชบุรี นำผลที่ได้จากการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาลไปใช้ในการวางแผนปฏิบัติการของงานที่เกี่ยวกับนักศึกษาโดยตรง
4. เพื่อประโยชน์ต่องานพิจารณาทุนการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ในการวางแผนจัดสรรทุนการศึกษาและกำหนดเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตและข้อจำกัดในการศึกษาวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัยไว้ดังนี้

1.1 ศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ที่เป็นค่าใช้จ่ายทางตรงในการศึกษาและค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการการศึกษา

1.2 ศึกษาบุคลิกภาพการใช้จ่าย ในเรื่องของค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา ได้แก่ ค่านิยมส่วนบุคคลและความสนใจส่วนบุคคลของ นักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี

1.3 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ในการวิจัยครั้งนี้จะพิจารณาเฉพาะค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่เป็นตัวเงินเท่านั้น ไม่รวมค่าเสียโอกาสของนักศึกษาพยาบาล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ประชากรที่ใช้ในการวิจัยจึงประกอบด้วยแหล่งข้อมูล ดังนี้

2.1.1. นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ทั้ง 2 หลักสูตร ได้แก่ นักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต(4 ปี) ชั้นปีที่ 1 จำนวน 156 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 50 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 58 คน ชั้นปีที่ 4 จำนวน 52 คน รวมจำนวน 316 คน

2.1.2. นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ชั้นปีที่ 3 จำนวน 90 คน ชั้นปีที่ 4 จำนวน 112 คน รวมจำนวน 202 คน รวมประชากรทั้งหมด 518 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (ศิริชัย กาญจนวาสี และคนอื่น ๆ. 2537: 104) จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รวม 226 คน ดังนี้

1. นักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต(4 ปี) ชั้นปีที่ 1 จำนวน 68 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 22 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 25 คน ชั้นปีที่ 4 จำนวน 23 คน รวมจำนวน 138 คน

2. นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ชั้นปีที่ 3 จำนวน 39 คน ชั้นปีที่ 4 จำนวน 49 คน รวมจำนวน 88 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

3.1.1 นักศึกษาพยาบาล

3.1.1.1 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี)

3.1.1.1.1 ชั้นปีที่ 1

3.1.1.1.2 ชั้นปีที่ 2

3.1.1.1.3 ชั้นปีที่ 3

3.1.1.1.4 ชั้นปีที่ 4

3.1.1.2 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี)

3.1.2.1 ชั้นปีที่ 3

3.1.2.2 ชั้นปีที่ 4

3.1.2 บุคลิกภาพการใช้จ่าย

3.1.2.1 ค่านิยมส่วนบุคคล

3.1.2.2 ความสนใจส่วนบุคคล

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา

3.2.1 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา

3.2.2 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

*

1. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา หมายถึง ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา โดยเฉลี่ยและค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ซึ่งสามารถวัดได้ด้วยแบบสำรวจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.1. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา หมายถึง ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและค่าบำรุง ที่สถานศึกษาเรียกเก็บ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่นักศึกษาต้องจ่ายเกี่ยวกับการศึกษา ได้แก่ ค่าหนังสือ ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าจัดทำรายงาน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเครื่องแบบนักศึกษา ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการทำกิจกรรมของสถานศึกษา และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาโดยตรง

1.2. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างศึกษา หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาต้องจ่ายในระหว่าง การศึกษา ได้แก่ ค่าที่พัก ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็น ได้แก่ ค่ารักษาพยาบาล ค่าพักผ่อน สื่อบันเทิงต่าง ๆ

2. นักศึกษาพยาบาล หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาตามโปรแกรมการศึกษาที่วิทยาลัย พยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ดำเนินการเปิดให้มีการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ นักศึกษาที่กำลัง ศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) และนักศึกษาที่กำลังศึกษาในหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี)

3. หลักสูตรพยาบาล หมายถึง โปรแกรมการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี ราชบุรี ที่ดำเนินการเปิดให้มีการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมี 2 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) ซึ่งมีระยะเวลาการศึกษาเต็มเวลา 4 ปี และ หลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ซึ่งมีระยะเวลาการศึกษาเต็มเวลา 2 ปี

4. ระดับชั้นปี หมายถึง ระดับชั้นปีของนักศึกษาพยาบาลที่กำลังศึกษาตามโปรแกรม การศึกษาที่วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ดำเนินการเปิดให้มีการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ นักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ของหลักสูตรพยาบาลศาสตร บัณฑิต (4 ปี) และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี)

5. บุคลิกภาพการใช้จ่าย หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวของนักศึกษาพยาบาลในด้าน ต่าง ๆ ทั้งบุคลิกภาพภายนอกและภายในที่นักศึกษาพยาบาลแสดงออก ในเรื่องของการใช้จ่าย ส่วนตัวทางการศึกษา ประกอบด้วยค่านิยมส่วนบุคคล และความสนใจส่วนบุคคลของนักศึกษา ซึ่งค่านิยมส่วนบุคคล เป็นสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นสิ่งที่บุคคลพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่า ควรแก่การกระทำ เป็นผลให้บุคคลใช้เป็นเกณฑ์หรือมาตรฐานที่นำมาประเมินหรือตัดสินใจ

ในการเลือก และตัดสินใจ ซึ่งเป็นสิ่งที่กำหนดบุคลิกภาพการใช้จ่ายหรือการแสดงออกถึงพฤติกรรมของบุคคล ได้แก่ ค่านิยมตะวันตก ค่านิยมฟุ่มเฟือยหรูหรา และค่านิยมวัตถุ ส่วนความสนใจส่วนบุคคล เป็นสิ่งที่บุคคลใส่ใจ พอใจต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือมีความสนใจในเรื่องราวต่างๆ มากน้อยเพียงใด อันส่งผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวันหรือส่งผลต่อการใช้ชีวิตของบุคคล ได้แก่ ความสนใจทางสังคม ความสนใจส่วนตัว และความสนใจในการพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

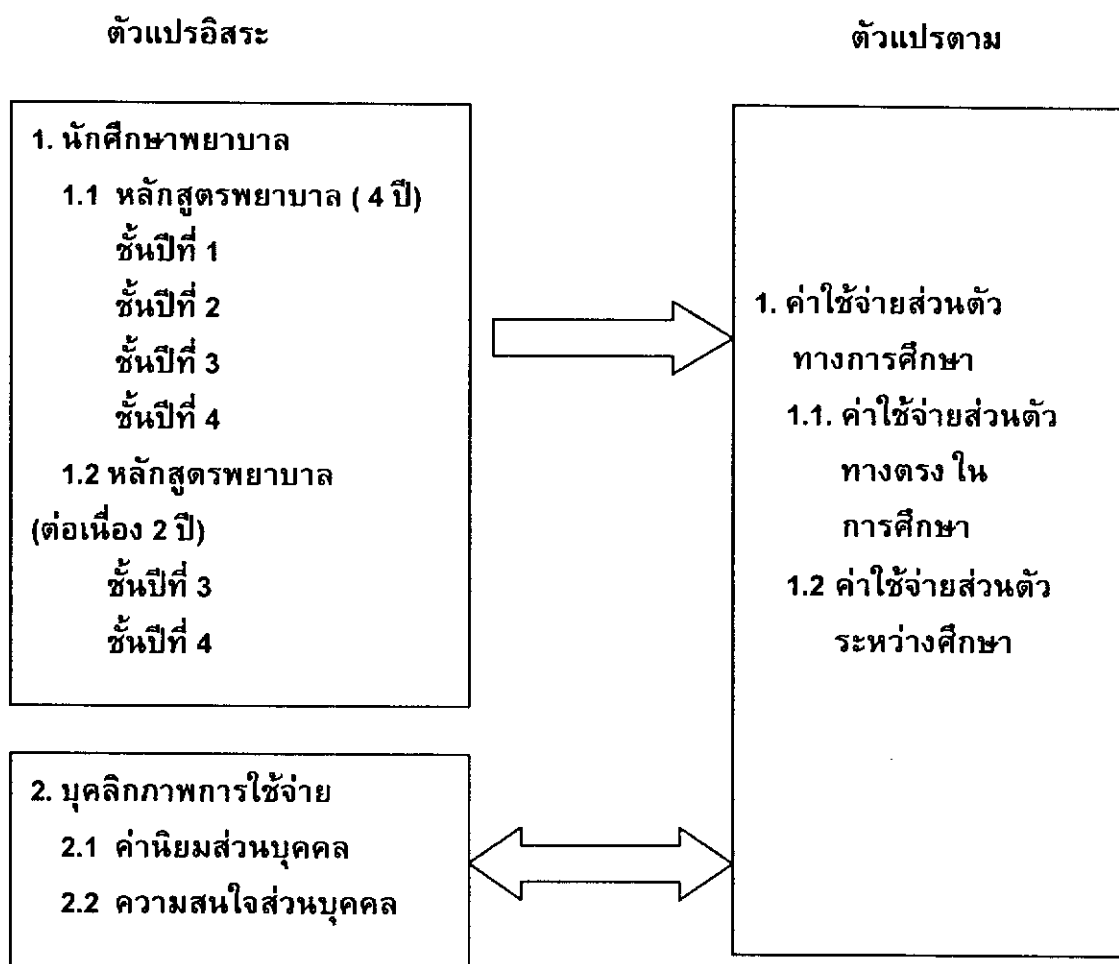
กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราธิวาส ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งได้อาศัยแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยจำแนกได้ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาโดยตรง ได้แก่ ค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าบำรุงการศึกษาที่วิทยาลัยเรียกเก็บจากนักศึกษาและค่าใช้จ่ายอื่นที่นักศึกษาต้องจ่ายเกี่ยวกับการศึกษา ได้แก่ ค่าหนังสือ อุปกรณ์การเรียน ค่าจัดทำรายงาน ทัศนศึกษา
2. ค่าใช้จ่ายส่วนตัว ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาต้องจ่ายในระหว่างศึกษา ได้แก่ ค่าที่พัก ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ค่าเดินทาง ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็น ได้แก่ ค่ารักษาพยาบาล ค่าพักผ่อน สื่อบันเทิงต่าง ๆ

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมชัย ฤชุพันธุ์; และ ชลธาร วิศรุตวงศ์ (2544: 177); โคห์น (ซีเวิร์ดน์ เลิศศรีชัยนนท์. 2546: 17; อ้างอิงจาก Cohn. 1990. *The economics of education*. p. 71); มาร์ก บลาว (เสาวรส พานิชวิสัย. 2546: 16-17; อ้างอิงจาก Mark Blaug. 1971. *The Rate of Return to Investment in Education in Thailand*. p. 4) สรุปได้ดังนี้ ค่าใช้จ่ายทางตรงในการศึกษา ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายของนักเรียนโดยตรง ได้แก่ ค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียม ค่าอุปกรณ์การศึกษา และค่าหนังสือ ส่วนค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างศึกษาเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่าง ๆ ที่นักศึกษาได้จ่ายไปในช่วงกำลังศึกษาอยู่ ได้แก่ ค่าหนังสือ ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าเสื้อผ้า และศึกษามูลค่าของบุคคลตัวอย่างผู้วิจัยได้อาศัยแนวคิด ทฤษฎีของ อดุลย์ จาตุรงค์กุล (2543: 247-375); สุพัตรา สุภาพ. (2543: 22-26); และ เฮอร์ล็อก (สุชา จันทน์อม. 2529: 45-54; อ้างอิงจาก Hurlock, E.B. 1974. *Developmental Psychology*. pp 421-422) สรุปได้ดังนี้ พฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวันอันเกิดจากบุคลิกภาพการใช้จ่ายประกอบด้วยค่านิยมของบุคคล และความสนใจของบุคคล ลักษณะค่านิยมส่วนบุคคล ได้แก่ ค่านิยมฟุ่มเฟือยหรูหรา ค่านิยมวัตถุ ค่านิยมตะวันตก ความสนใจส่วนบุคคล ได้แก่ ความสนใจทางสังคม ความสนใจส่วนตัว ความสนใจในการพักผ่อนหย่อนใจ

ส่วนตัวแปรอิสระ คือ นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในหลักสูตร ตามโปรแกรมการศึกษาที่สถานศึกษาเปิดให้มีการจัดการเรียนการสอน และระดับชั้นที่กำลังศึกษา ดังภาพประกอบ 1



ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี

สมมุติฐานในการวิจัย

ในการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล
บรมราชชนนี ราชบุรี ผู้วิจัยได้ ตั้งสมมุติฐานในการวิจัยดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล
บรมราชชนนี ราชบุรี ที่ศึกษาในหลักสูตรต่างกัน มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย
แตกต่างกัน

1.1 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล
บรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) ระดับชั้นปีต่างกันมีค่าใช้จ่ายส่วนตัว
ทางการศึกษาโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน

1.2 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ระดับชั้นปีต่างกันมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน

2. บุคลิกภาพการใช้จ่ายของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) มีความสัมพันธ์กันกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำเสนอรายละเอียดตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การศึกษาพยาบาล
 - 1.1 ระบบการศึกษาพยาบาลในประเทศไทย
 - 1.2 ขอบข่ายการจัดการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี
 - 1.3 โปรแกรมการศึกษา
2. ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา
 - 2.1 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา
 - 2.2 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างศึกษา
3. บุคลิกภาพการใช้จ่าย
 - 3.1 ความหมายของบุคลิกภาพ
 - 3.2 การวัดบุคลิกภาพ
 - 3.3 พฤติกรรมการใช้จ่าย
 - 3.4 ค่านิยมส่วนบุคคล
 - 3.5 ความสนใจส่วนบุคคล
4. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
 - 4.1 โปรแกรมการศึกษา
 - 4.2 ระดับชั้นปีที่กำลังศึกษา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

1. การศึกษาพยาบาล

การศึกษาทางการพยาบาลเป็นการศึกษาอีกแขนงหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เพราะวิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพหนึ่งที่สำคัญในทีมสุขภาพ เป็นวิชาชีพที่ให้บริการด้านสุขภาพอนามัยแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาพยาบาลจะต้องได้รับการศึกษาและอบรมความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ ศิลปศาสตร์ สังคมศาสตร์ จิตวิทยา และศาสตร์ทางวิชาชีพพร้อมทักษะอื่น ๆ ให้เกิดคุณลักษณะเฉพาะตัวอันประกอบด้วยความรัก ความเมตตา และความรู้มีน้ำใจต่อเพื่อนมนุษย์ (สุภาณี วศินอมร. 2533: 11) เพื่อเตรียมให้ผู้เรียนเป็นพยาบาลที่มีความรู้มีทักษะในการปฏิบัติงานและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ การจัดการศึกษาพยาบาลจึงเป็นงานที่มีความ

สำคัญอย่างยิ่ง เป็นงานที่ต้องมีความรอบคอบจึงจะทำให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพเหมาะสมตามที่ต้องการ การผลิตบัณฑิตพยาบาล ได้กำหนดหลักสูตรของวิชาชีพการพยาบาลให้พยาบาลมีความรู้ความสามารถในการให้บริการความต้องการของบุคคล ครอบครัวและชุมชน ป้องกันความเจ็บป่วย ส่งเสริมสุขภาพและฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วยโดยใช้หลักการ ทฤษฎีเทคโนโลยี และกระบวนการติดต่อสัมพันธ์ในการให้บริการพยาบาล นอกจากนี้ยังต้องมีความสามารถในการคิดพิจารณา มีการตัดสินใจอย่างอิสระ มีทักษะของการเป็นผู้นำในการให้การพยาบาล มีความสามารถในการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ตระหนักในความรับผิดชอบต่อการพัฒนาตนเอง วิชาชีพและสังคม มีความสามารถในการสอน การบริหารงาน การนิเทศติดตามงานที่อยู่ในความรับผิดชอบ มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

การศึกษาระดับอุดมศึกษาถือเป็นเสรีภาพโดยสมบูรณ์ของประชาชนแต่ละคนที่จะเลือกรับบริการในระดับนี้หรือไม่ก็ได้ การอุดมศึกษานั้นผลประโยชน์มักตกอยู่กับบุคคลที่เข้ารับการศึกษามากกว่าเป็นหลัก แม้ว่าสังคมจะร่วมรับประโยชน์นั้นด้วยก็ตามแต่ก็ยังเป็นรอง การอุดมศึกษาจึงสื่อความหมายว่าบุคคลผู้รับประโยชน์จากการบริการนี้ถึงต้องรับการรับผิดชอบค่าใช้จ่ายสำหรับบริการเหล่านี้เพราะมิได้เป็นการศึกษาภาคบังคับ (เทียนฉาย กิระนันท์. 2531: 170) และในประเทศไทยในปัจจุบันมีการเปิดเสรีทางการศึกษา เปิดโอกาสให้ประชากรทุกคนมีโอกาสทางการศึกษาดังนั้น รัฐบาลและเอกชนจึงต้องร่วมมือกันจัดสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชนซึ่งการจัดการศึกษาพยาบาลก็เช่นเดียวกันจึงต้องมีสถาบันการศึกษาพยาบาลรองรับผู้ที่ตัดสินใจเลือกบริการ เพราะการตัดสินใจเข้าศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตเป็นเสมือนการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพถ้าเลือกอาชีพโดยไม่ได้พิจารณาถึงความเหมาะสมกับตนเองก็อาจทำให้เกิดปัญหาหลายอย่างตามมาและก่อให้เกิดความเสียหายได้ (ชาญชัย รอดผล. 2538: 1) การศึกษาในหลักสูตรนี้เป็นศึกษาในวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งซึ่งถือว่าการตัดสินใจที่สำคัญมากที่สุดอย่างหนึ่งในชีวิต เพราะมีผลสะท้อนถึงความสุขของตนเอง ครอบครัว และเกี่ยวข้องกับความสุขของประเทศ (เพ็ญศรี จินดาศักดิ์. 2535: 15)

1.1 ระบบการศึกษาพยาบาลในประเทศไทย

พยาบาลเป็นบุคลากรทางด้านสาธารณสุข ยังเป็นที่ต้องการสูงแม้ว่าภาวะการว่างงานของประเทศจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อัตราส่วนของบุคลากรด้านสุขภาพต่อจำนวนประชากร ยังสื่อให้เห็นถึงความต้องการหรือความขาดแคลนบุคลากรพยาบาลทั้งหญิงและชาย ยังเป็นที่ต้องการอีกมากทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนดังตารางแสดงภาพรวมทั้งประเทศดังนี้

ตาราง 1 แสดงภาพรวมอัตราส่วนพยาบาลต่อประชากรทั้งประเทศ พ.ศ. 2536-2543

ปี พ.ศ.	พยาบาลวิชาชีพ	อัตราส่วนต่อ ประชากร	พยาบาลเทคนิค	อัตราส่วนต่อ ประชากร
2536	46,671	1 : 1,244	27,013	1 : 2,149
2537	51,058	1 : 1,150	29,880	1 : 1,965
2538	54,262	1 : 1,092	31,280	1 : 1,895
2539	54,226	1 : 1,104	28,623	1 : 2,091
2540	56,385	1 : 1,056	29,880	1 : 1,992
2541	63,708	1 : 960	33,864	1 : 1,806
2542	68,008	1 : 905	31,543	1 : 1,952
2543	70,978	1 : 870	29,465	1 : 2,096

ที่มา: อัญญา นุภาพ. (มปป.). *สู่เส้นทางพยาบาล*. กรุงเทพฯ: M&M BOOKS.

หน้า 20.

พื้นฐานของผู้สมัครเข้าเรียนหลักสูตรพยาบาลในประเทศไทย ต้องสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) และต้องมีสุขภาพแข็งแรงไม่เป็นโรคอันเป็นอุปสรรคต่อการเรียนและการฝึกปฏิบัติงาน สถาบันการศึกษาพยาบาลหลายแห่งในประเทศไทยมีรายละเอียดการจัดการเรียนการสอนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก บางแห่งเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรีขึ้นไป บางแห่งเปิดสอนระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรซึ่งสามารถศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีในหลักสูตรต่อเนื่องได้ หลักสูตรปริญญาตรี พยาบาลศาสตรบัณฑิต (พย.บ) มีเวลาการศึกษา 4 ปี ขณะที่หลักสูตรระดับอนุปริญญาและประกาศนียบัตรมีระยะเวลาการศึกษา 2 ปี และเมื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรต่อเนื่องอีก 2 ปี ก็จะได้รับปริญญาเช่นกัน (อัญญา นุภาพ. มปป: 19) เพราะการศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม การศึกษาจะช่วยพัฒนาคนซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้ และให้นาพาประเทศให้ก้าวสู่ศตวรรษใหม่อย่างมั่นคงสมภาคภูมิ (สำนักงานโครงการปฏิรูปการอุดมศึกษา. 2544: 1) ถือว่าการศึกษเป็นรากฐานและเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาศักยภาพภาพทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี ด้านสังคม และเศรษฐกิจโดยเฉพาะการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ความตระหนักในความสำคัญของการศึกษา โดยเฉพาะการอุดมศึกษาที่ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้งานทำที่ดีกว่าและมีชีวิตที่ดีกว่า (ผดุงชาติ สุวรรณวงศ์; และ ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2542: 6-7) และการศึกษาเป็นการเพิ่มพูนความรู้

ความชำนาญและประสบการณ์ ซึ่งเป็นตัวเพิ่มทุนมนุษย์ (Human Capital) ในตัวมนุษย์ คือการเพิ่มพลังในการหารายได้ พลังในการเพิ่มผลผลิตในตัวมนุษย์ (บุญคง หันจางสิทธิ์. 2543: 185)

อาชีพพยาบาลเป็นอาชีพที่ต้องเสียสละและอดทนสูงและปัจจุบันมีทางเลือกให้อาชีพพยาบาลมากขึ้นมีความก้าวหน้าในการศึกษาและอาชีพมากขึ้นและจำนวนพยาบาลก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการในประเทศ ยังไม่นับรวมถึงความต้องการพยาบาลในต่างประเทศที่กำลังขาดแคลนพยาบาลโดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกา (อัญญา นุภาพ. มปป: 15-22) เนื่องจากบทบาทของพยาบาลในสังคมไทยและสังคมโลกเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น วิชาชีพพยาบาลไม่ได้ถูกจำกัดไว้เพียงบทบาทการให้การพยาบาล ดูแลผู้ป่วยเท่านั้น แต่มีบทบาทและการประกอบอาชีพอื่น ๆ บนพื้นฐานของวุฒิการศึกษาพยาบาลได้หลากหลายขึ้น เช่น เป็นครู อาจารย์ เป็นผู้ให้คำปรึกษาด้านสุขภาพ และความงาม เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง เป็นนักบริหาร เป็นเจ้าของธุรกิจด้านสุขภาพ เครื่องมือแพทย์ เป็นนักโภชนาการ เป็นต้น

ดังนั้นเพื่อสังคมได้รับผลผลิตที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถให้บริการการพยาบาลมีประสิทธิภาพแก่ประชาชน สถาบันการศึกษาซึ่งทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตพยาบาลของประเทศไทยนั้นโดยทั่วไปแล้วการผลิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตในปัจจุบันมีลักษณะเป็นการศึกษาระดับอุดมศึกษา เมื่อผู้รับบริการสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีนั้นผู้ที่จะปฏิบัติวิชาชีพการพยาบาลจะต้องผ่านการสอบขึ้นทะเบียนเพื่อเป็นผู้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ตามพระราชบัญญัติการประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ 1) พ.ศ.2540 ก่อนเมื่อสอบผ่านจึงจะได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพดังกล่าว (ยุวราณี สุขวิญญูณ. 2546: 14) ดังนั้นสถาบันที่จัดการศึกษาพยาบาลของประเทศไทยทุกแห่งได้มีการจัดการศึกษาและพัฒนาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับการปฏิบัติการศึกษาตามความมุ่งหวังของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 1 มาตรา 6 ที่บัญญัติไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545: 5)

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาพยาบาลในประเทศไทยมีจำนวนหลายแห่ง ประกอบไปด้วยสถานศึกษาของรัฐบาลและเอกชน เป็นความร่วมมือในการผลิตพยาบาลให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในประเทศ ซึ่งรัฐบาลและเอกชนต้องร่วมมือกัน สถาบันการศึกษาพยาบาลของประเทศไทยประกอบด้วย สถาบันการศึกษาพยาบาลในสังกัดมหาวิทยาลัย จำนวน 12 แห่ง วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก จำนวน 2 แห่ง วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ 1 แห่ง วิทยาลัยสังกัดกรุงเทพมหานคร 1 แห่ง วิทยาลัยพยาบาลสังกัดสภาการศึกษาไทย จำนวน 1 แห่ง และสถาบันการศึกษาพยาบาล เอกชนอีก จำนวน 8 แห่ง (มหาวิทยาลัยบูรพา. 2005: ออนไลน์) วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 32 แห่ง (สถาบันพระบรมราชชนก. 2548: ออนไลน์) ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงสถาบันการศึกษาพยาบาลในประเทศไทย

สังกัดสถานศึกษาพยาบาล	ชื่อสถาบันการศึกษาพยาบาล
สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยศรีมหาสารคาม, มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
สังกัดกองทัพ	วิทยาลัยพยาบาล กองทัพบก, วิทยาลัยพยาบาล ทหารอากาศ
สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ
สังกัดกรุงเทพมหานคร	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพมหานคร
สังกัดสภาวิชาชีพไทย	วิทยาลัยพยาบาลสภาวิชาชีพไทย
สถาบันการศึกษาพยาบาลเอกชน	มหาวิทยาลัยหัวเฉียว, มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยสยาม, วิทยาลัยเซนต์หลุยส์, มหาวิทยาลัยคริสเตียน, วิทยาลัยมิชชั่น
สังกัดกระทรวงสาธารณสุข	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นพรัตน์วชิระ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ศรีธัญญา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นนทบุรี วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีรัช วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า เพชรบุรี วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พระพุทธบาท วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

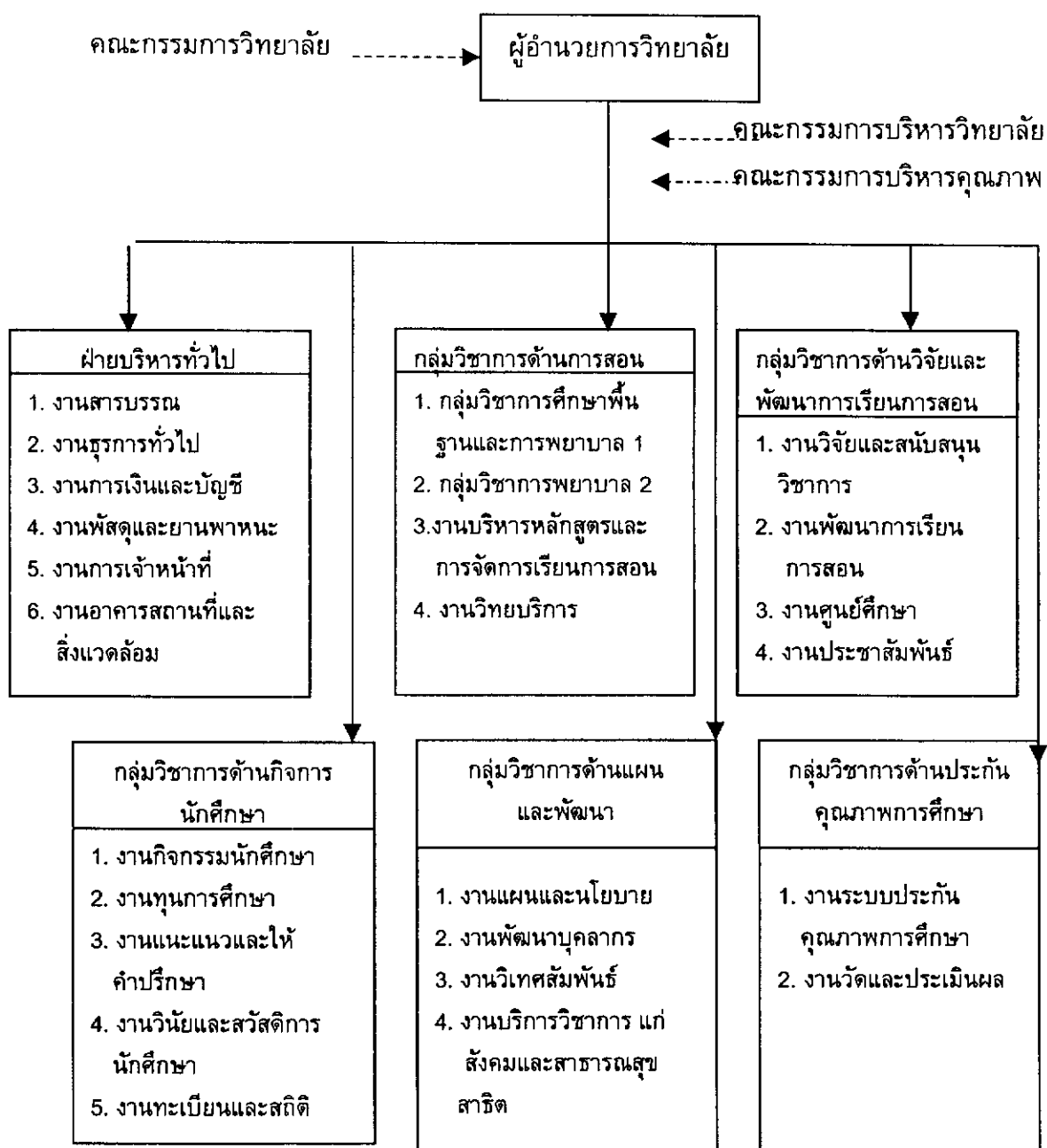
ตาราง 2 (ต่อ)

สังกัดสถานศึกษาพยาบาล	ชื่อสถาบันการศึกษาพยาบาล
สังกัดกระทรวงสาธารณสุข (ต่อ)	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ศรีมหาสารคาม
	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา
	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี
	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครพนม
	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์
	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา
	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี
	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช
	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ตรัง
	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ยะลา
	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นราธิวาส
	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่
	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา
	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครลำปาง
	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์
	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช
	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์

1.2 ขอบข่ายการจัดการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี เป็นหน่วยงานหนึ่งใน 32 แห่ง ของวิทยาลัยพยาบาลที่อยู่ในสังกัดของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ได้จัดการศึกษาวิชาชีพทางการพยาบาลในระดับอุดมศึกษา การศึกษาวิชาชีพทางการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่เน้นวิชาการทางวิทยาศาสตร์และทางด้านวิทยาศาสตร์ สุขภาพ ที่มุ่งผลิตพยาบาลออกไปประกอบวิชาชีพให้ความช่วยเหลือดูแลสุขภาพแก่ผู้รับบริการโดยใช้ความรู้เฉพาะจากศาสตร์ของการพยาบาล รวมทั้งศาสตร์ที่มาจาก สหสาขาวิชา เพื่อการปฏิบัติการพยาบาลบนพื้นฐานของจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการพยาบาลซึ่งเป็นงานบริการด้าน สุขภาพที่จำเป็นสำหรับบุคคล ครอบครัวและชุมชน ปฏิบัติการพยาบาลที่ดีต้องใช้ความรู้และการปฏิบัติ อย่างต่อเนื่อง มีเหตุผลตามรูปแบบของกระบวนการพยาบาล เพื่อให้บุคคลในยามปกติและป่วยไข้สามารถดูแลภาวะสุขภาพที่ดีได้ตามขีดความสามารถของตน โดยการปฏิบัติการพยาบาลจะครอบคลุมภารกิจด้านการรักษาพยาบาล การป้องกันโรค

การฟื้นฟูสุขภาพ และการส่งเสริมสุขภาพให้สอดคล้องกับนโยบายสาธารณสุขของประเทศ
(สถาบันพระบรมราชชนก. 2539: 13) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ราชบุรีได้จัดผังโครงสร้าง
องค์กร ดังภาพประกอบ 2



ภาพประกอบ 2 ผังโครงสร้างจัดองค์การของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีราชบุรี

ที่มา: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน). (2546). รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: กลุ่มงานประเมินการศึกษาระดับอุดมศึกษา(กุลวดี). หน้า 9.

1.3 โปรแกรมการศึกษา

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ได้จัดโปรแกรมการศึกษาตามหลักสูตรของสถานศึกษาในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง แผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถโดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตนรวมถึงลำดับขั้นของมวลประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตในสถานศึกษา ชุมชน สังคม และโลกอย่างมีความสุข ดังนั้นหลักสูตรสถานศึกษาจึงประกอบด้วยการเรียนรู้และประสบการณ์อื่น ๆ ที่สถานศึกษาวางแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยจะต้องจัดทำสาระเรียนรู้ทั้งรายวิชาที่เป็นพื้นฐานและวิชาที่ต้องการเรียนเพิ่มเติมเป็นรายปีหรือรายภาค จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในแต่ละปีหรือภาค และกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จากขอบข่ายการจัดการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ได้กำหนดโครงสร้างหลักสูตรและโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนดังนี้

โปรแกรมการเรียนการสอนและโครงสร้างหลักสูตรของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ดำเนินการจัดการเรียนการสอน 2 หลักสูตร (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี, 2548: Online) ได้แก่ หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) และ หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี)

1.3.1 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี)

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี เปิดหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้าศึกษาหลักสูตรดังกล่าวคือรับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทยาศาสตร์ ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ (ไม่รับเทียบเท่าปวช. ปวท. และปวส.) โดยได้คะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายไม่ต่ำกว่า 2.5 และศึกษารายวิชาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดและเป็นผู้ที่สอบวัดความรู้เพื่อเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาตามระบบ ของทบวงมหาวิทยาลัย ระยะเวลาการศึกษา 4 ปีเต็ม รวมได้ 8 ภาคการศึกษาปกติและ 3 ภาคฤดูร้อน แบบของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2545 (สถาบันพระบรมราชชนก, 2546: 5)

แบบของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต 4 ปี ตามโครงสร้างหลักสูตรจัดให้ผู้เรียนเรียนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปและรายวิชากลุ่มพื้นฐานวิชาชีพส่วนใหญ่ ใน 2 ปีแรกเป็นส่วนใหญ่ สำหรับรายวิชาเฉพาะส่วนใหญ่จัดไว้ในปีที่ 3 - 4 ของแผนการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ดังรายละเอียดดังที่แสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงหน่วยกิตการเรียนรู้ตามหมวดวิชาของโปรแกรมการศึกษาหลักสูตรพยาบาล
ศาสตรบัณฑิต (4 ปี)

ชั้นปี	ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4	รวม
กลุ่มวิชา					
ศึกษาทั่วไป	27	2	2	2	33
พื้นฐานวิชาชีพ	15	14	-	-	29
วิชาชีพ	-	25	30	17	72
เลือกเสรี	2	2	-	2	6
รวม	44	43	32	21	140

ระยะเวลาการศึกษา

ระยะเวลาการศึกษาเต็มเวลา 4 ปี รวมได้ 8 ภาคการศึกษาปกติ และ 3 ภาคฤดูร้อน
ระบบการศึกษา

ระบบการศึกษาแบบหน่วยกิตทวิภาค โดยในแต่ละปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาค
การศึกษาปกติ และ 1 ภาคการศึกษาฤดูร้อน การศึกษาภาคปกติใช้เวลาศึกษาไม่น้อยกว่า
15 สัปดาห์ ภาคการศึกษาฤดูร้อนใช้เวลาไม่น้อยกว่า 8 สัปดาห์ และจะสำเร็จการศึกษาได้
ไม่ก่อน 5 ภาคการศึกษาปกติโดยกำหนดเวลาการคิดหน่วยกิตเป็นดังนี้

ภาคทฤษฎี	1 หน่วยกิต หมายถึง วิชาที่ใช้เวลาเรียน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์เป็น เวลา 1 ภาคการศึกษา
ภาคทดลอง	1 หน่วยกิต หมายถึง วิชาที่ใช้เรียน และทดลอง 2 ชั่วโมงต่อ สัปดาห์เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา
ภาคปฏิบัติ	1 หน่วยกิต หมายถึง วิชาที่ใช้เวลาเรียน และมีการปฏิบัติงาน 4 – 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา

1.3.2 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี)

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ราชบุรี เปิดหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
(ต่อเนื่อง 2 ปี) โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้าศึกษาหลักสูตรดังกล่าวคือ

1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตรระดับต้น หลักสูตร
พยาบาลและผดุงครรภ์ (ระดับต้นหรือเฉพาะกาล) และผู้ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรอบรมการพยาบาล
10 หน่วยกิต โดยต้องปฏิบัติงานในหน่วยงานต้นสังกัดกระทรวงสาธารณสุขหลังจากสำเร็จการ
ศึกษาหลักสูตรดังกล่าวข้างต้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี นับจากวันที่สำเร็จการศึกษาถึงวันเปิดภาค
การศึกษา

ภาคทดลอง	1 หน่วยกิต หมายถึง วิชาที่ใช้เรียน และทดลอง 2-3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา หรือไม่น้อยกว่า 30-45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา
ภาคปฏิบัติ	หมายถึงการฝึกงานหรือฝึกงานภาคสนาม หรือฝึกปฏิบัติพยาบาล 1 หน่วยกิต หมายถึงวิชาที่ใช้เวลาฝึกปฏิบัติ หรือฝึกภาคสนามภายในและหรือนอกสถานที่หรือ ฝึกปฏิบัติการพยาบาล 4-6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษาหรือไม่น้อยกว่า 60-64 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

ฉะนั้นโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ราชบุรี การจัดทำหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตนั้น ได้สร้างขึ้นตามเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย และสภาการพยาบาล โดยตระหนักถึงความสำคัญของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งจะออกไปปฏิบัติงานให้บริการสุขภาพแก่ประชาชนอย่างมีคุณภาพ โดยมุ่งให้มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานใช้กระบวนการคิดวิจารณ์ญาณ มีการตัดสินใจแก้ปัญหา โดยการเชื่อมโยงความรู้จากศาสตร์ต่างๆ ให้ตรงกับสภาพจริงและมุ่งเน้นการดูแลสุขภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชนสอดคล้องประสานกับการปฏิรูประบบสุขภาพของไทย รวมทั้งบทบาทพยาบาลที่จะปรับเปลี่ยนจากการตั้งรับในสถานบริการไปเป็นการพยาบาลแบบเชิงรุกมากขึ้น โดยสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดค่าใช้จ่ายทางการศึกษาสำหรับวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดไว้ดังนี้

ค่าใช้จ่ายในการศึกษา

อัตราค่าธรรมเนียมการศึกษาของนักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรีต้องชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาตลอดปีการศึกษา ดังนี้ (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข .2546: 6-7; และกระทรวงสาธารณสุข. 2547: 1)

1. ค่าบำรุงการศึกษา
 - ค่าบำรุงห้องสมุด
 - ค่ากิจกรรมนักศึกษาและค่าบำรุงกีฬา
2. ค่าประกันอุบัติเหตุ
3. ค่าหน่วยกิต ภาคทฤษฎี หน่วยกิตละ 130 บาท ภาคทดลองหน่วยกิตละ 250 บาท และปฏิบัติหน่วยกิตละ 250 บาท
4. ค่าบำรุงหอพักนักศึกษา
5. ค่าบำรุงการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต
6. ค่าบำรุงการใช้เครื่องปรับอากาศ
8. ค่าเอกสารการลงทะเบียน

ตามที่กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดระเบียบในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม และอัตราค่าบำรุงของค่าใช้จ่ายในการศึกษาดังกล่าวข้างต้นนั้น วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี กำหนดค่าใช้จ่ายในการศึกษา (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี. 2547) ไว้ดังนี้

อัตราค่าธรรมเนียมการลงทะเบียนและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี)

ระดับชั้นปีที่ 1

1. ค่าบำรุงการศึกษา	ปีละ	1,000 บาท
2. ค่าประกันอุบัติเหตุ	ปีละ	150 บาท
3. ค่าหน่วยกิต		
3.1 ภาคทฤษฎี จำนวน 34 หน่วยกิต ๆ ละ 130 บาท	ปีละ	4,420 บาท
3.2 ภาคทดลอง จำนวน 9 หน่วยกิต ๆ ละ 250 บาท	ปีละ	2,250 บาท
3.3 ภาคปฏิบัติ จำนวน 1 หน่วยกิต ๆ ละ 250 บาท	ปีละ	250 บาท
4. ค่าบำรุงหอพักนักศึกษา	ปีละ	7,200 บาท
5. ค่าบำรุงการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต	ปีละ	1,000 บาท
6. ค่าบำรุงการใช้เครื่องปรับอากาศ	ปีละ	900 บาท
7. ค่าเอกสารการลงทะเบียน	ปีละ	20 บาท
8. ค่าขึ้นทะเบียนนักศึกษา (เฉพาะปีแรก)	ปีละ	100 บาท
9. ค่าคู่มือนักศึกษา	ปีละ	50 บาท
10. ค่าประกันของเสียหาย (เฉพาะปีแรก)	ปีละ	200 บาท

ระดับชั้นปีที่ 2

1. ค่าบำรุงการศึกษา	ปีละ	1,000 บาท
2. ค่าประกันอุบัติเหตุ	ปีละ	150 บาท
3. ค่าหน่วยกิต		
3.1 ภาคทฤษฎี จำนวน 31 หน่วยกิต ๆ ละ 130 บาท	ปีละ	4,030 บาท
3.2 ภาคทดลอง จำนวน 5 หน่วยกิต ๆ ละ 250 บาท	ปีละ	2,250 บาท
3.3 ภาคปฏิบัติ จำนวน 7 หน่วยกิต ๆ ละ 250 บาท	ปีละ	1,750 บาท
4. ค่าบำรุงหอพักนักศึกษา	ปีละ	7,200 บาท
5. ค่าบำรุงการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต	ปีละ	1,000 บาท
6. ค่าบำรุงการใช้เครื่องปรับอากาศ	ปีละ	1,800 บาท
7. ค่าเอกสารการลงทะเบียน	ปีละ	15 บาท

ระดับชั้นปีที่ 3

1. ค่าบำรุงการศึกษา	ปีละ	1,000 บาท
2. ค่าประกันอุบัติเหตุ	ปีละ	150 บาท
3. ค่าหน่วยกิต		
3.1 ภาควิชาการศึกษาศาสตร์ จำนวน 22 หน่วยกิต ๆ ละ 130 บาท	ปีละ	2,860 บาท
3.2 ภาควิชาทดลอง จำนวน 3 หน่วยกิต ๆ ละ 250 บาท	ปีละ	750 บาท
3.3 ภาควิชาปฏิบัติ จำนวน 12 หน่วยกิต ๆ ละ 250 บาท	ปีละ	3,000 บาท
4. ค่าบำรุงหอพักนักศึกษา	ปีละ	7,200 บาท
5. ค่าบำรุงการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต	ปีละ	1,000 บาท
6. ค่าบำรุงการใช้เครื่องปรับอากาศ	ปีละ	1,800 บาท
7. ค่าเอกสารการลงทะเบียน	ปีละ	15 บาท

ระดับชั้นปีที่ 4

1. ค่าบำรุงการศึกษา	ปีละ	1,000 บาท
2. ค่าประกันอุบัติเหตุ	ปีละ	150 บาท
3. ค่าหน่วยกิต		
3.1 ภาควิชาการศึกษาศาสตร์ จำนวน 11 หน่วยกิต ๆ ละ 130 บาท	ปีละ	1,430 บาท
3.2 ภาควิชาทดลอง จำนวน 1 หน่วยกิต ๆ ละ 250 บาท	ปีละ	250 บาท
3.3 ภาควิชาปฏิบัติ จำนวน 7 หน่วยกิต ๆ ละ 250 บาท	ปีละ	1,750 บาท
4. ค่าบำรุงหอพักนักศึกษา	ปีละ	7,200 บาท
5. ค่าบำรุงการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต	ปีละ	1,000 บาท
6. ค่าบำรุงการใช้เครื่องปรับอากาศ	ปีละ	900 บาท
7. ค่าเอกสารการลงทะเบียน	ปีละ	15 บาท

อัตราค่าธรรมเนียมการลงทะเบียนและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของหลักสูตรพยาบาลศาสตร

บัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี)

ระดับชั้นปีที่ 3

1. ค่าบำรุงการศึกษา	ปีละ	1,000 บาท
2. ค่าประกันอุบัติเหตุ	ปีละ	150 บาท
3. ค่าหน่วยกิต		
3.1 ภาควิชาการศึกษาศาสตร์ จำนวน 34 หน่วยกิต ๆ ละ 130 บาท	ปีละ	4,420 บาท
3.2 ภาควิชาทดลอง จำนวน 5 หน่วยกิต ๆ ละ 250 บาท	ปีละ	1,250 บาท
3.3 ภาควิชาปฏิบัติ จำนวน 10 หน่วยกิต ๆ ละ 250 บาท	ปีละ	2,500 บาท
4. ค่าบำรุงหอพักนักศึกษา เดือนละ 600 บาทเหมาจ่าย	ปีละ	7,200 บาท
5. ค่าบำรุงการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต	ปีละ	1,000 บาท

6. ค่าบำรุงการใช้เครื่องปรับอากาศ	ปีละ	1,800 บาท
7. ค่าเอกสารการลงทะเบียน	ปีละ	20 บาท
8. ค่าขึ้นทะเบียนนักศึกษา (เฉพาะปีแรก)	ปีละ	100 บาท
9. ค่าคู่มือนักศึกษา	ปีละ	50 บาท
10. ค่าประกันของเสียหาย (เฉพาะปีแรก)	ปีละ	200 บาท

ระดับชั้นปีที่ 4

1. ค่าบำรุงการศึกษา	ปีละ	1,000 บาท
2. ค่าประกันอุบัติเหตุ	ปีละ	150 บาท
3. ค่าหน่วยกิต		
3.1 ภาคทฤษฎี จำนวน 21 หน่วยกิต ๆ ละ 130 บาท	ปีละ	2,730 บาท
3.2 ภาคทดลอง จำนวน 2 หน่วยกิต ๆ ละ 250 บาท	ปีละ	500 บาท
3.3 ภาคปฏิบัติ จำนวน 8 หน่วยกิต ๆ ละ 250 บาท	ปีละ	2,000 บาท
4. ค่าบำรุงหอพักนักศึกษา	ปีละ	7,200 บาท
5. ค่าบำรุงการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต	ปีละ	1,000 บาท
6. ค่าบำรุงการใช้เครื่องปรับอากาศ	ปีละ	900 บาท
7. ค่าเอกสารการลงทะเบียน	ปีละ	15 บาท

นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ไม่บังคับในการพักหอพักของวิทยาลัย หากผู้ใดประสงค์จะเข้าพักก็ปฏิบัติตามข้อกำหนดของวิทยาลัย เช่นเดียวกับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี)

2. ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา

ค่าใช้จ่าย (Expense) คือ การลดลงของทรัพย์สินสุทธิ อันเนื่องจากการใช้ทรัพยากรทางเศรษฐกิจในการก่อให้เกิดรายรับ หรือ หมายถึง ภาษีที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บค่าใช้จ่ายให้เท่ากับปริมาณทรัพย์สินที่ลดลงหรือปริมาณหนี้สินที่เพิ่มขึ้นในการผลิตและส่งมอบสินค้านั้นเอง หรือ ค่าใช้จ่าย อาจหมายถึง มูลค่าแลกเปลี่ยนที่ต้องชำระด้วยเงินสดหรือความเสียหาย เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต ซึ่งความเสียหายอาจหมายรวมถึงสินทรัพย์และการเสียโอกาสที่ใช้ไปในการนั้น ๆ (จิรพัฒน์ เภาประเสริฐวงศ์. 2543: 27-28)

ดังนั้นค่าใช้จ่ายทางการศึกษาจึงหมายถึงค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายไปเพื่อการศึกษาทั้งนี้อาจต้องชำระเป็นเงินสด สินทรัพย์และการเสียสละ หรือการเสียโอกาสในการศึกษาด้วยเช่นกัน ซึ่งค่าใช้จ่ายทางการศึกษานั้นประกอบด้วยค่าใช้จ่ายที่รัฐบาลจัดสรรให้ และค่าใช้จ่ายในส่วนของผู้รับบริการต้องรับผิดชอบเอง และได้มีผู้ให้แนวคิดในเรื่องของค่าใช้จ่ายทางการศึกษาไว้หลายแง่มุมดังนี้

สุระพงศ์ ทองพันธ์ (2544: 13-14) ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา และได้ให้ความหมายและได้จำแนกประเภทค่าใช้จ่ายทางการศึกษาไว้ 2 ส่วน คือ

1. ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนของผู้รับบริการการศึกษา เป็นส่วนที่ผู้รับบริการการศึกษา จะต้องเสียไม่ว่าจะเป็นการรับบริการหรือบริโภคหรือเพื่อการลงทุนก็ตาม นอกจากนั้นยังมีค่าเสียโอกาสอีกด้วย ส่วนของผู้รับบริการการศึกษาหรือค่าใช้จ่ายของนักศึกษาถือเป็นต้นทุนส่วนบุคคล เพราะเป็นต้นทุนที่เกิดจากการที่นักศึกษาเข้ารับการศึกษา จำแนกเป็น

1.1 ต้นทุนทางตรง หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาเสียในรูปของตัวเงิน ได้แก่ ค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุงการศึกษาต่าง ๆ ค่าหนังสือ ตำรา และอุปกรณ์การศึกษาลดลงจนรายจ่ายอื่น ๆ ที่ได้มีการใช้จ่ายระหว่างเรียน เช่น ค่าที่พัก ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ค่าเดินทาง ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ค่ารักษาพยาบาล ค่าพักผ่อนหย่อนใจ ค่าสมาชิกและค่ากิจกรรมต่าง ๆ

1.2 ต้นทุนทางอ้อม หมายถึง ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในรูปของการเสียโอกาส คือ รายได้ที่นักศึกษาต้องเสียไปในระหว่างการศึกษาแทนการทำงาน ค่าใช้จ่ายดังกล่าวสามารถคิดคำนวณได้จากสมการถดถอยของรายได้โดยทั่วไปจะประกอบด้วยตัวทำนายที่เกี่ยวกับ อายุ เพศ ภูมิสำเนา ระดับการศึกษา และประเภทของอาชีพซึ่งสามารถคำนวณค่าใช้จ่ายทางอ้อมได้จากการแทนค่าในสมการถดถอยตามกลุ่มประชากรที่ต้องการจะได้เงินรายได้ที่นักศึกษาเหล่านั้นจะสามารถหาได้ในแต่ละปี แต่ต้องสูญเสียไปเพราะการศึกษาต่อ

2. ด้านผู้ให้บริการการศึกษา ถือเป็นต้นทุนทางสังคมเพราะเป็นต้นทุนที่เกิดจากการที่สถานศึกษาให้บริการการศึกษาอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ จำแนกเป็น

2.1 ต้นทุนทางตรง หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่สถาบันการศึกษาต้องจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งผลผลิต โดยมีแหล่งงบประมาณจากเงินงบประมาณแผ่นดิน และงบประมาณเงินรายได้ที่เป็นเงิน ค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียมการศึกษาต่าง ๆ รวมทั้งเงินที่ได้จากผลประโยชน์ ซึ่งแยกเป็น 2 ส่วนคือ

2.1.1 งบดำเนินการ หมายถึง ค่าใช้จ่ายดำเนินการที่สถาบันการศึกษาต้องจ่ายในแต่ละปี ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิตบัณฑิต และค่าใช้จ่ายในการบริการทั่วไป ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค เงินอุดหนุนและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

2.1.2 งบลงทุน หมายถึง ค่าใช้จ่ายของสถาบันการศึกษาจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ถาวรและมีอายุการใช้งานยาวนาน ได้แก่ ครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2546: 71-72) ได้จำแนกต้นทุนของการจัดการศึกษาไว้ 2 ลักษณะดังนี้

1. ต้นทุนทางตรง คือ ค่าใช้จ่ายที่สามารถระบุได้ว่าเป็นของหน่วยงานใด แผนกใด ระดับชั้นประเภทการศึกษาใด เช่น เงินเดือนครู ค่าตอบแทน ค่าจ้าง ค่าวัสดุ ค่าสวัสดิการ ค่าวัสดุ ค่าซ่อมแซม ค่าบำรุง ค่าครุภัณฑ์ ค่าเสื่อมราคา ค่าอุปกรณ์ของหน่วยงาน

2. ต้นทุนทางอ้อม คือ ค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นของหน่วยงานใดโดยเฉพาะ เช่น ค่าสาธารณูปโภคที่ใช้ร่วมกัน ค่าบำรุงรักษาการณ์ เป็นต้น

นอกจากนั้นสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษายังกำหนดว่าสถานศึกษาควรกำหนดให้ชัดเจนว่าหน่วยงานใดเป็นหน่วยการเรียนการสอน หรือหน่วยงานใดไม่ใช่หน่วยการเรียนการสอน ดังนั้นการศึกษาโครงสร้างของสถานศึกษาอย่างละเอียดจึงเป็นสิ่งจำเป็นและต้องทำความเข้าใจ การกำหนดหน่วยงานของสถานศึกษาสามารถแบ่งออกเป็น 2 หน่วยใหญ่ๆ คือ

1. หน่วยการเรียนการสอน หมายถึง ห้องเรียน ชั้นเรียน ระดับการศึกษา ประเภท โปรแกรม หรืออื่น ๆ ตามสภาพของสถานศึกษา

2. หน่วยสนับสนุน หมายถึง หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนโดยทั่วไป เช่น ห้องสมุด โรงยิมส์ โรงอาหาร ห้องปฏิบัติการที่ใช้ร่วมกัน หน่วยบริหาร เป็นต้น

พัลลิน (Paulin. 2001: Online) ได้กล่าวว่า ค่าใช้จ่ายทางการศึกษานั้นหมายรวมถึง ค่าใช้จ่ายในส่วนที่เป็นความรับผิดชอบของผู้เรียน หรือภาระของผู้ปกครองที่ต้องรับภาระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นซึ่งไม่สามารถแยกออกจากกันให้ขาดได้ ไม่ว่าจะเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ต้องการให้กับสถานศึกษา หรือค่าใช้จ่ายในเรื่องส่วนตัวที่ต้องจ่ายไปในระหว่างที่กำลังศึกษา และได้ได้ยกตัวอย่างค่าใช้จ่ายไว้ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าอาหารรวมทั้งอาหารในบ้าน นอกบ้าน อาหารรับรอง และ อื่น ๆ
2. ค่าที่พักและเครื่องใช้ การตกแต่งบ้าน
3. ค่าเครื่องแต่งกายและค่าบริการต่าง ๆ
4. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเดินทาง ค่าขนส่ง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ เช่น ก๊าซโซลีน น้ำมันเครื่องยนต์ หรือแม้แต่การใช้บริการขนส่งมวลชน
5. ค่าการดูแลสุขภาพรักษาพยาบาล การประกันสุขภาพ การบริการทางการแพทย์
6. ค่าบันเทิงต่าง ๆ
8. ค่าใช้จ่ายการศึกษา
9. การประกันภัยส่วนบุคคล
10. การเดินทางท่องเที่ยวพักผ่อนในวันหยุด
11. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

ยูเนสโก (ประพันธ์ ธรรมไชย. 2536: 46; อ้างอิงจาก UNESCO. 1969. *Basic Training Programme in Educational Planning and Management Book II : Concerns and Challenges in Educational Planning*. p. 16) ได้อธิบายถึงค่าใช้จ่ายทางการศึกษาว่า หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ก่อให้เกิดการขยายตัวของชุมชน และการจัดระบบการจัดการศึกษาตามแผนที่ทำขึ้นเพื่อ ก่อให้เกิดประโยชน์โดยส่วนรวม ซึ่งค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่เป็นทั้งตัวเงินและ ไม่ใช่ตัวเงินประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของรัฐ (Public Expenditure on Education) ค่าใช้จ่ายของบุคคลเพื่อการศึกษา (Private Expenditure on Education) และ ค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) อธิบายได้ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของรัฐ (Public Expenditure on Education)

ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของรัฐ คือ ค่าใช้จ่ายที่รัฐบาลรับภาระค่าใช้จ่ายตามงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งเป็นเงินที่เก็บภาษีอากรจากประชาชนเป็นส่วนใหญ่ ที่รัฐบาลจัดสรรรายจ่ายลงไปในนั้นเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า งบประมาณรายจ่ายเพื่อการศึกษา ใช้ในการดำเนินงานของสถานศึกษาได้แก่ สถานศึกษารัฐบาลทุกระดับตั้งแต่อนุบาลจนถึงมหาวิทยาลัย โรงเรียนเทศบาล และโรงเรียนประชาบาล รวมทั้งเงินอุดหนุนโรงเรียนราษฎร์ ทุนการศึกษา การบริหารสถาบันการศึกษา และ เงินที่มูลนิธิต่าง ๆ และผู้ใจบุญบริจาคเพื่อการศึกษา

2. ค่าใช้จ่ายของบุคคลเพื่อการศึกษา (Private Expenditure on Education)

ค่าใช้จ่ายของบุคคลเพื่อการศึกษา คือ ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษา นักเรียน ผู้ปกครองรับภาระค่าใช้จ่ายในขณะที่กำลังศึกษา ซึ่งแยกได้เป็น ค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายให้แก่สถานศึกษา เป็นค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าสมัคร ค่ากิจกรรมนักศึกษา ฯลฯ และ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่อาจจ่ายซื้อจากสถานศึกษา เช่น หนังสือ อุปกรณ์การศึกษา หรือค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่อาจจ่ายซื้อจากบุคคลภายนอก เช่น เครื่องแบบ ค่าอาหาร ค่าเดินทางไปศึกษา ค่าเครื่องเขียน ฯลฯ

3. ค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost)

ค่าเสียโอกาส คือ ค่าใช้จ่ายของนักศึกษารูปของการเสียโอกาสนั้นคือรายได้ที่นักศึกษาต้องเสียไปในระหว่างการศึกษา คือโอกาสที่จะมีรายได้หากมีการทำงานแต่ต้องเสียรายได้ดังกล่าวนั้นไปเพราะใช้เวลาไปศึกษาต่อในระยะเวลาที่ศึกษาต่อเป็นเงินรายได้ที่ต้องเสียไปเท่าไรใช้วิธีคำนวณประมาณจากรายได้ของผู้ที่ออกทำงานโดยไม่ต้องศึกษาต่อเป็นเกณฑ์ จึงเรียกว่ารายได้ที่รอหักเมื่อทำงานเป็นเรื่องของการคิดละเอียดแม้จะไม่ได้เสียรายได้เป็นตัวเงินจริง ซึ่งคนส่วนใหญ่มักไม่คิดถึงก็ตาม

เกรทเชน (Gretchen. 2003: Online) ได้จำแนกค่าใช้จ่ายทางการศึกษาไว้ 3 ประเภทคือ

1. ค่าใช้จ่ายทางตรง ซึ่งหมายถึงค่าใช้จ่ายที่สามารถระบุได้ชัดเจนที่เกิดขึ้นในแต่ละชั้นเรียน และหมายรวมถึงรวมถึงส่วนที่เป็นเงินเดือนของครูผู้สอน

2. ค่าใช้จ่ายที่จ่ายเพื่อให้เกิดประโยชน์สำหรับนักเรียน ซึ่งประกอบด้วยทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ ในการบริหารจัดการ

3. ค่าใช้จ่ายปกติหรือค่าใช้จ่ายทางอ้อม ซึ่งรวมถึงค่าใช้จ่ายในการบริหาร การดูแล การปกครอง ห้องสมุด

สรุปแนวคิดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางการศึกษาที่กล่าวข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปแนวคิดได้ดังนี้ ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในส่วนของรัฐบาลที่มีหน้าที่จัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพื่อการศึกษาให้แก่สถานศึกษา ที่จะประกอบไปด้วย งบประมาณรายจ่าย งบอุดหนุน และงบลงทุน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของสถานศึกษา ในการบริหารจัดการ และค่าใช้จ่ายของผู้ศึกษา ได้แก่ ค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียม ค่าอุปกรณ์การเรียนการสอน หนังสือ รวมทั้งค่าเสื้อผ้า ค่าเดินทางเพื่อการศึกษา เป็นต้น รวมถึงค่าเสียโอกาสของผู้ศึกษาที่ต้องเสียรายได้ไปในขณะที่กำลังศึกษานั้น

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเฉพาะค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี จากข้อสรุปเกี่ยวกับแนวคิดค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ผู้วิจัยสามารถจำแนกค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ซึ่งสรุปได้ 2 ประเภท ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา ได้แก่ ค่าธรรมเนียมการศึกษาที่สถานศึกษาได้เรียกเก็บจากนักศึกษา และค่าใช้จ่ายอื่นที่นักศึกษาต้องจ่ายเกี่ยวกับการศึกษา เช่น ค่าหนังสือ อุปกรณ์การเรียน ค่าจัดทำรายงาน ทักษะศึกษา

2. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างศึกษา เป็น ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นที่นักศึกษาต้องจ่ายในระหว่างศึกษา ได้แก่ ค่าที่พัก ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ค่าอาหารและเครื่องดื่ม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็น ได้แก่ ค่ารักษาพยาบาล ค่าพักผ่อนหรือสิ่ง สื่อบันเทิงต่าง ๆ

2.1 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา

จากข้อมูลแนวคิดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ได้มีผู้ทำการศึกษาและวิจัยหลายท่านที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา ผู้วิจัยได้สรุปแนวคิดที่เกี่ยวข้องไว้เป็นหมวดหมู่เพื่อให้เห็นชัดเจนในแนวคิดกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา สรุปได้ดังนี้

สุภมนัส ภารพบ (2528: 34) ได้จำแนกต้นทุนทางการศึกษาส่วนบุคคลไว้ 2 ประเภทคือ ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาและค่าใช้จ่ายสำหรับตัวของนักเรียน นั้น ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษาได้ดังนี้

1. ค่าเล่าเรียน
2. ค่าธรรมเนียมการเรียน
3. ค่าบำรุงต่าง ๆ ที่สถานศึกษาเรียกเก็บ

สุปรียา คอระเดชะคุปต์ (2529: 33-36) ได้จำแนกต้นทุนทางการศึกษาไว้ 2 ประเภทคือ ต้นทุนทางการศึกษาทางตรง และต้นทุนการศึกษาส่วนบุคคล นั้น ซึ่งต้นทุนการศึกษาส่วนบุคคล ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นค่าใช้จ่ายทางตรงในการศึกษาได้ดังนี้

ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา ได้แก่ ค่าเล่าเรียน อุปกรณ์การเรียน ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการศึกษาส่วนบุคคล

สระพงศ์ ทองพันชั่ง (2544: 13-14) ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา ทั้งได้ให้ความหมายและได้จำแนกประเภทค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ไว้ 2 ส่วน คือ

1. ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนของผู้รับบริการการศึกษา ได้แก่ ต้นทุนทางตรง และต้นทุนทางอ้อม
2. ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนของผู้บริการการศึกษาเป็นต้นทุนทางตรง ได้แก่ งบดำเนินการและงบลงทุน

ซึ่งค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนของผู้รับบริการการศึกษาในส่วนที่เป็นต้นทุนทางตรง ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษาได้ดังนี้

ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา ซึ่งหมายถึง ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในส่วนของผู้รับบริการการศึกษาที่สูญเสียในรูปของตัวเงินอันเป็นต้นทุนทางตรง ได้แก่ ค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุงการศึกษาต่าง ๆ ค่าหนังสือ ตำรา และอุปกรณ์การศึกษาตลอดจนรายจ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าสมาชิกและค่ากิจกรรมต่าง ๆ

สมชัย ฤชุพันธุ์ และ ชลธาร วิศรุตวงศ์ (2544: 177) ได้จำแนกต้นทุนการศึกษาไว้ 2 ประเภท คือ ค่าเล่าเรียน และ ค่ากินอยู่ นั้น ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษาได้ดังนี้

1. ค่าเล่าเรียน
2. ค่าธรรมเนียม
3. ค่าหนังสือ
4. ค่าอุปกรณ์การศึกษาต่าง ๆ

กองวิชาการ ทบวงมหาวิทยาลัย (ณัฐจิณี ถวิลถึง. 2547: 23; อ้างอิงจาก กองวิชาการ ทบวงมหาวิทยาลัย. 2519. รายงานผลการวิจัยเรื่อง ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2517. หน้า 8) จำแนกประเภทของค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิต นักศึกษา สถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยสรุปได้ 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่จำเป็นระหว่างการศึกษา และ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา ซึ่งค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ค่าลงทะเบียนวิชาเรียน ค่าธรรมเนียม และค่าบำรุงต่าง ๆ เช่น ค่าบำรุงการศึกษา สถานศึกษา ค่าห้องสมุด สโมสร ชมรม และอื่น ๆ
2. ค่าชุดใช้ในกรณีที่ทำของเสียหาย
3. ค่าตำราที่ใช้ในการศึกษา รวมถึงอุปกรณ์การศึกษาทุกชนิด
4. ค่าใช้จ่ายในการศึกษาภาคปฏิบัติ หรือกิจกรรมพิเศษ
5. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เกี่ยวกับการศึกษา

เพอร์แมน (สุรเชษฐ์ พงษ์เพียรจันทร์. 2545: 9; อ้างอิงจาก Perlman. 1973. *The Economics of Education: Conceptual Problem and Policy Issues*. pp. 14-15) ได้แบ่งค่าใช้จ่ายทางการศึกษาออกเป็น 2 ประเภทคือ ค่าใช้จ่ายทางตรง และค่าใช้จ่ายทางอ้อม ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษาได้ดังนี้

ค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่เป็นค่าใช้จ่ายของผู้เรียนโดยตรง ได้แก่ ค่าหนังสือ ค่าธรรมเนียมเรียน เป็นต้น

โคห์น (ซีวรัตน์ เลิศศรีชัยนนท์. 2546: 17; อ้างอิงจาก Cohn. 1990. *The economics of education*. p. 71) ได้จำแนกต้นทุนทางการศึกษาไว้ 2 ประเภท คือ ต้นทุนทางตรง และต้นทุนทางอ้อม ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นค่าใช้จ่ายทางตรงในการศึกษาได้ดังนี้

ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายของนักเรียนโดยตรง ได้แก่ ค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียม ค่าอุปกรณ์การศึกษา และค่าหนังสือ

มาร์ก บลาว (เสาวรส พานิชวิสัย. 2546: 16-17; อ้างอิงจาก Mark Blaug. 1971. *The Rate of Return to Investment in Education in Thailand*. p. 4) ได้กล่าวถึงต้นทุนทางการศึกษาว่าประกอบไปด้วยองค์ประกอบส่วนใหญ่ ๆ 2 ส่วน คือ ต้นทุนการศึกษาทางสังคม และต้นทุนการศึกษาส่วนบุคคล ซึ่งต้นทุนการศึกษาส่วนบุคคล ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา ได้ดังนี้

1. ค่าเล่าเรียน
2. ค่าบำรุงการศึกษา
3. ค่าธรรมเนียมการศึกษา

วิทยาลัยทรินิตี้ (Trinity college. 2005: Online) ได้ให้ความหมายของค่าใช้จ่ายทางการศึกษาไว้ว่า ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา หมายความว่ารวมถึง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสอน ค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าหนังสือและค่าบริการต่าง ๆ ทั้งต้นทุนทางอ้อมหรือการเสียโอกาสที่ต้องเข้าเรียนในวิทยาลัย การมีรายได้จากตลาดแรงงานหากไม่เข้าสู่วิทยาลัย

ดังนั้นค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา ในส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา ผู้วิจัยจึงได้สรุปความหมายได้ดังนี้ ค่าใช้จ่ายทางตรงในการศึกษา หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาจะต้องจ่ายเป็นตัวแทนให้แก่สถานศึกษา อันได้แก่ ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงที่สถานศึกษาเรียกเก็บ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่นักศึกษาต้องจ่ายเกี่ยวกับการศึกษา ได้แก่ ค่าหนังสือ ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าใช้จ่ายการจัดทำรายงาน ค่าร่วมกิจกรรม การไปทัศนศึกษา เป็นต้น

2.2 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษา

จากข้อมูลแนวคิดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ได้มีผู้ทำการศึกษาและวิจัยหลายท่านที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษา ผู้วิจัยได้สรุปแนวคิดที่เกี่ยวข้องไว้เป็นหมวดหมู่เพื่อให้เห็นชัดเจนในแนวคิดกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษา สรุปได้ดังนี้

สุภมนัส ภารพ (2528: 34) ได้จำแนกต้นทุนทางการศึกษาส่วนบุคคลไว้ 2 ประเภท คือ ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาและค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียน นั้น ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษานี้ได้ดังนี้

1. ค่าอาหาร
2. ค่าเดินทาง
3. ค่าเสื้อผ้า
4. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

สุปรียา คอระเดชะคุปต์ (2529: 33-36) ได้จำแนกต้นทุนทางการศึกษาไว้ 2 ประเภท คือ ต้นทุนทางการศึกษาทางตรง และต้นทุนการศึกษาส่วนบุคคล ซึ่งต้นทุนการศึกษาส่วนบุคคลผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างศึกษาได้ดังนี้

ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างศึกษา ได้แก่ ค่าเดินทาง ค่าใช้จ่ายเสื้อผ้า เป็นต้น ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการศึกษาส่วนบุคคล

สระพงศ์ ทองพันธ์ (2544: 13-14) ได้กล่าวถึงทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา ซึ่งได้ให้ความหมายและได้จำแนกประเภทค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ไว้ 2 ส่วน คือ

1. ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนของผู้รับบริการการศึกษา ได้แก่ ต้นทุนทางตรงและต้นทุนทางอ้อม

2. ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนของผู้บริการการศึกษา เป็นต้นทุนทางตรง ได้แก่ งบดำเนินการและงบลงทุน

ซึ่งค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนของผู้รับบริการการศึกษาในส่วนที่เป็นต้นทุนทางตรงผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างศึกษาได้ดังนี้

ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างศึกษา หมายถึง ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในส่วนตัวของผู้รับบริการศึกษาที่สูญเสียในรูปของตัวเงินอันเป็นต้นทุนทางตรง ได้แก่ ค่าที่พัก ค่าเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ค่าเดินทาง ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ค่ารักษาพยาบาล ค่าพักผ่อนหย่อนใจ

สมชัย ฤชุพันธุ์ และ ชลธาร วิศรุตวงศ์ (2544: 177) ได้จำแนกต้นทุนการศึกษาไว้ 2 ประเภท คือ ค่าเล่าเรียน และ ค่ากินอยู่ นั้น ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างศึกษาได้ดังนี้

1. ค่าอาหาร
2. ค่าที่พัก
3. ค่าเดินทาง
4. นักศึกษาที่มีครอบครัวรวมถึงค่าเลี้ยงดูบุตรด้วย

กองวิชาการ ทบวงมหาวิทยาลัย (ณัฐวิณี ถวิลถึง. 2547: 23; อ้างอิงจาก กองวิชาการ ทบวงมหาวิทยาลัย. 2519. รายงานผลการวิจัยเรื่อง ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2517. หน้า 8) จำแนกประเภทของค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิต นักศึกษา สถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยสรุปได้ 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่จำเป็นระหว่างการศึกษา และ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา ซึ่งค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างศึกษา สรุปได้ดังนี้

✓ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างศึกษา ประกอบไปด้วย ✓

1. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวเกี่ยวกับที่พักอาศัย ได้แก่ ค่าที่พักอาศัย ค่าอาหาร ณ ที่พัก ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เกี่ยวกับที่พัก เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าซักกรีด ฯลฯ

2. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวนอกที่ที่พักอาศัย ได้แก่ ค่าอาหารนอกบ้านพัก ค่ายานพาหนะประจำวัน ค่าบันเทิงและค่าพักผ่อนหย่อนใจ ค่าใช้จ่ายอื่น เช่น ค่าตัดผม ฯลฯ

3. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่เกี่ยวกับเสื้อผ้า เครื่องใช้ และค่ารักษาพยาบาล ได้แก่ ค่าเสื้อผ้า

และเครื่องใช้อื่น ๆ ค่ารักษาพยาบาลในกรณีที่ไม่ใช่บริการของสถานศึกษา

เพอร์แมน (สุรเชษฐ์ พงษ์เพียรจันทร์. 2545: 9; อ้างอิงจาก Perlman. 1973. *The Economics of Education: Conceptual Problem and Policy Issues*. pp. 14-15) ได้แบ่งค่าใช้จ่ายทางการศึกษาออกเป็น 2 ประเภทคือ ค่าใช้จ่ายทางตรง และค่าใช้จ่ายทางอ้อม นั้น ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างศึกษาได้ดังนี้

ค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่เป็นค่าใช้จ่ายของผู้เรียนโดยตรง ได้แก่ ค่าที่พักผ่อน ค่าเดินทาง เป็นต้น โคห์น (ชีวรัตน์ เลิศศรีชัยนนท์. 2546: 17; อ้างอิงจาก Cohn. 1990. *The economics of education*. p. 71) ได้จำแนกต้นทุนทางการศึกษาไว้ 2 คือต้นทุนทางตรง และต้นทุนทางอ้อม ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นค่าใช้จ่ายระหว่างการศึกษาได้ดังนี้

ค่าใช้จ่ายทางระหว่างศึกษา ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายของนักเรียนโดยตรง ได้แก่ ค่าเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย เป็นต้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการศึกษาส่วนบุคคล

มาร์ก บลาว (เสาวรส พานิชวิสัย. 2546: 16-17; อ้างอิงจาก Mark Blaug. 1971. *The Rate of Return to Investment in Education in Thailand*. p. 4) ได้กล่าวถึงต้นทุนทางการศึกษาว่า ประกอบไปด้วยองค์ประกอบส่วนใหญ่ ๆ 2 ส่วน คือ ต้นทุนการศึกษาทางสังคม และต้นทุน การศึกษาส่วนบุคคล ซึ่งต้นทุนการศึกษาส่วนบุคคลผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัว ระหว่างศึกษาได้ดังนี้

ค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่าง ๆ ที่นักศึกษาได้จ่ายไปในช่วงกำลังศึกษาอยู่ ได้แก่ ค่าหนังสือ ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าเสื้อผ้า เป็นต้น

ดังนั้นค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา ในส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างศึกษา ผู้วิจัย จึงได้สรุปความหมายได้ดังนี้ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างศึกษา หมายถึง ค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่นักศึกษา ต้องจ่าย ในระหว่างการศึกษาตลอดหลักสูตร ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาต้องจ่ายเป็นตัวเงินในระหว่าง ศึกษา ได้แก่ ค่าที่พัก ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ค่าเดินทาง และค่าใช้จ่าย อื่น ๆ ที่จำเป็น ได้แก่ ค่ารักษาพยาบาล ค่าพักผ่อนหรือสิ่งสื่อบันเทิงต่าง ๆ

3. บุคลิกภาพการใช้จ่าย

บุคลิกภาพมีความหมายหลากหลายเนื่องมาจากความสลับซับซ้อนของบุคลิกภาพและ เพราะบุคลิกภาพของมนุษย์มีความแตกต่างกันในแต่ละบุคคล อย่างไรก็ตามก็ถือจากกล่าวสรุปคำนิยาม ต่าง ๆ ดังนี้

3.1 ความหมายของบุคลิกภาพ

ได้นักจิตวิทยาและนักการศึกษาให้นิยามความหมายของบุคลิกภาพไว้ดังต่อไปนี้

สตีต วงศ์สวรรค์ (2540: 1- 4) กล่าวว่าบุคลิกภาพ คือ ลักษณะโดยส่วนรวมของแต่ละบุคคลทั้งลักษณะภายนอก ภายใน และปัจจัยต่าง ๆ อันมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของผู้พบเห็น บุคลิกภาพของแต่ละบุคคลอย่างน้อยก็จะต้องแสดงออกให้ปรากฏ 3 แนวคือ

1. แสดงบุคลิกภาพโดยทางรูปร่างหน้าตา สีของผผ ลักษณะของผิว ทางอายุ เพศ และจากอิทธิพลของต่อมในร่างกาย
2. เป็นบุคลิกภาพแสดงออกโดยจิตใจ สติปัญญา ลักษณะของอารมณ์และความรู้สึก
3. แสดงออกทางด้านการสังคม เจตคติ อุปนิสัยใจคอ ความนิยมชมชอบ ระเบียบแบบแผน ประเพณี

ศิริวรรณ เสรีรัตน์; และคนอื่น ๆ (2541: 49) กล่าวว่าบุคลิกภาพ หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งเป็นลักษณะเอกลักษณ์ที่แสดงออกทั้งด้านความคิด ความรู้สึก ความสนใจ สติปัญญา รวมทั้งรูปร่างทรวดทรง การแต่งกาย อปภิรยา ท่าทาง การวางตัว ความสนใจ นิสัย ความสามารถ การหย่อนสมรรถภาพ ความชอบ ความไม่ชอบ ความร่าเริง ความอดทน เขาวน ปัญญา ความจำ การลืม และรสนิยม เป็นต้น ปัจจัยที่กำหนดบุคลิกภาพของบุคคล (Personality determinants) ได้แก่ พันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม

ดำรงศักดิ์ ชัยสนิท; และ สุณี เลิศแสงกิจ (2542: 3) กล่าวว่าบุคลิกภาพ คือ ลักษณะพิเศษเฉพาะของแต่ละบุคคล อันทำให้บุคคลนั้นแตกต่างจากบุคคลอื่น ๆ บุคลิกภาพประกอบด้วย รูปสมบัติและคุณสมบัติ รูปสมบัติหมายถึง รูปร่างหน้าตา และการแต่งกาย คุณสมบัติหมายถึง ลักษณะนิสัยต่าง ๆ เช่น ความซื่อสัตย์ ความสุภาพ ความกระตือรือร้น เป็นต้น

เพราพรรณ เปลี่ยนภู (2542: 59) กล่าวว่าบุคลิกภาพ คือ ลักษณะรวมที่เปลี่ยนแปลงได้ของบุคคลซึ่งมีลักษณะเป็นเอกภาพ ประกอบขึ้นด้วยระบบทางกายและจิตใจ ที่กำหนดให้บุคคลนั้นมีการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมแตกต่างจากผู้อื่น ซึ่งลักษณะรวมที่เปลี่ยนแปลงได้ (Dynamic Organization) นั้นตีความหมายของคำว่าเปลี่ยนแปลงได้ หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวต่อสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้การแสดงออกของทัศนคติ ค่านิยม แรงจูงใจ การปรับตัวต่อสถานการณ์ วิธีแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตตลอดจนการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ มีรากฐานมาจากบุคลิกภาพและสุขภาพจิตที่มีอยู่ และมีลักษณะเป็นเอกัตบุคคลที่เปลี่ยนแปลงได้เป็นผลผสมผสานระหว่างพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม ค่านิยมและสิ่งอื่น ๆ ที่กำหนดให้บุคคลแต่ละบุคคลมีแนวทางในการคิดและการประพฤติปฏิบัติในชีวิตของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน

อารี พันธุ์ณี (2546: 67) กล่าวว่าบุคลิกภาพ หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งเป็นลักษณะเอกลักษณ์ที่แสดงออกทั้งด้านความคิด ความรู้สึก ความสนใจ สติปัญญา รวมทั้งด้านสรีระ บุคลิกภาพภายนอกและภายใน ทำให้สามารถแยกแยะความแตกต่างของบุคคล บุคลิกภาพของบุคคลเป็นผลมาจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2547: 5) กล่าวว่าบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งส่วนภายนอกและส่วนภายใน บุคลิกภาพภายนอก คือ ส่วนที่มองเห็นชัดเจน เช่น รูปร่าง หน้าตา กริยามารยาท การแต่งตัว วิธีพูดจา การนั่ง การยืน ส่วนบุคลิกภาพภายใน คือ ส่วนที่มองเห็นได้ยาก แต่อาจทราบได้โดยการอนุมาน เช่น สติปัญญา ความถนัด ลักษณะอารมณ์ประจำตัว ความใฝ่ฝัน ปรารถนา ปรัชญาชีวิต ค่านิยม ความสนใจ บุคลิกภาพของบุคคลจึงเป็นลักษณะสากลของมนุษย์ที่เรียกกันว่า “เฉพาะตัว”

บุคลิกภาพตามความเห็นของผู้วิจัยจึงหมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งส่วนภายนอกและส่วนภายใน บุคลิกภาพภายนอก คือ ส่วนที่บุคคลแสดงออกให้เห็นชัดเจน ส่วนบุคลิกภาพภายใน คือ ส่วนที่มองเห็นได้ยากต้องใช้เวลาในการบ่งบอก เช่น สติปัญญา ความถนัด ความใฝ่ฝัน ปรารถนา ปรัชญาชีวิต ค่านิยม ความสนใจ

3.2 การวัดบุคลิกภาพ

การวัดบุคลิกภาพ (Personality Characteristics Subject to Appraisal) เนื่องจากบุคลิกภาพแสดงออกได้หลายทาง ฉะนั้น นักจิตวิทยาจึงแบ่งบุคลิกภาพไว้แตกต่างกันขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของแต่ละบุคคล ซึ่งสรุปไว้ดังนี้ (สุชา จันทรเฒ. 2544: 98-99)

1. ลักษณะทางร่างกายและอารมณ์ (Physique and Temperament) ซึ่งได้แก่ ขนาดของรูปร่าง ความสมบูรณ์แข็งแรง ท่าทาง ตลอดจนหน้าตา นอกจากนั้นยังมีลักษณะอารมณ์ของบุคคลเป็นคนมีความมั่นคง อ่อนไหวแค่ไหน สิ่งเหล่านี้เป็นลักษณะหนึ่งของบุคลิกภาพของบุคคลซึ่งมีผลต่อคนอื่น และมีผลต่อตัวเองด้วย
2. เชาวนปัญญาและความสามารถอื่น ๆ (Intellectual and Other Abilities) บุคลิกภาพรวมไปถึงสิ่งที่ทำให้บุคคลแตกต่างกันด้วย ดังนั้น เชาวนปัญญาและความสามารถอื่นจึงเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ
3. ค่านิยมและความสนใจ (Interests and Values) บุคลิกภาพจะสะท้อนให้เห็นถึงความสนใจตลอดจนค่านิยมที่บุคคลยึดถือด้วย
4. ทศนคติทางสังคม (Social Attitudes) ทศนคติเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ เช่น แบบนิยมใช้อำนาจ หรือคิดว่าความเห็นของตัวเองถูกต้องเสมอ หรือพวกที่เชื่อในความเสมอภาคความเท่าเทียมกัน เป็นต้น
5. แรงจูงใจ (Motivational Disposition) บางครั้งบุคคลทำสิ่งใด เพราะมีแรงจูงใจซึ่งอาจทั้งจิตสำนึก (Conscious) และจิตใต้สำนึก (Unconscious) ทำให้แต่ละคนมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันไป
6. ลักษณะการแสดงออก (Expressive and Stylistic Traits) บางครั้งเราแบ่งบุคคลเป็น Style เช่น เป็นคนสุภาพ ชอบสังคม มีเหตุผล และวิจารณ์ญาณ
7. แนวโน้มของความผิดปกติทางจิต (Pathological Trends) โดยพิจารณาจากโรคจิตว่าบุคคลมีลักษณะจิตใจแตกต่างจากบุคคลอื่นแค่ไหน

บุคคลแต่ละคนมีบุคลิกภาพประจำตัวโดยเฉพาะ กล่าวคือ มีลักษณะกิริยาท่าทาง ความประพฤติ ความชอบ ความสนใจ ความใฝ่ฝัน ความถนัด แต่การแสดงออกหรือการกระทำที่แตกต่างนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นเมื่ออยู่รวมกันอยู่เป็นหมู่คณะ อิทธิพลของกลุ่มในสังคม จึงมีต่อพฤติกรรมของคน คนจึงจะแสดงพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพซึ่งแยกได้ 2 ส่วน คือ พฤติกรรม ส่วนบุคคลและพฤติกรรมส่วนสังคมซึ่งอาจหมายถึง พฤติกรรมระหว่างบุคคลที่มีอิทธิพลที่หล่อหลอมพฤติกรรมของคนอิทธิพลของสังคมเป็นขบวนการ ความเชื่อ ปรัชญา ค่านิยม เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพของคน ซึ่งสิ่งที่มีผลต่อการดำรงชีวิตหรือมีผลต่อรูปแบบการใช้ชีวิตของบุคคลอันหมายถึงรายจ่ายที่ต้องใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน การดำเนินกิจกรรมในชีวิตประจำวัน สิ่งที่ผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่ามีผลต่อบุคลิกภาพของบุคคลมากที่สุดได้แก่ ค่านิยมของบุคคล และความสนใจของบุคคล ที่มีผลต่อการเกิดพฤติกรรมการใช้จ่ายของบุคคล

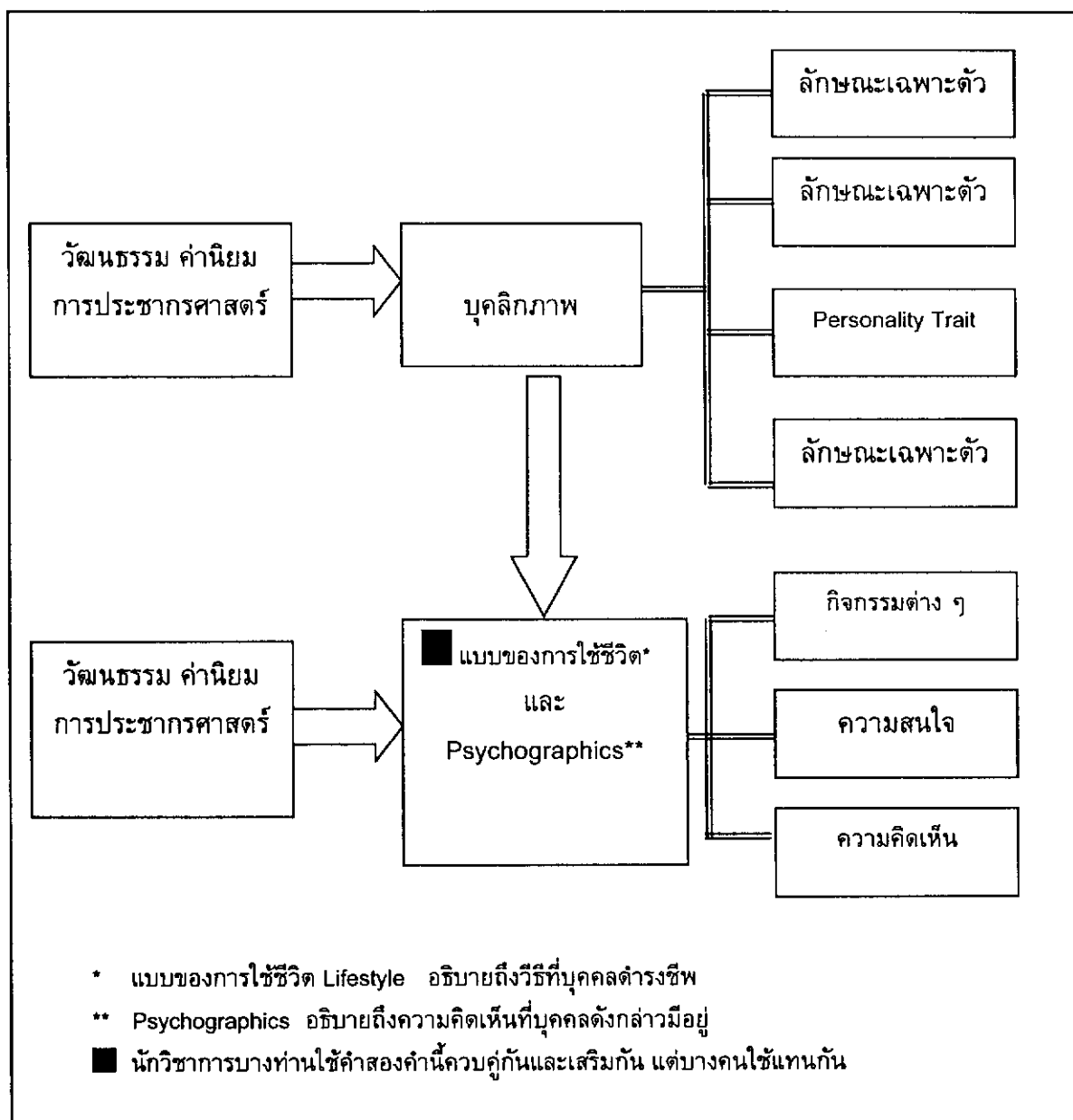
3.3 พฤติกรรมการใช้จ่าย

รูปแบบการใช้ชีวิต (Life style) เป็นลักษณะส่วนบุคคล และพฤติกรรมศาสตร์ (Behavioral) เช่น ความจงรักภักดีในตราห้อยของสินค้า ทศนคติที่มีต่อผลิตภัณฑ์ เป็นต้น ปัจจุบันสิ่งที่คนทั่วไปให้ความสนใจก็คือ ลักษณะด้านจิตนิสัย (Psychographic) ลักษณะด้านจิตนิสัยของกลุ่มคนบนพื้นฐานการใช้ชีวิต และลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มประชากรส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยรุ่นตอนปลายย่างเข้าสู่ผู้ใหญ่ช่วงอายุระหว่าง 18 - 21 ปี หรือ ช่วงอายุระหว่าง 18 - 24 ปีซึ่งอยู่ในวัยเรียนระดับอุดมศึกษา จะเห็นได้ว่ารูปแบบการใช้ชีวิตมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมบริโภค หรือการเลือกซื้อสินค้า รูปแบบการใช้ชีวิต Life style ก็หมายถึง แบบแผนการใช้ชีวิตประจำวันที่แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรม กิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็น (Activities, Interests, Opinion : AIO) (ปกรณ สัทธิลิต. 2545: 4-5)

กิจกรรมการใช้ชีวิตประจำวันที่บุคคลใช้เป็นแบบแผนได้แก่ การงาน งานอดิเรก กิจกรรมทางสังคม การพักผ่อน ความบันเทิง การเข้าสโมสร ชมรม กีฬา

ความสนใจการใช้ชีวิตประจำวันที่บุคคลใช้เป็นแบบแผนได้แก่ ครอบครัว บ้านที่อยู่อาศัย งาน สังคม สันทนาการ แฟชั่น อาหาร สื่อ ความสำเร็จ

ความคิดเห็นในชีวิตประจำวันที่บุคคลใช้เป็นแบบแผน ได้แก่ เรื่องที่เกี่ยวกับตัวเอง เกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคม การเมือง ธุรกิจ เศรษฐกิจ การศึกษา สินค้า อนาคต วัฒนธรรม จากที่กล่าวมาข้างต้นลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลสัมพันธ์กับการใช้ชีวิตประจำวันอันเกิดจากค่านิยมของบุคคล และความสนใจของบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีลักษณะเฉพาะตัวของ Carl Jung (Trait Theory) (อดุลย์ จาตุรงค์กุล. 2543: 247) ดังแสดงในภาพประกอบ 3



ภาพประกอบ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับแบบของการใช้ชีวิตกับ Psychographics

ที่มา: อุดุลย์ จาตุรงค์กุล. (2543). พฤติกรรมผู้บริโภค. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. หน้า 247.

แบบการใช้ชีวิตของคนในปัจจุบันที่เกี่ยวกับการบริโภคสิ่งต่าง ๆ อุดุลย์ จาตุรงค์กุล (2543: 255-256) ได้สรุปแบบการใช้ชีวิตของคนในปัจจุบันเพื่อความเข้าใจมากขึ้นดังนี้

1. บทบาททางสังคม (Social Roles) โครงสร้างความสัมพันธ์ของบทบาทภายในครอบครัวของไทยเปลี่ยนไปจากเดิมมาก แต่เดิมสตรีอยู่กับบ้านและทำหน้าที่ตัดสินใจกับเรื่องต่าง ๆ ภายในบ้านสามีมักจะทำหน้าที่ในการตัดสินใจซื้อและซื้อของมาให้ ในปัจจุบันสตรีได้รับการศึกษาสูงขึ้นออกไปทำงานนอกบ้าน มีบทบาทสำคัญในการซื้อและมีอำนาจซื้อในอัตราสูงในตลาด

2. เวลาสำหรับการพักผ่อน (Leisure Time) ในปัจจุบันเราทำงานน้อยลงหรือสัปดาห์ละ 5 วัน ดังนั้น "ปรัชญาของการใช้เวลาพักผ่อน" จึงมีบทบาทเป็นส่วนหนึ่งของแบบการใช้ชีวิต จะเห็นได้ว่าทุกวันนี้คนไทยตื่นตัวในเรื่องกิจกรรมและกีฬาเพื่อการพักผ่อนมากขึ้นเช่น ไปเที่ยวชายทะเล สนใจศิลปกรรม สนใจดนตรี สนใจเกี่ยวกับดอกไม้ การแสดง มหรสพ การออกไปรับประทานอาหารนอกบ้าน เป็นต้น การเพิ่มเวลาพักผ่อนจะนำไปสู่แบบของการใช้ชีวิต ตลอดไปถึงการแต่งกายด้วย

3. ช่วงเวลาของชีวิต (Pace of Living) ในขณะนี้มีการเร่งช่วงเวลาของชีวิตมากขึ้น บุคคลจะไม่ใคร่เต็มใจที่จะรอเวลาที่จะตอบสนองความต้องการสำหรับสินค้าหรือบริการต่าง ๆ แม้ว่าเขาจะไม่มีเงินพอที่จะซื้อ แนวโน้มทางสังคมและจิตวิทยาจะเพิ่มความสามารถในการให้สินเชื่อในการของรวมถึงการตลาดใช้ตราหยัหื้อและหีบห่อที่เด่นดึงดูดใจ ยิ่งเป็นสิ่งเร้าให้บุคคลใช้จ่ายได้โดยฉับพลัน

4. การเคลื่อนที่ทางสังคม (Social Mobility) การเคลื่อนที่ทางสังคมเป็นลักษณะที่สำคัญอย่างหนึ่งของแบบการใช้ชีวิต การยกระดับรสนิยมและกลายเป็นส่วนสำคัญ ปรากฏว่าปัจจุบันนี้นิสัยของการใช้จ่ายและแบบแผนของบุคคลได้เปลี่ยนไปโดยขึ้นอยู่กับความปรารถนาและความคาดหวังมากกว่าขึ้นอยู่กับรายได้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ และ สวิง สุวรรณ (ชนชญาน์ จันทรวิจิตรกุล. 2542. 25-27; อ้างอิงจาก ประภาเพ็ญ สุวรรณ และ สวิง สุวรรณ 2526. พฤติกรรมสุขภาพและสุขศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์. หน้า 159) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการเกิดพฤติกรรมของบุคคลในด้านเจตพิสัย ดังนี้

1. การรับรู้หรือการให้ความสนใจ

บุคคลจะถูกกระตุ้นให้รับทราบว่ามีความรู้หรือสิ่งเร้าบางอย่างปรากฏอยู่และบุคคลนั้นจะมีความยินดีหรือมีภาวะจิตใจที่พร้อมที่จะรับสิ่งเร้านั้นหรือไม่ ความสนใจต่อสิ่งเร้านั้นการรับหรือให้ความสนใจนี้เป็นขั้นของสภาพจิต ขั้นแรกที่จะนำไปสู่สภาพจิตขั้นต่อไป เนื่องจากบุคคลมีประสบการณ์เดิมหรืออาจจะได้จากการเรียนรู้คิดเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้ จากประสบการณ์เดิมนั้นเองบุคคลนั้นอาจจะมีสภาพจิตใจในขั้นของการรับหรือการให้ความสนใจอยู่พร้อมแล้วโดยที่ไม่ต้องถูกกระตุ้นให้เกิดขึ้นก็ได้ ในขั้นของการรับหรือการให้ความสนใจนี้ บุคคลจะมีสภาพจิตใจ 3 ลักษณะคือ

1.1 เกิดความตระหนัก ถูกผิด หรือเกิดความรู้สึกว่ามีสิ่งหนึ่ง มีเหตุการณ์หนึ่ง หรือสถานการณ์หนึ่ง ซึ่งการรู้สึกว่ามี หรือการได้ถูกผิดเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้น เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นในจิตใจเท่านั้น

1.2 ความเต็มใจที่จะรับสิ่งมากระตุนั้น

1.3 การเลือกรับหรือการเลือกให้ความสนใจ โดยบางบุคคลจะเลือกรับในสิ่งที่ทำความพอใจมากและจะไม่รับในสิ่งที่เขาไม่ชอบ

2. การตอบสนอง เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นต่อเนื่องจากพฤติกรรมในขั้นที่หนึ่ง บุคคลจะให้ความสนใจอย่างเต็มที่ มีความรู้สึกผูกมัดต่อสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ที่มากระตุ้น เกิดความยินยอมเต็มใจและพอใจ ที่จะตอบสนองต่อความรู้สึกผูกมัดนี้ยังเป็นเพียงความรู้สึกขั้นต้นเท่านั้นยังยืนยันไม่ได้แน่นอนว่าบุคคลนั้นมีทัศนคติหรือค่านิยมต่อสถานการณ์หรือสิ่งเร้านั้น ๆ อย่างไร

3. การให้ค่า เป็นขั้นที่บุคคลจะกระทำปฏิกิริยาหรือมีพฤติกรรมที่แสดงว่าเขายอมรับหรือรับรู้สิ่งนั้นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับเขา หรือแสดงว่าเขามีค่านิยมอย่างใดอย่างหนึ่ง

4. การจัดกลุ่มค่า คือ บุคคลเกิดค่านิยมต่าง ๆ ขึ้นแล้ว ค่านิยมที่เกิดขึ้นนั้นจะมีหลายชนิด จึงมีความจำเป็นจะต้องจะระบบของค่านิยมต่าง ๆ ให้เข้ากลุ่ม โดยพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมเหล่านั้น

5. การแสดงลักษณะตามค่านิยมที่ยึดถือ พฤติกรรมในขั้นนี้จะแสดงให้เห็นได้โดยบุคคลสร้างปรัชญาชีวิตสำหรับตัวเอง หรือคิดกฎต่าง ๆ ในการปฏิบัติตน โดยพิจารณาถึงเหตุผลทางด้านศีลธรรมจรรยาและทางด้านหลักประชาธิปไตย เป็นต้น

โคลแลท; และ แบลคเวล (Kollat; & Blackwell) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การกระทำของบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้รับและการใช้สินค้าและบริการ รวมไปถึงกระบวนการตัดสินใจที่มีอยู่ก่อนและมีส่วนในการกำหนดให้มีการกระทำดังกล่าว เอ็นเจล เจ.เอฟ; โคลแลท ดี.ที.; และ แบลคเวล อาร์.ดี. (ชนชญาณ์ จันทรวิวัฒกุล. 2542. 20; อ้างอิงจาก Engel, J F., Kollat, D.T.; & Blackwell, R.D. 1968. *Consumer Behavior*. p. 5)

เอ็นเกล; และคนอื่น ๆ (Engel; & Orther. 1990: 3) กล่าวว่า พฤติกรรมการใช้จ่ายรวมถึงการกระทำของบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดหาให้ได้มาและการใช้ซึ่งสินค้าและบริการ หมายถึงกระบวนการตัดสินใจซึ่งมีมาอยู่ก่อนแล้วซึ่งมีส่วนในการกำหนดให้มีการกระทำดังกล่าว

ชิฟแมน; และ คานุก (Schiffman; & Kanuk. 1991: 5) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึงพฤติกรรมที่ผู้บริโภคแสดงถึงการแสวงหา การเลือกซื้อ การใช้ การประเมิน และการใช้จ่ายสินค้าและบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง

จากแบบการใช้ชีวิตและการเกิดพฤติกรรมการใช้จ่ายของบุคคลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ลักษณะเฉพาะของบุคคล อันเกิดจากบุคลิภาพ ค่านิยม เป็นตัวกำหนดแบบการใช้ชีวิตของบุคคล และ การปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน เกิดจากความชอบ ไม่ชอบ และความสนใจ ทำให้เกิดแบบของการใช้ชีวิต ซึ่งส่งผลต่อ พฤติกรรมการใช้จ่าย การซื้อการบริโภคของบุคคล และสามารถ

เรียกได้ว่าเป็นบุคลิกลักษณะการใช้จ่ายซึ่งในการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ผู้วิจัย จึงสรุปว่า บุคลิกลักษณะการใช้จ่ายเกิดจากค่านิยมส่วนบุคคลและความสนใจส่วนบุคคลมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้จ่ายของบุคคล

3.4 ค่านิยมส่วนบุคคล

ค่านิยม (Values) ได้มีผู้ให้ความหมายหรือคำจำกัดความไว้ หลายแง่มุม ซึ่งพฤติกรรมการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมนอกจากนี้คำว่าค่านิยมยังเป็นคำที่ใช้อย่างแพร่หลายในสังคมปัจจุบัน ทั้งด้านการศึกษาและด้านสังคมศาสตร์ จึงมีผู้ให้ความหมาย ดังต่อไปนี้

พณีส หันนาคินทร์ (2523: 20) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง ความโน้มเอียงหรือแนวทางที่คนจะประพฤติตนไปในแนวทางหนึ่งที่ตัวเองได้พิจารณาไตร่ตรองแล้วว่าเป็นสิ่งที่ดีสำหรับคนหรือสังคมยอมรับนับถือและปฏิบัติตามแนวคิดนั้น ๆ อย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยก็ชั่วระยะเวลาหนึ่ง ดังนั้น ค่านิยมจึงมีความหมายถึงแนวคิดเกี่ยวกับความดีงามในความประพฤตินั้น ๆ เนื่องจากค่านิยมเกิดจากการพิจารณาอย่างรอบคอบถึงผลที่จะเกิดขึ้นจากความประพฤตินั้น ๆ แล้วดังนั้นทัศนคติและความเชื่อยังไม่อาจเรียกว่าเป็นค่านิยม ค่านิยมส่วนบุคคลนั้นจึงเกิดขึ้นจากประสบการณ์ของคนแต่ละคนที่ได้มาจากการวินิจฉัยด้วยตัวเอง ค่านิยมเป็นกำลังหนุนให้คนประพฤติอย่างนั้นอย่างนี้ เราทราบค่านิยมของคนจากการประพฤติ การปฏิบัติในภาวะต่าง ๆ ซึ่งไม่อาจตอบปัญหาเรื่องค่านิยมด้วยคำตอบง่าย ๆ ว่าจริงหรือไม่จริง การสร้างค่านิยมนั้นแต่ ละคนจะต้องทำการเลือกกำหนดค่า แล้วผสมผสานคุณสมบัติต่าง ๆ ที่ได้ผ่านการวินิจฉัย และเลือกสรรเข้าเป็นแบบฉบับในการดำเนินชีวิตของตนเอง

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2530: 15) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง ความเชื่อของบุคคลส่วนใหญ่ที่เชื่อว่าสิ่งใดมีค่า มีความสำคัญ และเป็นที่ปรารถนา ค่านิยมจะเป็นมาตรฐานในการรับรู้ การประเมิน การเลือก และการตัดสินใจของบุคคลว่าควรทำหรือไม่ควรทำ มีค่าหรือไม่มีค่า สำคัญหรือไม่สำคัญขณะเดียวกันยังหมายถึงความเชื่อของบุคคลที่เชื่อว่าสิ่งใดมีค่า มีความสำคัญและเป็นสิ่งที่พึงปรารถนาของเขาในขณะที่สิ่งอื่นไม่มีค่าและไม่มีความสำคัญไม่เป็นที่ต้องการ

พระมหาทองสุริย์ สุริยโชโต (2533: 9) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่คนสนใจ สิ่งที่คนปรารถนาจะได้ ปรารถนาจะเป็นหรือกลับกลายมาเป็นสิ่งที่ตนถือว่าเป็นสิ่งที่บังคับต้องทำ ต้องปฏิบัติ คนยกย่องมีความสุขที่จะได้ยินได้เห็นได้ฟังได้เป็นเจ้าของ ค่านิยมของสังคมจึงเป็นวิถีของการจัดรูปแบบความประพฤติที่มีความหมายต่อบุคคล และเป็นแบบความคิดฝังแน่นสำหรับยึดถือปฏิบัติตัวของคนในสังคม

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2538: 317) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่คนกลุ่มหนึ่งเห็นว่าอะไรก็ตามที่คนในสังคมส่วนใหญ่ชอบหรือปรารถนาอยากให้เป็นหรือเป็นสิ่งที่ถือว่าคนต้องทำต้องปฏิบัติ เป็นสิ่งที่คนบูชายกย่อง มีความสุขที่ได้เห็นและได้ฟังได้เป็นเจ้าของ

เพราะพรรณ เปลี่ยนภู (2542: 94) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง คุณลักษณะใดๆ ที่ได้รับการพิจารณาว่ามีความสำคัญในด้านจิตวิทยา สังคม ศีลธรรม สุขทริยภาพ เป็นต้น ค่านิยมทางศีลธรรมและจิตใจเป็นกฎเกณฑ์และเป็นมาตรฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับของบุคคลและสังคม และนำค่านิยมมาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อยกระดับคุณค่าของชีวิตให้สูงขึ้น หรือเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายของสังคมหรือของตนเอง ค่านิยมในสังคมนั้นเป็นสิ่งที่ยึดถือในสังคมซึ่งได้รับการสืบเนื่องต่อกันมา ค่านิยมจึงเป็นเป้าหมายของการดำเนินชีวิตค่อนข้างจะแน่นอน ถาวรและยืดหยุ่น (Permanent) เปลี่ยนแปลงได้ยาก และการเปลี่ยนแปลงจะมีผลต่อสังคมมาก เพราะค่านิยมส่วนใหญ่เป็นทัศนคติของสังคม ประเภทของค่านิยม ได้แก่ ค่านิยมทางวัตถุ ค่านิยมทางสังคม ค่านิยมทางจริยธรรม ค่านิยมทางศาสนา ค่านิยมทางสุขทริยภาพ เป็นต้น

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (กรรณิการ์ ชีใจงาม. 2542: 13; อ้างอิงจาก คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. รายงานการสัมมนาระดับชาติเรื่อง “ภาวะสังคมไทย”. ระหว่างวันที่ 19-21 เมษายน 2525. หน้า 44) กล่าวว่า ค่านิยมหมายถึง ผลผลิตของสังคมและวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่บุคคลสถาบันสังคมและวัฒนธรรมของชาตินั้น ๆ เห็นดี เห็นมีค่าควรแก่การยึดถือปฏิบัติโดยผ่านการสอนการเรียนรู้ทางสังคมที่สั่งสมกันมาเป็นเวลานาน ค่านิยมใดที่ได้รับการตอกย้ำเสริมแรงอย่างสม่ำเสมอเป็นเวลานานจากทุกระดับของระบบสังคมตั้งแต่ระดับเอกบุคคล ระดับกลุ่มสถาบันสังคมไปจนถึงโครงสร้างทางสังคมแล้ว ค่านิยมนั้น ๆ ก็ฝังลึกเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกลักษณะด้วย

สุพัตรา สุภาพ (2543: 22) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง สิ่งในกลุ่มสังคมหนึ่ง ๆ เห็นว่าเป็นสิ่งที่มีค่าควรแก่การกระทำ นำกระทำ นายกย่อง หรือเห็นว่าถูกต้อง

ลักขณา สิริวัฒน์ (2544: 66-67) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง ความคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่มีความค่า ซึ่งเป็นผลให้บุคคลใช้เป็นเกณฑ์หรือมาตรฐานที่นำมาประเมินหรือตัดสินใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมของบุคคล ค่านิยมแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ ค่านิยมส่วนบุคคลและค่านิยมของสังคม

พรรณ ช.เจนจิต (2545: 310) ค่านิยม หมายถึง ความนิยมชมชอบต่อสิ่งต่าง ๆ หรือสภาพการณ์ใด ๆ เนื่องจากการที่เรามีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งนั้นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมและเป็นสิ่งที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่ยึดถือปฏิบัติ

ปรียาพร วงศ์อนันตรโรจน์ (2545: 263-264) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง ความสำคัญที่บุคคลนั้นให้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งและสิ่งนั้นมีคุณค่าพร้อมที่จะปฏิบัติตามความเชื่อนั้น ค่านิยมของแต่ละคนขึ้นกับประสบการณ์ที่แต่ละคนได้รับ ประสบการณ์ของเราแตกต่างกันค่านิยมของคนเราจึงแตกต่างกันแม้จะอยู่ในสังคมเดียวกัน แต่ค่านิยมมีการเลียนแบบเราจึงเห็นว่าบางคนมีค่านิยมที่คล้ายตามคนอื่นนอกจากนี้ค่านิยมยังมีลักษณะของการเปลี่ยนแปลงไปตามวุฒิภาวะของประสบการณ์บุคคล เช่น บางคนให้ความสำคัญแก่การศึกษาเล่าเรียนมาก บางคนให้ความสำคัญกับการศึกษาเล่าเรียนน้อย แต่ไปให้ความสำคัญกับการประกอบอาชีพ ค่านิยมของบุคคลแสดงออกเป็น

พฤติกรรมภายนอก เช่น คนที่มีค่านิยมด้านการศึกษาสูงจะส่งบุตรหลานให้เรียนต่อสูง ๆ ผู้ที่มีค่านิยมเรื่องเงินทองก็จะยกย่องคนมีเงินและพยายามสะสมเงินทองมาก ๆ เป็นต้น

ดังนั้นค่านิยมส่วนบุคคลตามแนวคิดและทฤษฎีที่ผู้วิจัยได้ศึกษา ผู้วิจัยจึงสามารถสรุปความหมายของค่านิยมส่วนบุคคล ดังนี้ ค่านิยมส่วนบุคคล หมายถึง สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นสิ่งที่บุคคลให้ความสนใจโดยพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่า ควรแก่การกระทำ ซึ่งเป็นผลให้บุคคลใช้เป็นเกณฑ์หรือมาตรฐานที่นำมาประเมินหรือตัดสินใจในการเลือก และตัดสินใจอันเป็นสิ่งที่กำหนดบุคลิกภาพหรือการแสดงออกถึงพฤติกรรมของบุคคล

ลักษณะค่านิยมของสังคมไทย

ค่านิยมของสังคมไทยอาจแบ่งเป็นกลุ่มอาชีพ เช่น เกษตรกรรม อุตสาหกรรม ข้าราชการ หรือนักธุรกิจ แบ่งตามเขตพื้นที่อยู่อาศัยก็สามารถแบ่งได้ เช่น สังคมเมือง สังคมชนบท หรือจะอาศัยลักษณะทางสังคมก็แบ่งได้เป็นลักษณะของสังคมครอบครัว สังคมการศึกษา สังคมศาสนา และสังคมเศรษฐกิจ ตลอดจนแบ่งตามลักษณะของคนส่วนรวมในสังคมที่เป็นเอกลักษณ์ของสังคม เช่น ลักษณะค่านิยมรวมของสังคมไทย ที่ได้รับถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ พื้นฐานของสังคมไทยส่วนใหญ่มาจากความเชื่อทางพุทธศาสนา ความเชื่อในอำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์และพิธีกรรมตามศาสนาพราหมณ์ รวมทั้งความผูกพันกับระบบศักดินาและอาชีพเกษตรกรรมที่มีมาเป็นเวลานานนับตั้งแต่สมัยสุโขทัย นอกจากนั้น สุพัตรา สุภาพ (2543: 22-26) ได้แบ่งค่านิยมของคนไทยออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ ค่านิยมสำคัญทั่วไปและค่านิยมเฉพาะสังคม ดังนี้

✓ 1. ค่านิยมสำคัญทั่วไป

ส่วนใหญ่คนไทยสนใจ ยกย่อง อยากรู้ อยากเป็น อยากทำ ได้แก่ รักพระมหากษัตริย์ นับถือพุทธศาสนา นิยมความมั่งคั่งหรือเงินทอง ยกย่องผู้มีอำนาจ มีความเป็นเจ้านาย และยศฐาบรรดาศักดิ์ เคารพผู้อาวุโส รักพวกรักพ้อง กตัญญูรู้คุณ ยกย่องผู้มีความรู้ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเป็นไทย ไม่ชอบขัดใจใครเพราะมีความเกรงใจ ไม่ตรงต่อเวลา ชอบผัดผ่อนเวลา ให้อภัย กันง่าย ยิ้มเสมอ นิยมวัตถุสิ่งของ ไม่กล้าเสี่ยง ขาดความอดทน ชอบเสี่ยงโชค ขาดความกระตือรือร้น รักความสนุกสนาน ชอบความสบาย ชอบงานพิธี เชื่อถือโชคกลาง ขาดระเบียบวินัย สอดรู้สอดเห็น ตัวใครตัวมัน ชอบโฆษณา ชอบของแถมหรือของแจก กินพริ้วเพรื่อ ชอบนับญาติ นิยมบุคคลมากกว่าอุดมการณ์ สุภาพเรียบร้อย เห็นใครดีไม่ได้ ทำให้เกิดความใจแคบไม่มีเหตุผล ชอบต่อรอง

2. ค่านิยมเฉพาะสังคม

2.1 ค่านิยมในสังคมชนบทไทย ยอมรับบุญรับกรรม ไม่ได้แย่ง ผูกพันกับธรรมชาติ เชื่อถือโชคกลาง นิยมเครื่องประดับ นิยมคุณความดี ชอบเป็นฝ่ายรับมากกว่าฝ่ายรุก ทำงานเป็นเล่น นิยมพิธีการและการทำบุญเกินกำลัง ฟังพาทอาศัยกัน ความเป็นส่วนตัวมากเกินไป รักญาติพี่น้อง มีความสันโดษ ไม่หวังอะไรที่เกินเลยกว่าที่เป็นอยู่

2.2 ค่านิยมในสังคมเมือง เชื่อในเรื่องเหตุผล ขึ้นอยู่กับเวลา แข่งขันมาก นิยมตะวันตก ชอบจัดงานพิธี ฟุ่มเฟือยหรูหรา นิยมวัตถุ ชอบทำอะไรเป็นทางการ ยกย่องผู้มีอำนาจ ขาดระเบียบวินัย ไม่รักของส่วนรวม พุดมากกว่าทำ ไม่ชอบเห็นใครเหนือกว่า เห็นแก่ตัวไม่เชื่อใจใคร

องค์ประกอบของค่านิยม

ค่านิยมของบุคคลจะอยู่ในความเชื่อแบบกำหนดการ ความเชื่อแบบกำหนดการจะมีองค์ประกอบ 3 ส่วนคือ (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2545: 266)

1. ค่านิยมมีลักษณะเป็นความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) ซึ่งบุคคลนั้นจะรู้และเข้าใจเป้าหมายที่ถูกในชีวิตของเขาที่เขาพยายามจะฝ่าฟัน

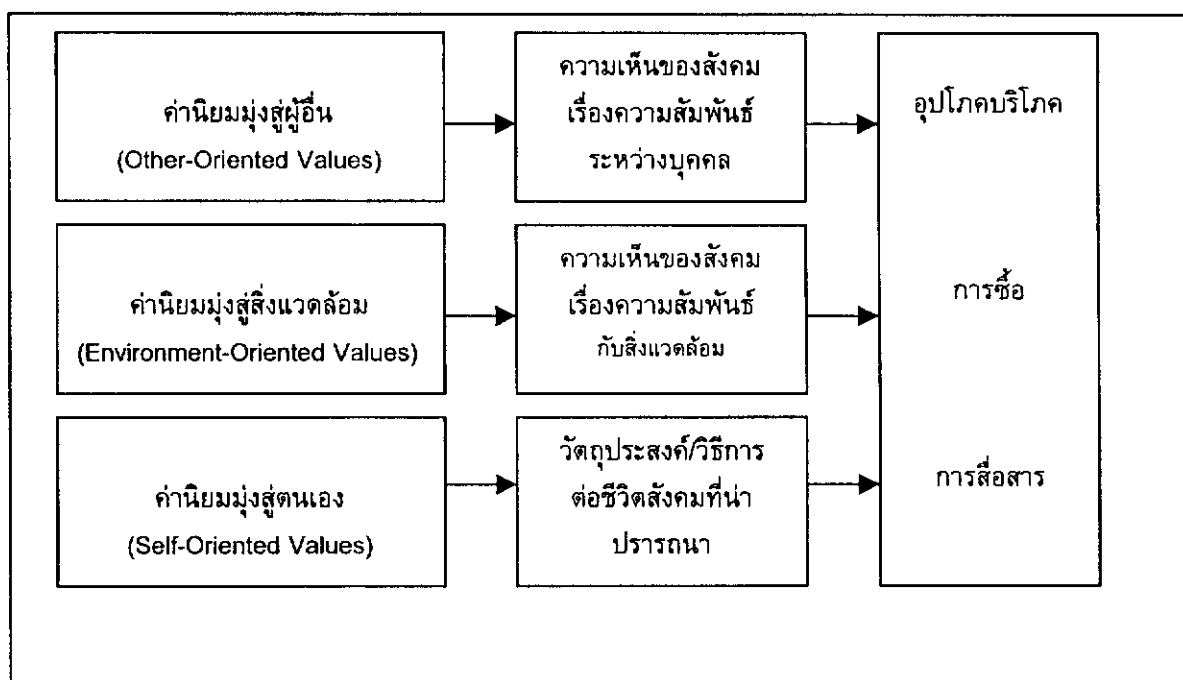
2. ค่านิยมมีลักษณะเป็นความรู้สึกด้านอารมณ์ (Affective) บุคคลมีอารมณ์อ่อนไหวเกี่ยวกับค่านิยมนั้น เช่น รักหรือเกลียด ชอบหรือไม่ชอบ

3. ค่านิยมมีองค์ประกอบของพฤติกรรม (Behavioral) ค่านิยมนำไปสู่พฤติกรรมทั้งภายนอกและภายใน และอาจถูกกระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติได้

การสร้างค่านิยมให้เกิดขึ้นนั้นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคลและเป็นขบวนการที่จะต้องกระทำไปชั่วชีวิตของแต่ละบุคคล เราเข้าใจกันดีว่าสภาพการณ์ของสิ่งแวดล้อมในโลกนั้นมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ค่านิยมของแต่ละคนก็อาจจะต้องเปลี่ยนไปตามกาลเวลาอันสมควร แต่ขบวนการในการสร้างค่านิยมให้คนนั้นเป็นเรื่องที่จะต้องกระทำกันอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลาด้วยการหมั่นตรวจสอบจุดมุ่งหมาย เจตคติ ทักษะ ความรู้สึก ฯลฯ ค่านิยมทางด้านสังคมและจิตวิทยา ได้แก่ ค่านิยม การหาความสุขให้ชีวิต ค่านิยมความโอ้อ่า ค่านิยมการย้าความเป็นตัวของตัวเอง ฯลฯ

ค่านิยมของบุคคล ผู้วิจัยจึงสรุปความสำคัญได้พอสังเขป คือ เป็นสิ่งที่สะท้อนจากพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลในสังคมหนึ่ง ๆ เป็นสิ่งที่คนสนใจ เป็นสิ่งที่คนปรารถนาจะได้ ค่านิยมเป็นการยอมรับนับถือพร้อมที่จะปฏิบัติตาม ค่านิยมยังเป็นสิ่งที่แสดงทิศทางพฤติกรรมของบุคคลอีกด้วย ในขณะเดียวกันระยะเวลา ระบบความเชื่อ ตลอดจนกฎเกณฑ์ทางสังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนสำคัญของค่านิยม หรือสามารถเรียกได้ว่าค่านิยม (Values) เป็นความเชื่อที่คนในสังคมใช้ร่วมกัน (Shared Beliefs) หรือเป็นบรรทัดฐานของกลุ่ม (Group Norms) ที่ถูกปลูกฝังเข้าสู่ตัวบุคคล ค่านิยมของวัฒนธรรมหรือค่านิยมของสังคม (Cultural Values or Social Values) มีการใช้ร่วมกันในกลุ่มบุคคลทั่วไป แต่ค่านิยมของตัวบุคคล (Personal Values) อาจไม่ร่วมใช้กันทุกคน แบบแผนของการบริโภคของบุคคล

ค่านิยมกระทบพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคล หรือส่งผลต่อบุคลิกภาพส่วนบุคคล โดยผ่านบรรทัดฐาน (Norm) จะกำหนดปฏิกิริยาต่อสถานการณ์เฉพาะอย่าง ค่านิยมกระทบต่อการบริโภคด้วยเช่นกัน ดังภาพประกอบ 4



ภาพประกอบ 4 อิทธิพลของค่านิยมต่อพฤติกรรมของบุคคล

ที่มา: อุดลย์ จาตุรงคกุล. (2543). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. หน้า 375.

ค่านิยมที่กระทบพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคล หรือส่งผลต่อบุคลิกภาพส่วนบุคคล ที่จะส่งผลให้คนในสังคมเกิดพฤติกรรมบริโภค เกิดพฤติกรรมการใช้จ่ายในสิ่งที่เห็นว่ามีคุณค่าแก่ตนเอง อยากมี อยากได้ เป็นสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี (สุพัตรา สุภาพ. 2543: 22) ได้จำแนกและอธิบายไว้ดังนี้

1. นิยมตะวันตก หรือกิจกรรมการที่แปลกพิเศษไปกว่าชาวบ้านใช้และมี เพื่อจะได้ศักดิ์ศรีที่แตกต่างกันได้ชัด ในสมัยปัจจุบันนิยมแบบนี้ แสดงออกด้วยการนิยมใช้ของต่างประเทศแปลกๆ แฟงๆ และเปลี่ยนแปลงให้ทันสมัย ซึ่งก็มักจะตามที่ต่างประเทศกำหนด บางครั้งก็ล้ำสมัย โดยเฉพาะแฟชั่นเครื่องแต่งกายจะเห็นเด่นชัดมาก ที่รองลงมาคือ ความคิดและอุดมการณ์ต่าง ๆ เช่น ความคิดในเรื่องสิทธิเสรีภาพ ความรับผิดชอบส่วนรวม เป็นต้น

2. พุ่มเฟิยหรูหรา ประเภทด้าพริกละลายแม่น้ำเพราะใครจะมีเงินมีเกียรตินมากกว่ากันอยู่ที่การจัดเลี้ยงหรูหราใหญ่โตแค่ไหน หรือมีเครื่องแต่งกายเครื่องประดับอย่างไร เช่น ใส่เสื้อเข้ากันบ่อยๆ ไม่ได้ หรือตัดเสื้อก็ต้องตัดร้านที่มีชื่อมีราคา เป็นต้น ค่านิยมแบบนี้ทำให้บุคคลเป็นจำนวนมากต้องมีหนี้สิน เพราะเข้าหลักจมไม่ลง เนื่องจากต้องการมีสถานภาพหรือตำแหน่งที่สูงเหมือนคนอื่นนั่นเอง

3. นิยมวัตถุ วัตถุนี้มักจะออกมาในรูปของที่มีราคา เช่น เพชรเม็ดโต ๆ รถคันใหญ่ ๆ ราคาแพง บ้านสถาปัตยกรรมแปลก ๆ ไม่ค่อยเหมือนใคร เพราะสิ่งต่าง ๆ เป็นเครื่องบอกถึงฐานะของแต่ละคนว่ามั่งมีหรือยากจนเพียงไร

4. นิยมเครื่องประดับ โดยเฉพาะทอง เวลาที่มีเงินแทนที่จะเก็บธนาคารหรือลงทุนกิจการอะไร กลับนำไปซื้อเครื่องประดับโดยเฉพาะ สร้อยทอง เข็มขัดทอง แหวน สร้อยข้อมือ เป็นต้น บางคนจึงประดับเหมือนกับตุ๊กทองเคลื่อนที่ ปัจจุบันมีแนวโน้มจะนิยมเพชรมากขึ้นกว่าเดิม

จากความหมาย องค์ประกอบและลักษณะของค่านิยมของไทย ค่านิยมอันเป็นตัวกำหนดแบบการใช้ชีวิตของบุคคล และ การปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน เพราะ ค่านิยมมีอยู่ในจิตใจของคนเรา เกิดการให้คุณค่าต่อสิ่งต่าง จากความชอบ ไม่ชอบ และความสนใจ ๆ ทำให้เกิดแบบของการใช้ชีวิต ซึ่งส่งผลต่อ พฤติกรรมการใช้จ่าย ผู้วิจัยจึงสามารถสรุปค่านิยมส่วนบุคคลในการวิจัยครั้งนี้ว่า ค่านิยมส่วนบุคคล หมายถึง สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นสิ่งที่บุคคลพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าควรแก่การกระทำ เป็นผลให้บุคคลใช้เป็นเกณฑ์หรือมาตรฐานที่นำมาประเมินหรือตัดสินใจในการเลือกและตัดสินใจซึ่งเป็นสิ่งที่กำหนดบุคลิกภาพการใช้จ่ายหรือการแสดงออกถึงพฤติกรรมของบุคคล ได้แก่ นิยมตะวันตก ฟุ่มเฟือยหรูหรา นิยมวัตถุ

3.5 ความสนใจส่วนบุคคล

ความสนใจ เป็นความรู้สึกที่แสดงถึงแนวโน้มที่จะเข้าสิ่งเร้าต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล ซึ่งบุคคลใส่ใจ พอใจต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือมีความสนใจในเรื่องราวต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด อันส่งผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน

ความสนใจ (Interest) ตรงกับคำว่า การให้ความสนใจ (Attention) โดยการให้ความสนใจเป็นลักษณะหนึ่งของการตอบสนองของมนุษย์ ซึ่งจะต้องเกิดจากการได้รับแรงกระตุ้น (Motivated) ส่วนความสนใจ นั้นอาจหมายถึงแรงจูงใจที่มีพลังและค่อนข้างจะฝังแน่น ซึ่งผลักดันให้เกิดการสังเกต การเข้าไปเกี่ยวข้อง หรือความรู้ในบางสิ่งแต่อย่างไรก็ตาม 2 คำนี้มักใช้ควบคู่กันหรือใช้แทนกันได้ทุกโอกาส การที่บุคคลให้ความสนใจ (Attend) สิ่งใดสิ่งหนึ่งเพราะสิ่งนั้นน่าสนใจ (Interesting) และอะไรก็ตามที่น่าสนใจบุคคลก็มักจะให้ความสนใจ (พัชนี เขยจรรยา; เมตตา วิวัฒนานุกูล; และ ถิรพันธ์ อนุวัชรวิวงศ์. 2538: 111-113)

ความสนใจของบุคคลจะแตกต่างกันไปเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายและบทบาททางสังคมที่เขาได้รับในช่วงนั้น ความสนใจของวัยรุ่นวัยเรียนขึ้นอยู่กับ เพศ สติปัญญา สภาพแวดล้อม โอกาสการเรียนรู้ ความสนใจของกลุ่ม ความสนใจของครอบครัว ความสามารถที่มีมาแต่กำเนิด องค์ประกอบหลาย ๆ อย่าง

ลักษณะความสนใจของบุคคล

เฮิร์ลอค (สุชา จันทน์เอม. 2529: 45-54; อ้างอิงจาก Hurlock, E.B. 1974. *Developmental Psychology*. pp. 421-422) ได้แบ่งความสนใจของวัยรุ่นออกเป็นดังนี้

1. ความสนใจทางสังคม (Social Interests) ความสนใจทางสังคมมักจะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์และบุคคลในสังคม เช่น งานเลี้ยง การพบปะสนทนากัน เด็กวัยนี้จะมีความสนใจในกิจกรรมสังคม ทั้งที่เป็นกลุ่มใหญ่และในหมู่เพื่อนสนิท ซึ่งขึ้นอยู่กับความพอใจของเขาที่จะเลือกกิจกรรม และการมีโอกาที่จะเข้าร่วมกิจกรรมได้ วัยรุ่นหญิงมักพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องงานเลี้ยง การมีนัดกับเพศตรงข้าม เรื่องตลกขบขัน สื่อ ภาพยนตร์ ดนตรี กีฬา เรื่องครูอาจารย์ และเรื่องของเพื่อน ๆ ส่วนวัยรุ่นชายจะชอบพูดคุยเรื่องกีฬา ภาพยนตร์ การมีนัดกับเพศตรงข้าม และเรื่องการเมือง

2. ความสนใจส่วนบุคคล (Personal Interests) ซึ่งอาจแบ่งออกเป็นลักษณะต่าง ๆ ได้ดังนี้

2.1 ความสนใจการแต่งกาย วัยรุ่นมีความเอาใจใส่ในเรื่องเสื้อผ้า พิถีพิถันในการแต่งกาย ทรงผม พยายามดูแลแฟชั่นเพื่อให้ทันสมัยและเป็นที่ยอมรับของเพื่อนฝูง โดยเฉพาะวัยรุ่นหญิงจะเห็นความสำคัญของการแต่งกายเป็นพิเศษ การแต่งกายที่เหมาะสมจะทำให้วัยรุ่นมีความมั่นใจในการปรากฏกายในงานสำคัญ ๆ วัยรุ่นมักคิดว่าเสื้อผ้าที่สวยงามเป็นสิ่งจำเป็น ทำให้เขามีความสุขเสื้อผ้าที่ผิดส่วนไม่เหมาะสมกับรูปร่างหรือลำสมัย จะทำให้วัยรุ่นขาดความมั่นใจในการปรากฏตัวตามสถานที่ต่าง ๆ เขาจะเลือกเสื้อผ้าที่ดึงดูดความสนใจในของเพศตรงข้ามมากกว่าเพศเดียวกัน และขณะเดียวกันก็จะพยายามแต่งกายให้เหมือนกับเพื่อน ๆ เพื่อให้กลุ่มเพื่อนยอมรับ

2.2 ความสนใจเรื่องสุขภาพ วัยรุ่นจะสนใจเอาใจใส่เรื่องรูปร่าง สัดส่วน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายอย่างรวดเร็ว เขาจะระมัดระวังในเรื่องการกิน การนอน ความสะอาดและการป้องกันโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ

2.3 ความสนใจเรื่องเพศ วัยรุ่นจะสนใจเพศตรงข้าม จึงพยายามปรับปรุงตัวให้เข้ากับเพื่อนต่างเพศ การปฏิบัติต่อเพศตรงข้าม การเลือกเพื่อนต่างเพศ วัยรุ่นจะแสวงหาความรู้และบทบาทเกี่ยวกับเพศจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เพราะความรู้เกี่ยวกับเพศเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญต่อการปรับตัวทางเพศ ก่อนที่เขาจะรับผิดชอบต่อชีวิตการมีครอบครัวในวัยผู้ใหญ่ แหล่งความรู้เรื่องเพศก็คือ พ่อแม่ ญาติพี่น้อง กลุ่มเพื่อน หนังสือ และสื่อมวลชนต่าง ๆ นอกจากนี้ วัยรุ่นยังมีความสนใจและต้องการและอยู่ใกล้ชิดสนิทสนมกับเพศตรงข้ามบางครั้งรู้สึกผูกพันรักใคร่มากจนไม่มีเวลาคิดถึงเรื่องอื่น ๆ ซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละบุคคล ทั้งนี้อาจได้รับอิทธิพลจากการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลในสังคม ภาพยนตร์ โทรทัศน์ นวนิยาย สำหรับวรรณกรรมในการเลือกคู่ครองนั้น วัยรุ่นชายมักจะนิยมหญิงสาวที่มีนิสัยสุภาพ เรียบร้อย ร่างเรียว สนุกสนาน และมีหน้าตาดี ไม่ค่อยเน้นเรื่องแต่งกาย ส่วนวัยรุ่นหญิงมักสนใจชายหนุ่มที่มีรูปร่างหน้าตาดี แต่งกายเหมาะสม มีเสน่ห์ สุภาพ เรียบร้อย สะอาด สังคมเก่ง และพูดจาคล่องแคล่ว

2.4 ความสนใจที่จะแสวงหาความเป็นอิสระ วัยรุ่นต้องการความเป็นอิสระในการมีความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศ วัยรุ่นจะเลือกแสดงพฤติกรรมที่ทำให้เขามีความสุข ซึ่งจะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมชั้นสูงหรือสังคมชั้นกลาง มักจะเข้มงวดกวดขันความประพฤติมากกว่าสังคมชั้นต่ำ ทำให้วัยรุ่นในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมชั้นต่ำมีโอกาสแสดงออกอย่างอิสระมากกว่าวัยรุ่นในครอบครัวชั้นกลาง

และชั้นสูง ในวัยนี้เด็กพยายามที่จะเป็นตัวของตัวเอง เริ่มต่อต้านการใช้อำนาจของผู้ใหญ่ทำให้เกิดการขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ นอกจากนี้ในด้านการเงิน วัยรุ่นมีความต้องการที่จะใช้จ่ายอย่างอิสระ และต้องการที่จะหาเงินเพื่อนำมาสนองความต้องการของเขา โดยการหางานพิเศษนอกเวลาเรียน เพื่อนำเงินมาใช้จ่ายในเรื่องต่าง ๆ ที่เขาต้องการ โดยเฉพาะในเรื่องเสื้อผ้า เครื่องประดับ และเครื่องเล่นกีฬา

3. ความสนใจในการพักผ่อนหย่อนใจ (Recreational Interests) เนื่องจากความกดดันที่เกิดจากการทำงานที่โรงเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่โรงเรียน ทำให้วัยรุ่นส่วนมากมีเวลาในการพักผ่อนน้อยกว่าในช่วงที่เป็นเด็ก วัยรุ่นจึงเลือกกิจกรรมที่เขาชอบและมีความถนัดและสนใจมากที่สุด กิจกรรมบันเทิงที่วัยรุ่นสนใจในการพักผ่อนหย่อนใจได้แก่

3.1 ความสนใจในเกมและกีฬา วัยรุ่นทั้งหญิงและชายมีความต้องการที่จะเล่นเกมหรือกีฬาเพื่อการออกกำลังกาย และในขณะเดียวกันก็ได้ความบันเทิงไปด้วย กีฬาที่วัยรุ่นสนใจ เช่น บาสเกตบอล ฟุตบอล แบดมินตัน วายน้ำ เทนนิส

3.2 ความสนใจในการอ่านหนังสือ วัยรุ่นนิยมอ่านหนังสือประเภทตลกขบขันน้อยกว่าในวัยเด็ก วัยรุ่นชายจะชอบหนังสือประเภทวิทยาศาสตร์และการประดิษฐ์เครื่องมือใหม่ ๆ ส่วนวัยรุ่นหญิงจะชอบหนังสือประเภทเพื่อน โรแมนติก และชอบอ่านหนังสือประเภทนิยายสารมากกว่าตำรา

3.3 ความสนใจในการดูภาพยนตร์ ภาพยนตร์ที่วัยรุ่นสนใจมักจะเป็นประเภท โรแมนติก การผจญภัย เรื่องตลกขบขัน เพศศึกษา และเรื่องเกี่ยวกับสังคม วัยรุ่นหญิงโดยทั่วไปชอบภาพยนตร์เกี่ยวกับความรัก ส่วนวัยรุ่นชายจะชอบเรื่องการผจญภัย เรื่องลึกลับ การดูภาพยนตร์นับว่าเป็นกิจกรรมที่สร้างความบันเทิงใจให้กับวัยรุ่นมาก ไม่ว่าจะไปดูกับเพื่อนหรือ ดูคนเดียวก็ตาม เพราะจะทำให้เขาได้หลีกเลี่ยงจากความยุ่งเหยิงในชีวิตได้อย่างน่าพอใจ นอกจากนี้ลักษณะของผู้แสดงภาพยนตร์จะมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นมาก

3.4 ความสนใจในการฟังวิทยุและโทรทัศน์ วิทยุและโทรทัศน์เป็นที่นิยมของวัยรุ่นมาก เพราะไม่ว่าจะเป็นครอบครัวธรรมดาหรือฐานะยากจนก็ตาม จะต้องมียุหรือโทรทัศน์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือสองอย่าง ทำให้วัยรุ่นสามารถหาความสุขได้โดยไม่จำเป็นต้องออกไปดูภาพยนตร์นอกบ้าน ส่วนมากวัยรุ่นมักจะใช้เวลาประมาณ 1-3 ชั่วโมงต่อวันหรือมากกว่านั้นในการหาความบันเทิงหรือพักผ่อน วัยรุ่นจะมีความสนใจในเพลงยอดนิยม หรือรายการโทรทัศน์ที่วัยรุ่นสนใจคือการแสดงล้อเลียนสังคม เรื่องลึกลับ อาชญากรรม และเรื่องสืบสวนสอบสวนที่ต้องใช้ความคิด และนอกจากนี้ วัยรุ่นยังชอบเพื่อน เพราะในความฝันของเขาจะนำความพอใจมาสู่แต่ละบุคคล เขาสามารถเป็นบุคคลที่เขาอยากจะเป็นในชีวิตจริง เช่น นักเรียนที่เรียนเก่งที่สุดในชั้น นักดนตรี นักฟุตบอล เป็นต้น

ประยูรศรี มณีสร (2532: 106-107) ได้กล่าวถึงลักษณะความสนใจของบุคคล จำแนกได้ดังนี้คือ

1. ความสนใจเกี่ยวกับตนเอง เป็นเรื่องรูปร่างหน้าตา การแต่งกาย สุขภาพ
2. ความสนใจทางสังคม โดยเฉพาะให้ความสนใจเพื่อนที่เป็นเพศตรงข้าม

3. ความสนใจในอาชีพ การตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง
4. ความสนใจในเพื่อนต่างเพศ จะสนใจในรูปร่างลักษณะที่แสดงออกทางเพศ
5. ความสนใจในกิจกรรมนันทนาการ การเล่นเกมส์ กีฬา และมีความมุ่งหวังความสำเร็จของทีม มากกว่าความสำเร็จส่วนบุคคล
6. ความสนใจในการสร้างนิสัยที่ดี และการเรียนที่ดี
7. ความสนใจในเรื่องคุณสมบัติส่วนตัว ลักษณะต่าง ๆ ที่จะนำตนไปสู่ความสำเร็จในด้านการทำงาน
8. ความสนใจในปรัชญาชีวิต การคิดถึงหลักของศีลธรรม จรรยา กระทำสิ่งต่าง ๆ อย่างมีหลักเกณฑ์และมีอุดมคติ

ดังนั้นความสนใจส่วนบุคคลตามแนวคิดและทฤษฎีที่ผู้วิจัยได้ศึกษา ผู้วิจัยจึงสามารถสรุปความหมายของความสนใจส่วนบุคคล ดังนี้ ความสนใจของบุคคล หมายถึง ความรู้สึกที่แสดงถึงแนวโน้มที่จะเข้าหาสิ่งเร้าต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล ซึ่งบุคคลใส่ใจ พอใจต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือมีความสนใจในเรื่องราวต่าง ๆ มากน้อยเพียงใดอันส่งผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน หรือส่งผลต่อการใช้ชีวิตของบุคคล เช่น ความสนใจทางสังคม ความสนใจส่วนบุคคล และความสนใจในการพักผ่อนหย่อนใจ

4. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้วิจัยได้รวบรวมนำมาสรุปเพื่อนำมาสนับสนุนตัวแปร ได้แก่ โปรแกรมการศึกษาที่จำแนกเป็น 2 หลักสูตร และระดับชั้นที่กำลังศึกษาที่จำแนกเป็น ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4 สามารถอธิบายได้ดังนี้

4.1 โปรแกรมการศึกษา

จากผลงานวิจัยของ สมพิศ สมจิตต์ (2536: 128-130) ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข ภาคตะวันออก พบว่า ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลโดยเฉลี่ยรวมต่อคนต่อปีคิดเป็นเงิน 35,773.04 บาท เมื่อจำแนกตามสถาบัน นักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลชลบุรี มีค่าใช้จ่ายสูงกว่านักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า 38,354.10 บาท และ 33,775.05 บาท ตามลำดับ และนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตต่อเนื่อง มีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยรวมสูงสุด 66,549.71 บาท นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรระดับวิชาชีพ มีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่ำสุด 25,041.90 บาท และจากการวิจัยของ เออकिन (2004: 8) ได้ศึกษาการช่วยเหลือทางการเงินของเอกชนและรัฐบาลเพื่อการศึกษาในวิทยาลัย โดยการศึกษาวิจัยของสำนักงานงบประมาณกระทรวงฯ จากผลการศึกษา ค่าใช้จ่ายใน 4 ปีการศึกษา พบว่า ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาที่เป็นค่าครองชีพในส่วนที่เป็นค่าห้องและค่าเช่าคิดค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษาเต็มเวลาสรุปได้ดังนี้ วิทยาลัยของรัฐบาล หลักสูตร 2 ปี มีค่าเฉลี่ย

6,182.- ดอลลาร์ หลักสูตร 4 ปี มีค่าเฉลี่ย 7,005.- ดอลลาร์ วิทยาลัยของเอกชนหลักสูตร 4 ปี มีค่าเฉลี่ย 7,388.- ดอลลาร์ และค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าหนังสือ ค่าพาหนะและอื่น ๆ คิดค่าใช้จ่ายต่อหัว นักศึกษาเต็มเวลาสรุปได้ดังนี้ วิทยาลัยของรัฐบาล หลักสูตร 2 ปี มีค่าเฉลี่ย 687.- ดอลลาร์ หลักสูตร 4 ปี มีค่าเฉลี่ย 778.- ดอลลาร์ วิทยาลัยของเอกชนหลักสูตร 4 ปี มีค่าเฉลี่ย 821.-ดอลลาร์

4.2 ระดับชั้นปีที่กำลังศึกษา

จากงานวิจัยของ สมพิศ สมจิตต์ (2536: 128-130) ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุขภาคตะวันออก ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลของนักศึกษาพยาบาลโดยเฉลี่ยรวมต่อคนต่อปี จำแนกตามระดับชั้นของแต่ละหลักสูตร พบว่า หลักสูตรพยาบาลศาสตรระดับวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 27,250.37 บาท ชั้นปีที่ 2 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 24,026.96 บาท ชั้นปีที่ 3 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 25,429.81 บาท ชั้นปีที่ 4 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 23,712.68 บาท งานวิจัยของ สำรวล ชุมเมืองปัก (2542: 63) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวและปัญหาทางการเงินของนักศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า คณะวิศวกรรมศาสตร์ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวมากที่สุด นักศึกษาชั้นปีที่ 2 เสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวน้อยที่สุด คณะวิทยาศาสตร์นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 เสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวมากที่สุด และนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 เสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวน้อยที่สุด จากงานวิจัยของ วีระ พุ่มเกิด (2546: 59-60) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 นักศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปีการศึกษาที่สูงสุดของแต่ละกลุ่มคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จากงานวิจัยของ ปฎิมาพร เมฆสมุทร (2546: 93-94) ได้ทำการศึกษา ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลและปัญหาทางการเงินของนักศึกษาสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ภาคปกติ ปีการศึกษา 2545 พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลรวมเฉลี่ยต่อปีการศึกษาสูงสุด จากงานวิจัยของ ณัฐินี ถวิลถึง (2547: 104) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวและปัญหาทางการเงินของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวโดยรวมเฉลี่ยต่อปีการศึกษาสูงสุด

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

5.1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา

วิโรจน์ ตั้งเจริญเสถียร; และคนอื่น ๆ (2536: 41) ได้ศึกษาด้านทุนการผลิตพยาบาล ของกระทรวงสาธารณสุข ปีงบประมาณ 2533-2535 โดยเก็บข้อมูลย้อนหลัง รวบรวม

ข้อมูลรายละเอียดการใช้จ่ายเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ เงินส่งเสริมการศึกษาของ
ทุกวิทยาลัยพยาบาลจำนวน 23 แห่ง และคำนวณต้นทุนของนักศึกษาพยาบาลตามต้นทุนค่าแรง
ค่าวัสดุ และค่าลงทุน พบว่า ต้นทุนต่อหัวนักศึกษาเพิ่มขึ้นจาก 13,053.- บาท ในปีการศึกษา 2533
เป็น 5,459.- บาท ในปีการศึกษา 2534 เป็น 20,095.- บาท ในปีการศึกษา 2535 เมื่อพิจารณา
ต้นทุนต่อหัวเงินงบประมาณเฉลี่ยทั้ง 3 ปีงบประมาณพบว่าต้นทุนค่าแรงสูงสุด 9,302.- บาท
(ร้อยละ 56) ต้นทุนค่าวัสดุรองลงมา 6,937.- บาท (ร้อยละ 42) และต้นทุนค่าลงทุนต่ำสุด 420.- บาท
(ร้อยละ 2) รวมเป็นต้นทุนต่อหัวนักศึกษาของเงินงบประมาณเท่ากับ 16,660.- บาท ต่อปี

สมพิศ สมจิตต์ (2536: 128-130) ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลของ
นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข
ภาคตะวันออก พบว่า ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลโดยเฉลี่ยรวมต่อคนต่อปีคิดเป็นเงิน
35,773.04 บาท เมื่อจำแนกตามสถาบัน นักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลชลบุรี มีค่าใช้จ่ายสูงกว่า
นักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า 38,354.10 บาท และ 33,775.05 บาท ตามลำดับ และ
นักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตต่อเนื่อง มีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยรวมสูงสุด 66,549.71 บาท
นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรระดับวิชาชีพ มีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่ำสุด 25,041.90 บาท
ส่วนใหญ่ นักศึกษาได้รับเงินจากผู้อุปการะ 501-1,000 บาทต่อเดือน ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา
ส่วนบุคคลของนักศึกษาพยาบาลโดยเฉลี่ยรวมต่อคนต่อปี จำแนกตามระดับชั้นของแต่ละหลักสูตร
พบว่า หลักสูตรพยาบาลศาสตรระดับวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 27,250.37 บาท ชั้นปีที่ 2
มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 24,026.96 บาท ชั้นปีที่ 3 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 25,429.81 บาท ชั้นปีที่ 4 มีค่าใช้จ่าย
เฉลี่ย 23,712.68 บาท ส่วนค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลโดยเฉลี่ย ต่อคนต่อปี ของนักศึกษา
พยาบาลวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข ภาคตะวันออก
มีดังนี้ ค่าอาหาร 11,675.28 บาท ค่าเครื่องแต่งกาย 7,403.59 บาท ค่าที่พักอาศัย 5,903.84 บาท
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด 4,421.43 บาท ค่าพาหนะในการเดินทาง 3,280.96 บาท ค่าอุปกรณ์การศึกษา
2,630.38 บาท ค่าพักผ่อนหย่อนใจ 2,392.31 บาท ค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมการศึกษา
1,459.76 บาท และค่ารักษาพยาบาล 792.12 บาท

อาทิตย์ ครุฑากยวงศ์ (2541: 7) ได้วิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการศึกษาของ
นักศึกษาสถาบันราชภัฏของประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ต้นทุนส่วนบุคคลทั้งหมดตลอดหลักสูตร
รวมทั้งค่าเสียโอกาสในการศึกษาของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ
คณะครุศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีค่าเท่ากับ 430,017.- บาท 422,103.- บาท
394,305.- บาท และ 419,152.- บาท ตามลำดับ

วิลาวัณย์ ตัณวัฒนะพงษ์ (2542: 84-90) ได้วิเคราะห์ต้นทุนและทางเลือกในการลดต้นทุน
โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิเคราะห์ต้นทุนเฉลี่ยต่อคนตลอด
หลักสูตร กลุ่มพาณิชย์กรรมหรือบริหารธุรกิจ ช่างอุตสาหกรรม บริหารธุรกิจและช่างอุตสาหกรรม
คือ 56,800.- บาท 148,600.- บาท และ 82,350.- บาท ตามลำดับ

สำรวจ ชุมเมืองปัก (2542: 62-64) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวและปัญหาทางการเงินของ นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนในเขต กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะ วิทยาศาสตร์พบว่า คณะวิศวกรรมศาสตร์ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวมากที่สุด นักศึกษา ชั้นปีที่ 2 เสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวน้อยที่สุด คณะวิทยาศาสตร์ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เสียค่าใช้จ่ายส่วนตัว มากที่สุด นักศึกษาชั้นปีที่ 4 เสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวน้อยที่สุด การศึกษาเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัว ของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน เสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วันดี ทวีศักดิ์อำไพ (2542: 105-108) ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของนิสิต บริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์:กรณีศึกษานิสิตคณะเกษตรและนิสิตคณะเศรษฐศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของคณะเกษตร พบว่าค่าใช้จ่ายส่วนตัวรวมทั้งหมดเฉลี่ยคนละ 70,889.17 บาทต่อปี จำแนกเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ คือ ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการศึกษาโดยตรงเฉลี่ย คนละ 18,977.10 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 26.77 ของค่าใช้จ่ายส่วนตัวทั้งหมด โดยเสียค่าธรรมเนียม การศึกษา 15,513.33 บาท ค่าตำราเรียนและเอกสารประกอบการเรียน 1,923.67 บาท และค่าวัสดุ อุปกรณ์การเรียน 1,540.10 บาท ค่าใช้จ่ายระหว่างการศึกษา เฉลี่ยคนละ 43,099.62 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 60.79 ของค่าใช้จ่ายส่วนตัวทั้งหมด โดยเสียเป็นค่าอาหารและเครื่องดื่ม 29,826.09 บาท ค่าเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย กระเป๋า รองเท้า 6,571.01 บาท และค่าเดินทางไป-กลับ ระหว่างมหาวิทยาลัยและที่พัก 3,786.09 บาท และค่าที่พัก 2,916.43 บาท และค่าใช้จ่ายที่เสียเป็น ครั้งคราว เฉลี่ยคนละ 8,812.45 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 12.44 ของค่าใช้จ่ายส่วนตัวทั้งหมด โดยเสียเป็นค่าเดินทางไปกลับภูมิลำเนาเดิม 2,048.67 บาท ค่าใช้จ่ายเพื่อการพักผ่อน/บันเทิง 3,689.86 บาท ค่ารักษาพยาบาล 1,047.83 บาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่นค่าของขวัญ ค่าทำบุญ ค่ากิจกรรม 2,026.09 บาท ส่วนผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของคณะเศรษฐศาสตร์ พบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวรวมทั้งหมดเฉลี่ยคนละ 77,514.19 บาทต่อปี จำแนกเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ คือ ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการศึกษาโดยตรง เฉลี่ยคนละ 13,766.60 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 17.76 ของค่าใช้จ่ายส่วนตัวทั้งหมด โดยเสียค่าธรรมเนียมการศึกษา 10,778.37 บาท ค่าตำราเรียนและ เอกสารประกอบการเรียน 1,589.54 บาท และค่าวัสดุอุปกรณ์การเรียน 1,398.69 บาท ค่าใช้จ่าย ระหว่างการศึกษา เฉลี่ยคนละ 52,477.91 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 67.70 ของค่าใช้จ่ายส่วนตัว ทั้งหมดโดยเสียเป็นค่าอาหารและเครื่องดื่ม 28,023.53 บาท ค่าเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย กระเป๋า รองเท้า 8,231.37 บาท และค่าเดินทางไป-กลับระหว่างมหาวิทยาลัยและที่พัก 8,792.94 บาท และ ค่าที่พัก 7,430.07 บาท และค่าใช้จ่ายที่เสียเป็นครั้งคราว เฉลี่ยคนละ 11,269.68 บาทต่อปี คิดเป็น ร้อยละ 14.54 ของค่าใช้จ่ายส่วนตัวทั้งหมด โดยเสียเป็นค่าเดินทางไปกลับภูมิลำเนาเดิม 1,165.36 บาท ค่าใช้จ่ายเพื่อการพักผ่อน/บันเทิง 6,232.16 บาท ค่ารักษาพยาบาล 1,201.57 บาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่นค่าของขวัญ ค่าทำบุญ ค่ากิจกรรม 2,670.59 บาท

เพชรน้อย สิงห์ช้างชัย; และคนอื่น ๆ (2543: 48-49) ได้ศึกษาต้นทุนการผลิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า ต้นทุนต่อหัวของนักศึกษาพยาบาล ในส่วนเฉพาะค่าใช้จ่ายจ่ายส่วนตัว ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี (ตลอด 4 ปี) ส่วนใหญ่เป็นต้นทุน ค่าใช้จ่ายประจำวันและการเดินทาง (64.3%) รองลงมาคือ ค่าลงทะเบียนการศึกษา (16.8%) โดย พบว่าต้นทุนต่อหัว (ค่าใช้จ่ายส่วนตัว) ของนักศึกษาปริญญาตรี เท่ากับ 285,320.- บาทต่อคน เมื่อนำต้นทุนแหล่งฝึกมาวิเคราะห์ พบว่าต้นทุนต่อหัวของการผลิตพยาบาล ในหลักสูตรปริญญาตรี เท่ากับ 375,526.- บาทต่อคน

อธิปติ ทองแพง (2543: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิต มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรของนักศึกษาคนละ 260,805.11 บาท นิสิต แต่ละเพศ และกลุ่มวิชาสาขามีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเทอมแรกปี 1 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนและค่าใช้จ่าย เฉลี่ยตลอดหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนระดับชั้นปีการศึกษา พบว่า ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนไม่มีความแตกต่างกัน แต่มีค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นงนุช วงษ์สุวรรณ (2544: บทคัดย่อ) ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลของ นักศึกษา กศ.บป. สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี ผลการวิจัย พบว่า ค่าใช้จ่ายด้านต่าง ๆ ของนัก ศึกษาเฉลี่ย 4,763.58 บาทต่อเดือน รายละเอียดดังนี้ ค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ประมาณเดือนละ 1,124.63 บาท ค่าตำราเอกสารประกอบการเรียน ประมาณเดือนละ 157.21 บาท ค่าเครื่องเขียน สมุดปากกา ประมาณเดือนละ 61.02 บาท ค่าพิมพ์รายงานถ่ายเอกสารประมาณ เดือนละ 85.16 บาท ค่าเช่าที่พัก ประมาณเดือนละ 1,545.24 บาท (เฉพาะเสาร์- อาทิตย์) ค่าพาหนะเดินทางมาสถาบัน ประมาณเดือนละ 938.38 บาท ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ประมาณเดือนละ 155.42 บาท

สุรเชษฐ์ พงษ์เพียจันทร์ (2545: 55-58) ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายต่อหัวนิสิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ เฉพาะงบดำเนินการ วิธีปันส่วน ปีงบประมาณ 2543 ค่าใช้จ่ายนิติตตามคณะ ต่าง ๆ ฐานปีงบประมาณ 2543 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ค่าใช้จ่ายต่อหัวนิสิตรวม ทุกคณะ เป็นจำนวนเงิน 1,527,410.- บาท คิดเป็นร้อยละ 100 คณะที่มีค่าใช้จ่ายสูงสุด คือ คณะพยาบาลศาสตร์ 1,160,590 บาท คิดเป็นร้อยละ 75.98 รองลงมาคือ คณะเภสัชศาสตร์ 75,299.- บาท คิดเป็นร้อยละ 4.93 คณะทันตแพทยศาสตร์ 73,584.- บาท คิดเป็นร้อยละ 4.82 คณะแพทยศาสตร์ 45,636.- บาท คิดเป็นร้อยละ 2.99 และคณะที่มีค่าใช้จ่ายต่อหัวนิสิตต่ำสุด คือคณะมนุษยศาสตร์ 11,631.- บาท คิดเป็นร้อยละ 0.76 ภาพรวมต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายต่อหัวนิสิต เฉลี่ยทั้ง 12 คณะมีค่าใช้จ่ายต่อหัวงบดำเนินการ คิดเป็นจำนวนเงินเฉลี่ย เท่ากับ 127,284.- บาท

เสาวรส พาณิชยวิสัย (2546: 69-74) ได้ศึกษาต้นทุนและอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล จากการลงทุนทางการศึกษาของพยาบาลศาสตรบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลมาราธิบติ มหาวิทยาลัยมหิดลประจำปีการศึกษา 2545 ผลการศึกษาพบว่า ต้นทุนส่วน บุคคลรวมของนักศึกษาพยาบาลตลอดหลักสูตร เท่ากับ 513,349.86 บาทต่อคน ประกอบด้วยต้นทุน

ส่วนบุคคลทางตรงของนักศึกษาพยาบาลต่อคน เท่ากับ 220,918.18 บาท คิดเป็น ร้อยละ 42.91 ของต้นทุนส่วนบุคคลรวมทั้งหมด และต้นทุนส่วนบุคคลทางอ้อมต่อคน มีค่าเท่ากับ 292,431.68 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.09 ของต้นทุนส่วนบุคคลรวมทั้งหมด ต้นทุนส่วนบุคคลทางตรง ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล มีค่าเท่ากับ 63,768.18 บาท คิดเป็นร้อยละ 74.13 ของต้นทุนส่วนบุคคลทางตรง โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลที่มากที่สุด คือ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา โดยตรง ได้แก่ ค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 57,150.- บาท คิดเป็นร้อยละ 25.87 ของต้นทุนส่วนบุคคลทางตรง เมื่อวิเคราะห์เป็นชั้นปี ผลการวิจัยพบว่า ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาทางตรงซึ่งนักศึกษาพยาบาลจะต้องจ่ายให้กับสถานศึกษา เป็นดังนี้ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 17,580.- บาท ชั้นปีที่ 2 จำนวน 15,795.- บาท ชั้นปีที่ 3 จำนวน 12,595.- บาท ชั้นปีที่ 4 จำนวน 11,180.- บาท โดยเฉลี่ยแล้วค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาจ่ายให้กับสถานศึกษาเฉลี่ยต่อปี มีค่าเท่ากับ 14,287.50 บาท ส่วนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาที่มีได้จ่ายให้กับสถานศึกษา ได้แก่ ค่าอุปกรณ์ทางการศึกษา มีดังนี้ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 4,085.37 บาท ชั้นปีที่ 2 จำนวน 3,944.29 บาท ชั้นปีที่ 3 จำนวน 3,442.86 บาท ชั้นปีที่ 4 จำนวน 3,745.08 บาท โดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษาต้องจ่าย ค่าใช้จ่ายด้านนี้เฉลี่ย 3,804.40 บาทต่อปี สำหรับค่าใช้จ่ายส่วนตัว พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ย 54,079.93 บาท ชั้นปีที่ 2 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ยต่อปีมีค่าเท่ากับ 41,712.33 บาท ชั้นปีที่ 3 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 31,160.64 บาท ชั้นปีที่ 4 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวเท่ากับ 36,815.88 บาท และ พบว่า ทุกชั้นปีมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารและ เครื่องดื่มสูงสุด ผลตอบแทนส่วนบุคคลรวมของพยาบาลศาสตรบัณฑิต ตั้งแต่เริ่มทำงานจนเกษียณอายุหลังหักภาษี เท่ากับ 11,017,325.12 บาท อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนส่วนบุคคลโดยรวมของพยาบาลศาสตรบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศาสตรคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี จำนวนมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนต่อมูลค่าปัจจุบันของต้นทุน มีค่าโดยเฉลี่ยเท่ากับ 1.3020 แสดงว่ามีความคุ้มค่าที่จะลงทุน

ปฐิมาพร เมฆสมุทร (2546: 93-94) ได้ทำการศึกษาค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคล และปัญหาทางการเงินของนักศึกษาสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ภาคปกติ ปีการศึกษา 2545 พบว่า นักศึกษาสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยามีค่าใช้จ่ายด้านค่าอาหารมากที่สุด รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าที่พัก ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลของ นักศึกษาจำแนกตามระดับชั้นปี พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลรวม เฉลี่ยต่อปีการศึกษาสูงสุด คือ 86,131.- บาท รองลงมาคือนักศึกษาชั้นปีที่ 4 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อปีการศึกษา 80,853.- บาท 75,723.- บาท และ 72,171.- บาท ตามลำดับ

วีระ พุ่มเกิด (2546: 59-60) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 พบว่านักศึกษาชาย มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปีการศึกษาสูงกว่านักศึกษาหญิง เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มชั้นปี พบว่า นักศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปีการศึกษาที่สูงสุดของแต่ละกลุ่มคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 นักศึกษา

คณะศิลปกรรมศาสตร์ นักศึกษาที่บิดามีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว นักศึกษาที่มารดามีอาชีพรับราชการ และนักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้ 60,000 – 80,000 บาท และผลการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของนักศึกษาจำแนกตาม เพศ ภูมิลำเนา ชั้นปี คณะ อาชีพบิดาและมารดา และรายได้ของครอบครัว พบว่านักศึกษาที่เรียนคณะต่างกัน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่พบความแตกต่างเมื่อจำแนกตามเพศ ภูมิลำเนา ชั้นปี อาชีพบิดาและมารดา และรายได้ของครอบครัว

กัลยา สุวรรณมาลัย (2547: 89-95) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวและปัญหาทางการเงินของนิสิตระดับปริญญาตรีต่อเนื่องหลักสูตร 2 ปี สาขาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2545 ผลการวิจัยพบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิต มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อ 1 ปีการศึกษาเป็นจำนวน 125,575.73 บาท โดยมีค่าใช้จ่ายในเรื่องอาหารมากที่สุด รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายในเรื่องค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าที่พัก รวมทั้งค่าสาธารณูปโภค ค่าพาหนะเพื่อเดินทางระหว่างที่พักหรือที่ทำงานกับมหาวิทยาลัย ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์การศึกษา ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด และมีค่าใช้จ่ายในเรื่องค่าพาหนะเพื่อเดินทางไปกลับระหว่างที่พักในกรุงเทพฯ กับภูมิลำเนาเดิมน้อยที่สุด

ณัฐวิณี ถวิลถึง (2547: 104) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวและปัญหาทางการเงินของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ประชากรที่ใช้การวิจัย เป็นนักศึกษาภาคปกติทุกชั้นปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 345 คน ผลการวิจัย ในส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาทั้ง 2 คณะ แยกตามระดับชั้นปี พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวโดยรวมเฉลี่ยต่อปีการศึกษาสูงสุดเป็นเงิน 101,627.- บาท รองลงมาคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 100,560.- บาท ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 3 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ยต่อปี เท่ากับ 97,434.- บาท และ 95,300.- บาท ตามลำดับ

5.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศเกี่ยวกับบุคลิกภาพ ในด้านค่านิยม และความสนใจของบุคคลที่เป็นพฤติกรรมกรค่าใช้จ่าย

วันดี ทวีศักดิ์อำไพ (2542: 125-140) ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของนิสิตปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์:กรณีศึกษานิสิตคณะเกษตรและนิสิตคณะเศรษฐศาสตร์ ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรค่าใช้จ่ายของนิสิตระหว่างการศึกษาเป็นดังนี้ จากการสำรวจส่วนใหญ่ ร้อยละ 56.67 นิสิตไม่ได้มีการวางแผนการใช้จ่ายไว้ล่วงหน้า โดยสัดส่วนของนิสิตทั้งสองคณะใกล้เคียงกัน คือนิสิตไม่ได้มีการวางแผนการใช้จ่ายไว้ล่วงหน้า คณะเกษตร คิดเป็นร้อยละ 57.49 และคณะเศรษฐศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 55.56 นิสิตเกินครึ่งไม่ได้มีการวางแผนการใช้จ่ายไว้ล่วงหน้า สำหรับสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการใช้จ่ายของนิสิต พบว่าเพื่อนมีอิทธิพลต่อการใช้จ่ายของนิสิตมากที่สุดคือมีถึงร้อยละ 43.06 รองลงมาคือนิสัยฟุ่มเฟือยของตัวเอง ร้อยละ 37.50 ในขณะที่ครอบครัวและค่านิยมมีอิทธิพลต่อการใช้จ่ายของนิสิตน้อยที่สุด คือร้อยละ 10.28 และร้อยละ 9.17 ตามลำดับ กิจกรรมที่นิสิตทำเป็นประจำหลังเลิกเรียน พบว่า กิจกรรมที่นิสิตทำเป็น

ประจำหลังเลิกเรียน ได้แก่ การพบปะสังสรรค์กับเพื่อน ร้อยละ 23.06 รองลงมาคือ ดูหนัง/ฟังเพลง ร้อยละ 17.78 มีเพียงร้อยละ 13.89 ที่เข้าห้องสมุด และร้อยละ 11.39 ที่เรียนและทำรายงานต่อ ส่วนกิจกรรมที่นิสิตทำในเวลาว่าง พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ร้อยละ 38.61 จะใช้เวลาว่างในการดูหนัง ฟังเพลงมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 31.11 อยู่บ้านเฉย ๆ กิจกรรมที่ทำน้อยที่สุด ได้แก่ การไปต่างจังหวัด มีเพียงร้อยละ 5.83 เท่านั้น สถานที่ที่นิสิตชอบรับประทานอาหารเป็นประจำ นิสิตชอบรับประทานอาหารตามร้านอาหารข้างทางและที่บ้านมากที่สุด คือ ร้อยละ 30.83 และร้อยละ 29.17 ตามลำดับ รองลงมาชอบไปรับประทานอาหารตามห้างสรรพสินค้า ร้อยละ 21.11 ร้านอาหารหรู ๆ ที่มีราคาแพง นิสิตชอบไปรับประทานน้อยที่สุด คือ มีเพียงร้อยละ 8.89 เท่านั้น ของใช้ส่วนตัวที่นิสิตเลือกใช้ส่วนมาก พบว่า นิสิตส่วนหนึ่งจะเลือกซื้อของใช้ส่วนตัวที่ผลิตภายในประเทศ โดยที่ราคาสินค้านั้นต้องไม่แพงแต่มีคุณภาพ ในขณะที่เดียวกันก็มีนิสิตอีกส่วนหนึ่งชอบที่จะใช้ของใช้ที่ผลิตจากภายในประเทศและผลิตจากต่างประเทศแล้วแต่โอกาส นิสิตส่วนน้อยเท่านั้นที่จะเลือกใช้ของใช้ส่วนตัวที่มียี่ห้อจากต่างประเทศ

ซ่งศ์สุดา มะอาจเลิศ (2543: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการบริโภคเครื่องแต่งกายของนิสิต นักศึกษาหญิงมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชนในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาซื้อเครื่องแต่งกายเดือนละ 500-1500 บาท มีเสื้อผ้าผลิตภายในประเทศ 10-20 ชุด ผลิตจากต่างประเทศ 1-5 ชุด มีรองเท้าที่ผลิตในประเทศ 1-3 คู่ และผลิตจากต่างประเทศน้อยกว่า 3 คู่ มีกระเป๋าถือ/สะพายที่ผลิตในประเทศและผลิตจากต่างประเทศ อย่าง 1-2 ใบ และมีนาฬิกาข้อมือที่ผลิตภายในประเทศและผลิตจากต่างประเทศอย่างละ 1 เรือน

สรวรรณ โตตาบ (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบพฤติกรรมตามความสนใจของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร : ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยศึกษารูปแบบพฤติกรรมตามความสนใจทั้งพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม โดยศึกษาพฤติกรรมความสนใจในด้านสุขภาพ พฤติกรรมความสนใจในการแต่งกาย พฤติกรรมความสนใจในด้านเพศตรงข้าม พฤติกรรมความสนใจในการแสวงหาอิสระในตัวเอง พฤติกรรมความสนใจในด้านอาชีพ พฤติกรรมความสนใจในด้านศาสนา และพฤติกรรมความสนใจในการพักผ่อนหย่อนใจ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประพฤติตามพฤติกรรมที่เหมาะสมในระดับมากและปานกลาง สำหรับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมส่วนใหญ่ประพฤติในระดับน้อย พฤติกรรมที่เหมาะสมที่ประพฤติในระดับมากได้แก่ การดูแลความสะอาดของร่างกาย การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การดื่มน้ำ การดื่มนม การตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ด้วยตัวเอง การดูโทรทัศน์เมื่อมีเวลาว่างและการดูภาพยนตร์ตามโรงภาพยนตร์ พฤติกรรมที่เหมาะสมที่ประพฤติปานกลาง ได้แก่ การออกกำลังกาย ความพอใจในรูปร่าง การแต่งตัวตามแฟชั่นแบบธรรมดา

ปกรณ สิริเลิศ (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษารูปแบบการใช้ชีวิตของวัยรุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้รูปแบบการใช้ชีวิตในส่วนของกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็น ที่มีต่อการช้อปปิ้ง กีฬา และสันทนาการ การใช้บริการแหล่งท่องเที่ยว ร้านอาหาร และ

สถานบันเทิง ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมหลังเลิกเรียนของวัยรุ่นส่วนใหญ่คือ ดูแลตัวเอง เช่น ซักผ้า รีดผ้าเอง และช่วยงานบ้านผู้ปกครอง กิจกรรมในการพักผ่อนของวัยรุ่น คือ ดูโทรทัศน์ และ ฟังวิทยุ โดยรายการที่ชื่นชอบ คือ รายการมิวสิกวิดีโอเพลง เพลงที่ฟังส่วนใหญ่เป็นเพลงรัก ฟังสบายและเพลงสากล ประเภทสินค้าที่ชอบช้อปปิ้ง คือ เสื้อผ้า เทป และซีดี วัยรุ่นชายส่วนใหญ่ ใช้เวลาว่างในการเล่นกีฬา กีฬาที่ชอบเล่น คือ ฟุตบอล ประเภทอาหารที่ชอบทานนอกบ้านยังเป็น อาหารไทยโดยเฉพาะอาหารจานเดียวตามตลาดโต้รุ่ง เหตุผลในการทานอาหารนอกบ้านคือไปกับ ครอบครัว และนัดเจอเพื่อน วัยรุ่นส่วนใหญ่ชอบเที่ยวตามธรรมชาติมากกว่าสถานบันเทิงกลางคืน สถานบันเทิงที่ใช้บริการบ่อยที่สุดคือโรงภาพยนตร์สถานที่เที่ยวตามธรรมชาติที่ชอบ คือ ทะเล/เกาะ ป่าเขาลำเนาไพร รูปแบบการเที่ยวคือ ผจญภัย และแคมป์ปิ้ง แหล่งนัดพบเพื่อน ๆ เป็นประจำคือ บริเวณสถานศึกษา และห้างสรรพสินค้า

ความสนใจ วัยรุ่นชอบเที่ยวตามแหล่งธรรมชาติ และเห็นด้วยว่าการชมความงามตาม แหล่งธรรมชาติสนุกสนานมากกว่าเที่ยวสถานบันเทิงกลางคืน วัยรุ่นหญิงให้ความสนใจราคามาก กว่าตราช้าง และสนใจที่จะใช้เครื่องสำอาง เช่น น้ำหอม ยาระดับกลิ่นกาย เพื่อเสริมบุคลิกภาพ วัยรุ่นหญิงไม่สนใจที่จะไปเที่ยวตามสถานบันเทิงกลางคืน เนื่องจากไม่คิดว่าการไปเที่ยวผับ ดิสโก้เทค กับเพื่อนสนุกกว่าการเล่นกีฬา ความคิดเห็นของวัยรุ่น เห็นว่าการช้อปปิ้งตามร้านขาย- ของถูกข้างถนนดีกว่าห้างสรรพสินค้า เพราะคุณภาพเหมือนกันแต่ประหยัดกว่า เห็นด้วยว่าสุขภาพ เป็นเรื่องสำคัญ กีฬาทำให้สุขภาพดี รูปร่างดี

5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

พัลลิน (Paulin. 2001: Online) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของประชากร ในกรุงวอชิงตัน ระหว่างนักศึกษาที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยและผู้ที่ไม่ได้เข้าศึกษาใน มหาวิทยาลัยช่วงอายุระหว่าง 18-22 ปี ซึ่งอยู่ในวัยเดียวกันเปรียบเทียบกัน โดยการสัมภาษณ์ โดยค่าใช้จ่าย สะสมเฉลี่ยระยะสามเดือน (1 ภาคเรียน) ประกอบด้วย 1) ค่าอาหารรวมทั้งอาหารใน บ้านนอกบ้าน อาหารรับรองแขก และ อื่น ๆ 2) ค่าที่พักและเครื่องใช้ การตกแต่งบ้าน 3) ค่าเครื่อง แต่งการและ ค่าบริการต่าง ๆ 4) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเดินทาง ค่าขนส่ง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยาน พาหนะ เช่น ก๊าซโซลีน น้ำมันเครื่องยนต์ หรือแม้แต่การใช้บริการขนส่งมวลชน 5) ค่าการดูแลสุขภาพ 6) ค่าประกันสุขภาพ การประกันสุขภาพ การบริการทางการแพทย์ 7) ค่าใช้จ่าย การศึกษา 8) การประกันภัยส่วนบุคคล 9) การเดินทางท่องเที่ยวพักผ่อนในวันหยุด 10) ค่าใช้จ่าย อื่น ๆ

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมีค่าใช้จ่ายโดยรวมจ่าย เฉลี่ย 2,584 ดอลลาร์ จำแนกเป็น ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหาร 459 ดอลลาร์ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ ที่พัก 689 ดอลลาร์ ค่าเครื่องแต่งกายและค่าบริการ 174 ดอลลาร์ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเดินทาง 297 ดอลลาร์ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับดูแลสุขภาพ 25 ดอลลาร์ ค่าใช้จ่ายบันเทิงต่าง ๆ 168 ดอลลาร์

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา 416 ดอลลาร์ ค่าใช้จ่ายประกันภัยส่วนบุคคล 72 ดอลลาร์ ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวและพักผ่อนในวันหยุด 122 ดอลลาร์ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ 161 ดอลลาร์

ส่วนกลุ่มตัวอย่างซึ่งไม่ใช่นักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่อยู่ในช่วงอายุและวัยเดียวกัน ผลการศึกษาพบว่า มีค่าใช้จ่ายรวมจ่ายเฉลี่ย 4,365 ดอลลาร์ จำแนกเป็น ค่าใช้จ่ายจ่ายเกี่ยวกับอาหาร 648 ดอลลาร์ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่พัก 1,243 ดอลลาร์ ค่าเครื่องแต่งกายและค่าบริการ 193 ดอลลาร์ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเดินทาง 1,157 ดอลลาร์ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับดูแลสุขภาพ 83 ดอลลาร์ ค่าใช้จ่ายบันเทิงต่าง ๆ 231 ดอลลาร์ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา 37 ดอลลาร์ ค่าใช้จ่ายประกันภัยส่วนบุคคล 317 ดอลลาร์ ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวและพักผ่อนในวันหยุด 120 ดอลลาร์ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ 336 ดอลลาร์

ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่พัก ค่าธรรมเนียมการศึกษา และค่าอาหาร ผลค่าใช้จ่ายทางการศึกษาเฉลี่ยเพียง 416 ดอลลาร์ ปรากฏอยู่ในอัตราที่ต่ำซึ่งยังไม่รวมค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าธรรมเนียมทั้งหมดที่นักศึกษาได้จ่ายไปหรือพ่อแม่ผู้ปกครองเป็นผู้รับภาระ ค่าใช้จ่ายนี้ให้กับสถานศึกษาโดยตรง

เกรทเชน (Gretchen. 2003: Online) ได้ศึกษาวิเคราะห์ทรัพยากรต่อหัวของโรงเรียนประถมในเมือง ซึ่งวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบทรัพยากรต่อหัวของนักเรียนในโรงเรียนระดับประถมในเมือง โดยการกำหนดค่าใช้จ่ายต่อหัวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายของนักเรียน ซึ่งได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักเรียนในระหว่างปี 2001-2002 จำแนกได้ 3 ประเภทคือ 1) ค่าใช้จ่ายทางตรงในห้องเรียนที่รวมถึง เงินเดือนของครู 2) ค่าใช้จ่ายสำหรับนักเรียน ซึ่งประกอบด้วยทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ 3) ค่าใช้จ่ายปกติหรือค่าใช้จ่ายทางอ้อม ซึ่งรวมถึงค่าใช้จ่ายในการบริหาร การดูแล การปกครอง ห้องสมุด ปัจจัยในการศึกษา ได้แก่ โปรแกรมการศึกษา ระดับชั้น ภาษา และเพศ ผลการวิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับขนาดของห้องเรียน ระดับชั้น โปรแกรมการเรียน และเงินเดือนของครู ค่าใช้จ่ายของ นักเรียนที่ เชี่ยวชาญภาษาอังกฤษมีค่าใช้จ่ายต่ำกว่าเงินเดือนของครู ส่วนค่าใช้จ่ายทางอ้อมสูงกว่าค่าใช้จ่าย ในห้องเรียน

ซุน (Chung. 2004: Online) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเงินระดับอุดมศึกษาในประเทศเกาหลี ซึ่งตั้งแต่ปี คศ.1970 มหาวิทยาลัยในประเทศเกาหลีได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จำนวนของนักศึกษาจาก 146,000 คน ปัจจุบันเพิ่มสูงขึ้นถึง 1,588,000 คน แต่อัตราการเติบโตของการเงินทางการศึกษาไม่ทันการขยายตัวของปริมาณการศึกษาที่สูงขึ้น ฉะนั้นบนพื้นฐานการวิเคราะห์โครงสร้างทรัพยากรทางการเงินและการใช้จ่ายของมหาวิทยาลัยใน 4 ปีนั้น จึงสามารถสรุปการเงินระดับอุดมศึกษาในประเทศเกาหลีได้ดังนี้ ค่าใช้จ่ายของรัฐบาลต่อนักศึกษาจะสะท้อนให้เห็นถึงระดับคุณภาพของการศึกษาระดับประเทศ ซึ่งค่าใช้จ่ายของรัฐบาลต่อนักศึกษาระดับอุดมศึกษาคือ 4,200 ดอลลาร์ต่อคน ทรัพยากรทางการเงินที่ถือเป็นค่าใช้จ่ายทางการศึกษา การอุดมศึกษาในประเทศเกาหลี ประกอบด้วย ค่าธรรมเนียม ค่าสอน การสนับสนุนจากรัฐบาล รวมถึงเงินสนับสนุนการวิจัย การบริจาคและอื่น ๆ ซึ่งค่าใช้จ่ายดังกล่าวผลการวิจัยพบว่า รัฐบาลรับภาระเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

คิดสัดส่วนที่รัฐบาลรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 30 ส่วนนักศึกษาต้องรับภาระค่าใช้จ่ายสูงขึ้นถึงร้อยละ 70 เนื่องจากนักศึกษาเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์จากการศึกษาและค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยในประเทศเกาหลี ผลจากการศึกษาสามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ ค่าใช้จ่ายทางตรง คือ เงินเดือน ค่าจ้าง และงบดำเนินการ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 69 และ ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาอีกประเภทก็คือ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการครองชีพ คิดเป็นร้อยละ 29

แลสซิง; และ สไตเนอร์ (Lassing; & Steiner. 2004: Online) ได้ศึกษาเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของนักศึกษา 3 คณะ ของประเทศ ออสเตรีย เยอรมันนี ฟินแลนด์ เนเธอร์แลนด์ สวีเดน และสวิสเซอร์แลนด์ ซึ่งวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของนักศึกษา 3 คณะ ของประเทศ เยอรมันนี ฟินแลนด์ เนเธอร์แลนด์ สวีเดน และสวิสเซอร์แลนด์ ซึ่ง 3 คณะนั้นคือ คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะวัฒนธรรม โดยทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของประเทศออสเตรีย แล้วนำไปเปรียบเทียบกับอีก 5 ประเทศ ดังกล่าว ได้ทำการวิเคราะห์ในปี ค.ศ. 2000 สิ่งที่ศึกษาเพื่อเปรียบเทียบคือทรัพยากรที่ใช้ ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรทั้ง 3 คณะ ค่าใช้จ่ายในการฝึกปฏิบัติที่โรงพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการต่างๆ ค่าทัศนศึกษา ค่าใช้จ่ายในการดูแลความสะดวก ค่าครองชีพในเมือง ค่าเช่าหอพัก ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการ และ ค่าวัสดุอุปกรณ์ ผลการวิจัยพบว่า ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาโดยรวมของทั้ง 3 คณะมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบระหว่างประเทศพบว่า ในประเทศสวีเดนคิดเป็นร้อยละ 47.9 ในประเทศ ออสเตรีย คิดเป็นร้อยละ 34.4 ส่วนค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในโรงพยาบาลในประเทศเยอรมันนี คิดเป็นร้อยละ 19 และประเทศออสเตรียคิดเป็นร้อยละ 17 ของค่าใช้จ่ายทั้ง 3 คณะ ค่าใช้จ่ายในเมือง ค่าเช่าบ้าน ค่าหอพัก ไม่แตกต่างกัน ค่าใช้จ่ายในการดูแล ค่าแม่บ้านต้องจ่ายมากกว่าร้อยละ 30 และค่าใช้จ่ายการทำงาน ฝึกงานต่อคนของนักศึกษามีค่าใช้จ่ายมากกว่าร้อยละ 30

เอकिन (Eakin. 2004: Online) ได้ศึกษาการช่วยเหลือทางการเงินของเอกชนและรัฐบาลเพื่อการศึกษาในวิทยาลัย โดยการศึกษาวิจัยของสำนักงานงบประมาณกระทรวง จากผลการศึกษา ค่าใช้จ่ายใน 4 ปีการศึกษาในระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา ซึ่งรวมถึงค่าครองชีพ โรงเรียนรัฐบาลจะอยู่ระหว่าง 80,000.- ดอลลาร์ ส่วนโรงเรียนของเอกชนจะอยู่ระหว่าง 100,000.- ดอลลาร์ ตั้งแต่ปี ค.ศ.1980 ค่าสอนและค่าธรรมเนียมการศึกษาในระดับวิทยาลัยมีแนวโน้มที่สูงขึ้น ในมหาวิทยาลัยเอกชนสูง เป็น 2 เท่าของมหาวิทยาลัยรัฐบาล จาก 1,883.- ดอลลาร์ เป็น 4,281.- ดอลลาร์ ซึ่งมีผลกระทบต่อนักศึกษาที่มีฐานะทางการเงินที่ครอบครัวมีรายได้ต่ำ และเพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการจัดสรรค่าใช้จ่ายสนับสนุนนักศึกษาและครอบครัว วิทยาลัยจึงได้หาแนวทางในการช่วยเหลือครอบครัวโดยการศึกษาวิจัยฐานะทางการเงินของครอบครัวนักศึกษา ส่วนผลการศึกษาต้นทุนทางการศึกษาของวิทยาลัยที่มีมากกว่าค่าสอน สำหรับปีการศึกษา 1999 - 2000 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อหัวนักศึกษาเต็มเวลา ค่าใช้จ่ายดำเนินการและค่าครองชีพ ในวิทยาลัยรัฐบาลหลักสูตร 2 ปี มีค่าเฉลี่ย 14,629.- ดอลลาร์ หลักสูตร 4 ปี มีค่าเฉลี่ย 19,701.- ดอลลาร์ วิทยาลัยของเอกชนหลักสูตร 4 ปี มีค่าเฉลี่ย 27,027.- ดอลลาร์ ปัจจัยที่ทำให้ค่าใช้จ่ายมีความแตกต่างกันคือ เงินเดือน ขนาดห้องเรียน

คณะวิชา ค่าใช้จ่ายทางการศึกษารูปได้ 2 ประเภทคือ ค่าใช้จ่ายของสถาบัน และค่าครองชีพ ผลการวิจัยอัตราค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษาเต็มเวลาสำหรับค่าใช้จ่ายของสถาบันสรุปได้ดังนี้ ในวิทยาลัยของรัฐบาล หลักสูตร 2 ปี มีค่าเฉลี่ย 7,760.- ดอลลาร์ หลักสูตร 4 ปี มีค่าเฉลี่ย 11,917.- ดอลลาร์ วิทยาลัยของเอกชน หลักสูตร 4 ปี มีค่าเฉลี่ย 18,818.- ดอลลาร์ สำหรับค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาที่เป็นค่าครองชีพ ในส่วนที่เป็นค่าห้องและค่าเช่า คิดค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษาเต็มเวลาสรุปได้ดังนี้ วิทยาลัยของรัฐบาล หลักสูตร 2 ปี มีค่าเฉลี่ย 6,182.- ดอลลาร์ หลักสูตร 4 ปี มีค่าเฉลี่ย 7,005.- ดอลลาร์ วิทยาลัยของเอกชนหลักสูตร 4 ปี มีค่าเฉลี่ย 7,388.- ดอลลาร์ และค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าหนังสือ ค่าพาหนะและอื่น ๆ คิดค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษาเต็มเวลาสรุปได้ดังนี้ วิทยาลัยของรัฐบาล หลักสูตร 2 ปี มีค่าเฉลี่ย 687.- ดอลลาร์ หลักสูตร 4 ปี มีค่าเฉลี่ย 778.- ดอลลาร์ วิทยาลัยของเอกชนหลักสูตร 4 ปี มีค่าเฉลี่ย 821.- ดอลลาร์

เบเวอรี; และ แฟรงค์ (Beverly; & Frank. 2005: 1-19) ได้ทำการศึกษารูปแบบการใช้จ่ายทางการเงินของนักศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยในรัฐมิสซิสซิปปี จุดมุ่งหมายคือศึกษารูปแบบการใช้จ่ายทางการเงินของวิทยาลัยทั้งหมด 8 แห่ง ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 482 คนแบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ตอน คือ 1 วิธีการจ่ายเงิน 2. แบบของการใช้จ่ายการบริโภคและรายได้ 3. ประสบการณ์ในการจัดการการเงิน 4.การรับรู้พฤติกรรมการเงินและความต้องการของบุคคล 5 ข้อมูลอื่น ๆ

ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการใช้จ่ายของนักศึกษาเฉลี่ยรายเดือนพบว่าค่าใช้จ่ายสูงสุดเป็นจำนวนเงิน 8,139.50 ดอลลาร์ และต่ำสุด 645.79 ดอลลาร์ ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายที่ใช้ไปเพื่อการใช้จ่ายอื่น ๆ มากกว่าการเรียน หรือค่าหนังสือหรือกิจกรรมของโรงเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่าย 11 รายการ สรุปพฤติกรรมการจ่ายได้ดังนี้ 1) ค่าเสื้อผ้า เฉลี่ย 50.66 ดอลลาร์ ต่อเดือน 2) ค่าบันเทิงหรือพักผ่อน เฉลี่ย 48.41 ดอลลาร์ต่อเดือน 3) ค่าดูแลสุขภาพ เฉลี่ย 30.04 ดอลลาร์ ต่อเดือน 4) ค่าอาหาร เฉลี่ย 119.72 ดอลลาร์ต่อเดือน 5) ค่าใช้จ่ายในบ้าน เฉลี่ย 214.11 ดอลลาร์ต่อเดือน 6) ค่าใช้จ่ายองค์กร เฉลี่ย 19.02 ดอลลาร์ ต่อเดือน 7) ค่าดูแลบุคคล เฉลี่ย 28.68 ดอลลาร์ต่อเดือน 8) ค่าเดินทาง หรือขนส่ง เฉลี่ย 117.02 ดอลลาร์ต่อเดือน 9) เกี่ยวกับการสอน เฉลี่ย 431.23 ดอลลาร์ต่อเดือน 10) ค่าหนังสือและอุปกรณ์ เฉลี่ย 106.17 ดอลลาร์ต่อเดือน 11) ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เฉลี่ย 18.14 ดอลลาร์ ต่อเดือน

จากงานวิจัยดังกล่าว พบว่า การศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาพยาบาล ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตของพยาบาลซึ่งมีทั้งงบดำเนินการและงบลงทุน งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศในเรื่อง การศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล พบว่า นักศึกษาพยาบาลเสียค่าใช้จ่ายมากที่สุดคือ ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการศึกษาโดยตรง เป็นค่าใช้จ่ายระหว่างการเรียน เช่น ค่าอาหาร และค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เป็นต้น ซึ่งมากกว่าค่าใช้จ่ายโดยตรงเกี่ยวกับการศึกษา และสามารถสรุปค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาคณะต่าง ๆ จากหลายสถาบันที่ได้ทำการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาจากผลงานวิจัยในประเทศสรุปได้ว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่นักศึกษาจ่ายมากที่สุดคือ ค่าใช้จ่ายระหว่างศึกษา เป็นค่าใช้จ่ายที่มากกว่าค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เช่น

ค่าอาหาร ค่าเครื่องดื่ม ค่าเดินทาง ค่าที่พัก เป็นต้น ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษา จะประกอบไปด้วย ค่าบำรุงหรือค่าธรรมเนียมที่สถานศึกษาเรียกเก็บ ค่าหนังสือ ค่าอุปกรณ์ และ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน ค่าพาหนะ ค่าครองชีพ ค่าที่พัก เป็นต้น ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ต่างประเทศ ในเรื่องค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา สามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ ค่าใช้จ่าย ส่วนตัวที่เป็นค่าครองชีพ ได้แก่ ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าเดินทาง เป็นต้น และ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่ เกี่ยวกับการศึกษา ได้แก่ ค่าหนังสือ ค่าอุปกรณ์การเรียน เป็นต้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ทั้ง 2 หลักสูตร คือ นักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) ชั้นปีที่ 1 จำนวน 156 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 50 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 58 คน ชั้นปีที่ 4 จำนวน 52 คน รวมจำนวน 316 คน และนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ชั้นปีที่ 3 จำนวน 90 คน ชั้นปีที่ 4 จำนวน 112 คน รวมจำนวน 202 คน ดังนั้นประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้รวมทั้งหมด 518 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รวม 226 คน และใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่ายแบบไม่เจาะจง โดยที่ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษากับสัดส่วนของประชากรมีระดับความเชื่อมั่น 95 % (ศิริชัย กาญจนวาสี; และคนอื่น ๆ. 2537: 104-105) ได้แก่

1. นักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต(4 ปี) ชั้นปีที่ 1 จำนวน 68 คน
ชั้นปีที่ 2 จำนวน 22 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 25 คน ชั้นปีที่ 4 จำนวน 23 คน รวมจำนวน 138 คน
2. นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ชั้นปีที่ 3 จำนวน 39 คน
ชั้นปีที่ 4 จำนวน 49 คน รวมจำนวน 88 คน ดังที่แสดงในตาราง 5

ตาราง 5 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหลักสูตรและระดับชั้นปี

หลักสูตร	ระดับชั้นปี	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
พยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี)	ชั้นปีที่ 1	156	68
	ชั้นปีที่ 2	50	22
	ชั้นปีที่ 3	58	25
	ชั้นปีที่ 4	52	23
	รวม	316	138
พยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี)	ชั้นปีที่ 3	90	39
	ชั้นปีที่ 4	112	49
	รวม	202	88
รวมทั้งสิ้น		518	226

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประกอบด้วย โปรแกรมการศึกษา ระดับชั้นที่กำลังศึกษา เป็นแบบสอบถาม

ลักษณะเลือกตอบหรือแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาโดยตรง

เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเติมข้อความ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างศึกษา

เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเติมข้อความ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบุคลิกภาพการใช้จ่าย

เป็นแบบสอบถามลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ประกอบด้วยค่านิยมส่วนบุคคลและความสนใจส่วนบุคคล แบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

4.1 แบบสอบถามบุคลิกภาพการใช้จ่ายของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นค่านิยมส่วนบุคคลของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ได้แก่ ค่านิยมฟุ่มเฟือย หูหรง่า ค่านิยมวัดถุ และค่านิยมตะวันตก

4.2 แบบสอบถามบุคลิกภาพการใช้จ่ายของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นความสนใจ

ส่วนบุคคลของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ได้แก่ ความสนใจทางสังคม ความสนใจส่วนบุคคล ความสนใจในการพักผ่อนหย่อนใจ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีในเรื่องค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา เพื่อวิเคราะห์หาขอบเขตแนวทางการสร้างเครื่องมือ

2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

3. สร้างข้อคำถามในแต่ละตอน แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เป็นแบบสอบถามลักษณะเลือกตอบหรือแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาโดยตรง

เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด จำนวน 5 ข้อ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเติมข้อความซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายโดยประมาณที่ได้จ่ายไปแล้วในรอบ 1 ปีการศึกษา

เกณฑ์การให้คะแนน

ลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดที่เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาโดยตรง ผลของคำตอบผู้วิจัยรวมผลข้อมูลตัวเลขของทุกข้อรายการนำผลบวกที่ได้ไปรวมกับค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาที่สถานศึกษาเรียกเก็บเพื่อหาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี ราชบุรี ที่เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาโดยตรง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างศึกษา

เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด จำนวน 7 ข้อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเติมข้อความซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายโดยประมาณที่นักศึกษาได้จ่ายไปแล้วในรอบ 1 ปีการศึกษา

เกณฑ์การให้คะแนน

ลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดที่เป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างศึกษา ผลของคำตอบผู้วิจัยรวมผลข้อมูลตัวเลขของทุกข้อรายการ นำผลบวกที่ได้ทุกข้อรายการหาค่าเฉลี่ยของค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างศึกษา

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบุคลิกลักษณะการใช้จ่าย

เป็นแบบสอบถามลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

มี 5 ระดับ จำนวน 18 ข้อ แบ่งเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ประกอบด้วยค่านิยมส่วนบุคคล จำนวน 9 ข้อ จำแนกเป็น วัดค่านิยมส่วนบุคคลในเรื่องค่านิยมความฟุ้งเฟ้อหรูหรา จำนวน 3 ข้อ ข้อที่ 1-3 วัดค่านิยมส่วนบุคคลในเรื่อง ค่านิยมวัตถุ จำนวน 3 ข้อ ข้อที่ 4-6 และวัดค่านิยมส่วนบุคคลในเรื่องค่านิยมตะวันตก จำนวน 3 ข้อ ข้อที่ 7-9

โดยแบบสอบถามประกอบด้วยประโยคข้อความพร้อมมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน

มากที่สุด = 5 คะแนน หมายถึง นักศึกษามีค่านิยมส่วนบุคคลที่ระดับมากที่สุด

มาก = 4 คะแนน หมายถึง นักศึกษามีค่านิยมส่วนบุคคลที่ระดับมาก

ปานกลาง = 3 คะแนน หมายถึง นักศึกษามีค่านิยมส่วนบุคคลที่ระดับปานกลาง

น้อย = 2 คะแนน หมายถึง นักศึกษามีค่านิยมส่วนบุคคลที่ระดับน้อย

น้อยที่สุด = 1 คะแนน หมายถึง นักศึกษามีค่านิยมส่วนบุคคลที่ระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 2 ประกอบด้วยความสนใจส่วนบุคคล จำนวน 9 ข้อ จำแนกเป็นวัดความสนใจส่วนบุคคลในเรื่องความสนใจด้านสังคม จำนวน 3 ข้อ ข้อที่ 10-12 วัดความสนใจส่วนบุคคลในเรื่องความสนใจส่วนตัว จำนวน 3 ข้อ ข้อที่ 13-15 และวัดความสนใจส่วนบุคคลในเรื่องความสนใจในการพักผ่อนหย่อนใจ จำนวน 3 ข้อ ข้อที่ 16-18

โดยแบบสอบถามประกอบด้วยประโยคข้อความพร้อมมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน

มากที่สุด = 5 คะแนน หมายถึง นักศึกษามีความสนใจส่วนบุคคลที่ระดับมากที่สุด

มาก = 4 คะแนน หมายถึง นักศึกษามีความสนใจส่วนบุคคลที่ระดับมาก

ปานกลาง = 3 คะแนน หมายถึง นักศึกษามีความสนใจส่วนบุคคลที่ระดับปานกลาง

น้อย = 2 คะแนน หมายถึง นักศึกษามีความสนใจส่วนบุคคลที่ระดับน้อย

น้อยที่สุด = 1 คะแนน หมายถึง นักศึกษามีความสนใจส่วนบุคคลที่ระดับน้อยที่สุด

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาคุณภาพของเครื่องมือดังนี้

1. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาและปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์

2. นำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องแล้ว นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้อง จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบแก้ไข สำนวน ภาษา ความครอบคลุมเนื้อหาตลอดจนข้อเสนอแนะอื่น ๆ ให้มีความถูกต้องและชัดเจน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยใช้เกณฑ์ความคิดเห็นสอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญ 3 ใน 5 ท่าน ในการคัดเลือกข้อคำถาม ซึ่งแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมดมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง .80-1.00 และผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Tryout) กับนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดสัดส่วนการนำแบบสอบถามทดลองใช้ตามกลุ่มประชากรจริง ได้ดังนี้ ทดลองใช้กับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) ชั้นปีที่ 1 จำนวน 8 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 3 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 4 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 3 คน รวม 18 คน และทดลองใช้กับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ชั้นปีที่ 3 จำนวน 5 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 7 คน รวม 12 คน

4. นำผลมาวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ Cronbach alpha Coefficient เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้มีคุณภาพมากขึ้นก่อนนำไปใช้

5. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 0.50 (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2545: 153) ซึ่งแบบสอบถามตอนที่ 4 แบบวัดบุคลิกภาพการใช้จ่ายได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ระดับ .9165

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านกระบวนการดังกล่าวฉบับสมบูรณ์ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อให้ความเห็นชอบแล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัว จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปยังผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี เพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถามนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวและขออนุญาตแจกแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปสอบถามนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 226 ชุด ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มที่ไม่รวมกลุ่มทดลองที่ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับตัวแทนของกลุ่ม จำนวน 30 คน

3. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาจัดระบบเพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. การจัดกระทำข้อมูล นำแบบสอบถามที่เก็บข้อมูลจริงมาตรวจสอบความสมบูรณ์และคัดเลือก แล้วนำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วมาลงรหัส (Coding) ในแบบลงรหัสสำหรับประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์และนำข้อมูลที่ลงรหัสแล้วไปบันทึกในคอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for Social Sciences for Windows) รายละเอียดดังนี้

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลในตอนต้นที่ 1 ของแบบสอบถามโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่วิเคราะห์ด้วยความถี่ และ ค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี จำแนกตาม โปรแกรมการศึกษา คือระหว่างหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) วิเคราะห์ตัวแปรกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มโดยใช้การทดสอบ t-test แบบกลุ่มตัวอย่างทั้งสองเป็นอิสระแก่กัน (Independent Samples)

2.2.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ที่ศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) จำแนกรายชั้นปี ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ตัวแปรระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่มใช้ F-test โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD (Least Significant Difference)

2.2.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ที่ศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) จำแนกตามระดับชั้นปีที่กำลังศึกษา โดยใช้ t-test แบบกลุ่มตัวอย่างทั้งสองเป็นอิสระแก่กัน

2.3 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพการใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย ของนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) และนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ด้วยการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้สถิติ หาค่า Correlation เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของ Pearson โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะมีความหมายดังที่ ซาลไคนด์ (Salkind. 2000: 208) ได้หนดไว้ ดังที่แสดงในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงระดับความสัมพันธ์ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์
0.81 – 1.00	สัมพันธ์ในระดับสูงมาก
0.61 – 0.80	สัมพันธ์ในระดับสูง
0.41 – 0.60	สัมพันธ์ในระดับปานกลาง
0.21 – 0.40	สัมพันธ์ในระดับต่ำ
0.00 – 0.20	สัมพันธ์ในระดับต่ำมาก

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 สถิติพื้นฐาน

3.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

3.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

3.1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

3.2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha

Coefficient) ของ Cronbach

3.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

3.3.1 สมมุติฐานข้อที่ 1 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ที่ศึกษาในหลักสูตรต่างกัน มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาที่แตกต่างกัน ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน โดยใช้ t-test

3.3.2 สมมุติฐานข้อที่ 1.1 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) ระดับชั้นต่างกัน มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาแตกต่างกัน สถิติที่ใช้ F-test โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD (Least Significant Difference)

3.3.3 สมมุติฐานข้อที่ 1.2 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ระดับชั้นปีต่างกันมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาแตกต่างกัน สถิติที่ใช้ t-test แบบกลุ่มตัวอย่างทั้งสองเป็นอิสระแก่กัน

3.3.4 สมมุติฐานข้อที่ 2 บุคลิกภาพการใช้จ่ายของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) มีความสัมพันธ์กันกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยใช้สถิติหาค่า Correlation เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี โดยผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F-distribution
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t-distribution
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean squares)
df	แทน	ระดับของความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
r	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
***	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยได้จำแนกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา

ตอนที่ 3 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพการใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังที่แสดงในตาราง 7

ตาราง 7 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโปรแกรมการศึกษาและระดับชั้นปี

โปรแกรมการศึกษา	ระดับชั้น	จำนวน	ร้อยละ
หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต(4 ปี)	ชั้นปีที่ 1	68	30.08
	ชั้นปีที่ 2	22	9.73
	ชั้นปีที่ 3	25	11.06
	ชั้นปีที่ 4	23	10.17
	รวม	138	61.06
หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี)	ชั้นปีที่ 3	39	17.26
	ชั้นปีที่ 4	49	21.68
	รวม	88	38.94
รวมทั้งสิ้น		226	100

จากตาราง 7 แสดงจำนวนนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ราชบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 226 คน จำแนกเป็นตามโปรแกรมการศึกษา มี 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) มีจำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 61.06 ในจำนวนนี้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 30.08 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 9.73 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 11.06 นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 10.17 คน และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) มีจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 38.94 ในจำนวนนี้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 17.26 และนักศึกษา ชั้นปีที่ 4 จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 21.68

**ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย ของ นักศึกษา
พยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี**

ผลการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ดังที่แสดงในตาราง 8 - 11

ตาราง 8 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษา
พยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี)
กับหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี)

หลักสูตรพยาบาล	ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา			t
	n	$\bar{X}$	S.D.	
หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี)	138	60,918.84	26,432.76	8.372***
หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี)	88	95,613.35	35,715.26	

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี
หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา โดยเฉลี่ยเป็นจำนวนเงิน
60,918.84 บาท ต่อคน และนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี)
มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยเป็นจำนวนเงิน 95,613.35 บาท ต่อคน และจากการ
ศึกษาเปรียบเทียบ พบว่า นักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) และนักศึกษา
พยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดย
เฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

2.1 การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) จำแนกตามระดับชั้น

ตาราง 9 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของ
นักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี)

ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา	แหล่งของความแปรปรวน				
	แปรปรวน	df	SS	MS	F
หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี)	ระหว่างกลุ่ม	3	.005	1981516369	2.958*
	ภายในกลุ่ม	134	.008	669970908.6	
	รวม	137	.009		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 แสดงค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) โดยจำแนกตาม
ระดับชั้นปี พบว่านักศึกษาที่ชั้นปีแตกต่างกันมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

เมื่อทราบว่านักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ที่ศึกษาในหลักสูตร
พยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาแตกต่างกันผู้วิจัยจึงได้ทดสอบความ
แตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD (Least Significant Difference) เพื่อดูว่าระดับชั้นปีใด
บ้างที่แตกต่างกัน

ตาราง 10 แสดงการทดสอบรายคู่ของค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) จำแนกตาม
ระดับชั้น

ระดับชั้น	X	หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี)			
		ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
		54,259.85	67,458.64	67,341.40	67,369.78
ชั้นปีที่ 1	54,259.85	-	13,198.78*	13,081.58*	13,109.93*
ชั้นปีที่ 2	67,458.64			117.24	88.85
ชั้นปีที่ 3	67,341.40				28.38
ชั้นปีที่ 4	67,369.78				-

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) เมื่อจำแนกตามระดับชั้นพบว่า มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยดังนี้ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 54,259.85 บาท นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 67,458.64 บาท นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 67,341.40 บาท นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 67,369.78 บาท เมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย ด้วยการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD (Least Significant Difference) พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยแตกต่างกันกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบนักศึกษาตามระดับชั้นคู่อื่น ๆ พบว่าไม่แตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) จำแนกตามระดับชั้น

ตาราง 11 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น	ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา			t
	n	$\bar{X}$	S.D.	
ชั้นปีที่ 3	39	95,116.41	30,039.90	.116
ชั้นปีที่ 4	49	96,008.88	39,965.38	

จากตาราง 11 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาล ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 95,116.41 บาท และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 96,008.88 บาท เมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาหลักสูตรดังกล่าว พบว่า นักศึกษาทั้งสองชั้นปี มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพการใช้จ่ายกับค่าใช้จ่าย ส่วนตัวทางการศึกษา

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพการใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา ดังที่แสดงในตาราง 12 – 13

ตาราง 12 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพการใช้จ่ายกับค่าใช้จ่าย
ส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี)

บุคลิกภาพการใช้จ่าย		
ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา	Pearson Correlation	.226**
	Sig.(2-tailed)	.008
	n	138

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation):r มีค่าเท่ากับ .226 ซึ่งหมายความว่า บุคลิกภาพการใช้จ่ายของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 13 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพการใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี)

บุคลิกภาพการใช้จ่าย		
ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา	Pearson Correlation	.180
	Sig.(2-tailed)	.093
	n	88

จากตาราง 13 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation):r มีค่าเท่ากับ .180 ซึ่งหมายความว่า บุคลิกภาพการใช้จ่ายของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำมากกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี มีขั้นตอนในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) และหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี)

1.1 เพื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย รายชั้นปีของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) ระหว่างชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4

1.2 เพื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยรายชั้นปีของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ระหว่างชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพการใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี)

สมมุติฐานในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานในการวิจัยดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ที่ศึกษาในหลักสูตรต่างกัน มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน

1.1 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) ระดับชั้นปีต่างกันมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน

1.2 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ระดับชั้นปีต่างกันมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน

2. บุคลิกภาพการใช้จ่ายของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) มีความสัมพันธ์กันกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา

วิธีการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าดังนี้

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ทั้ง 2 หลักสูตร คือ นักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) ชั้นปีที่ 1 จำนวน 156 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 50 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 58 คน ชั้นปีที่ 4 จำนวน 52 คน รวมจำนวน 316 คน และ หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ชั้นปีที่ 3 จำนวน 90 คน ชั้นปีที่ 4 จำนวน 112 คน รวมจำนวน 202 คน รวมประชากรทั้งหมด 518 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รวม 226 คน และใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง อย่างง่ายแบบไม่เจาะจง โดยที่ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษากับสัดส่วนของประชากรมีระดับความเชื่อมั่น 95 % (ศิริชัย กาญจนวาสี; และคนอื่น ๆ. 2537: 104-105) ได้แก่

1. นักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) ชั้นปีที่ 1 จำนวน 68 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 22 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 25 คน ชั้นปีที่ 4 จำนวน 23 คน รวมจำนวน 138 คน
2. นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ชั้นปีที่ 3 จำนวน 39 คน ชั้นปีที่ 4 จำนวน 49 คน รวมจำนวน 88 คน จากการส่งแบบสอบถามจำนวน 226 ฉบับ ได้รับคืนเป็นฉบับสมบูรณ์ 226 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างโดยโดยแบ่งออกเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประกอบด้วย โปรแกรมการศึกษา ระดับชั้นที่กำลังศึกษา เป็นแบบสอบถามลักษณะเลือกตอบหรือแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาโดยตรง

เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเติมข้อความ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างศึกษา

เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเติมข้อความ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบุคลิกภาพการใช้จ่าย

เป็นแบบสอบถามลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ประกอบด้วยค่านิยมส่วนบุคคลและความสนใจส่วนบุคคล แบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

4.1 แบบสอบถามบุคลิกภาพการใช้จ่ายของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นค่านิยมส่วนบุคคลของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ได้แก่ ค่านิยมฟุ่มเฟือย หูเหว้า ค่านิยมวัตถุ และค่านิยมตะวันตก

4.2 แบบสอบถามบุคลิกภาพการใช้จ่ายของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นความสนใจส่วนบุคคลของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ได้แก่ ความสนใจทางสังคม ความสนใจส่วนบุคคล ความสนใจในการพักผ่อนหย่อนใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. การจัดกระทำข้อมูล นำแบบสอบถามที่เก็บข้อมูลจริงมาตรวจสอบความสมบูรณ์และคัดเลือก แล้วนำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วมาลงรหัส (Coding) ในแบบลงรหัสสำหรับประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์และนำข้อมูลที่ลงรหัสแล้วไปบันทึกในคอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for Social Sciences for Windows) รายละเอียดดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 1 ของแบบสอบถามโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ วิเคราะห์ด้วยความถี่ และ ค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี จำแนกตาม โปรแกรมการศึกษา คือระหว่างหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) วิเคราะห์ด้วยแปรกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มโดยใช้การทดสอบ t-test แบบกลุ่มตัวอย่างทั้งสองเป็นอิสระแก่กัน (Independent Samples)

2.2.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของ นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี ราชบุรี ที่ศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) จำแนกรายชั้นปี ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ตัวแปรระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม ใช้ F-test โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD (Least Significant Difference)

2.2.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของ นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ที่ศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) จำแนกตามระดับชั้นปีที่กำลังศึกษา โดยใช้ t-test แบบกลุ่มตัวอย่างทั้งสองเป็นอิสระแก่กัน

2.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพการใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย ของนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) และนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ด้วยการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้สถิติ หาค่า Correlation เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของ Pearson

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี สรุปผลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำนวนนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 226 คน จำแนกเป็นตามโปรแกรมการศึกษา มี 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) มีจำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 61.06 ในจำนวนนี้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 30.08 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 9.73 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 11.06 นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 10.17 คน และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) มีจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 38.94 ในจำนวนนี้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 17.26 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 21.68

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี

การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี จำแนกตามหลักสูตร มี 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) พบว่า นักศึกษาพยาบาลของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย เป็นจำนวนเงิน 60,918.84 บาท และนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยเป็นจำนวนเงิน 95,613.35 บาท และจากการศึกษาเปรียบเทียบพบว่า นักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) และนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

2.1 การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) จำแนกตามระดับชั้น

การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) จำแนกตามระดับชั้นปี พบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) โดยจำแนกตามระดับชั้นนักศึกษาที่ระดับชั้นปีแตกต่างกันมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

เมื่อทราบว่านักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ที่ศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาแตกต่างกันผู้วิจัยจึงได้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD (Least Significant Difference) เพื่อดูว่าระดับชั้นปี ไດบ้างที่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามระดับชั้นพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยจำนวน 54,259.85 บาท นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยจำนวน 67,458.64 บาท นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยจำนวน 67,341.40 บาท และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยจำนวน 67,369.78 บาท เมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายทางการศึกษาโดยเฉลี่ย ด้วยการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD (Least Significant Difference) พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยแตกต่างกันกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษารายชั้นปีคู่อื่น ๆ พบว่ามีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) จำแนกตาม
ระดับชั้น

การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย ของนักศึกษา
พยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี)
จำแนกตามระดับชั้นปี พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยจำนวน
95,116.41 บาท และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย จำนวน
96,008.88 บาท และเมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาพบว่านักศึกษาทั้ง 2 ชั้นปี
มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพการใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายส่วนตัว ทางการศึกษา

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพการใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา
โดยเฉลี่ย ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตร
บัณฑิต (4 ปี) และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) พบว่า หลักสูตรพยาบาลศาสตร
บัณฑิต (4 ปี) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation): r มีค่าเท่ากับ .226 ซึ่งหมายความว่า
บุคลิกภาพการใช้จ่ายของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตร
พยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) มีค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation): r มีค่าเท่ากับ .180 ซึ่งหมายความว่าบุคลิกภาพการใช้จ่าย
ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
(ต่อเนื่อง 2 ปี) มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำมากกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา

จากสรุปผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยสามารถนำผลการวิจัยที่ตอบสมมุติฐานการวิจัยครั้งนี้ ดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 แสดงผลสรุปการทดสอบสมมุติฐานการวิจัย

ข้อที่	สมมุติฐานการวิจัย	ผลการวิจัย
1	ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ที่ศึกษาในหลักสูตรต่างกัน มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน	เป็นไปตามสมมุติฐาน
1.1	ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) ระดับชั้นต่างกันมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน	เป็นไปตามสมมุติฐาน
1.2	ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (2 ปี) ระดับชั้นต่างกันมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน	ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน
2	บุคลิภาพการใช้จ่ายของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) มีความสัมพันธ์กันกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา	เป็นไปตามสมมุติฐาน

การอภิปรายผล

จากผลการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ผู้วิจัยสามารถอภิปรายได้สำคัญที่เป็นข้อค้นพบจากงานวิจัยดังต่อไปนี้

1. การศึกษาเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2ปี)

จากการวิจัยครั้งนี้ผลการวิจัยพบว่า เป็นไปตามสมมุติฐานที่ว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ที่ศึกษาในหลักสูตรต่างกันมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน โดยนักศึกษาพยาบาล

หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) มีค่าใช้จ่ายทางการศึกษาโดยเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) ที่เป็นดังนี้อาจจะเป็นเพราะว่า นักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) เป็นผู้ที่พึ่งเรียนสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) แล้วเลือกศึกษาต่อวิชาชีพพยาบาล ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย และเป็นผู้ซึ่งยังไม่มีรายได้เป็นของตัวเอง ยังคงต้องได้รับเงินช่วยเหลืออุปการะจากผู้ปกครอง (สถาบันพระบรมราชชนก. 2546: 5) ประเด็นสำคัญลักษณะการกินอยู่หรือการพักอาศัย นักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) ทุกคนพักอาศัยในหอพักของวิทยาลัยที่จัดให้ โดยมีระเบียบการเข้าออกหอพักเป็นเวลา และค่าใช้จ่ายหอพักซึ่งจัดเก็บในลักษณะค่าบำรุงเหมาจ่ายตลอดปีการศึกษาในอัตราที่สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขกำหนด มีสิ่งอำนวยความสะดวกและมีการรักษาความปลอดภัยแก่นักศึกษาที่พักอาศัย (อำภา กันทะเป็ง; และ สุชาดา อินทรกำแหง ณ ราชสีมา. 2546: 24) นักศึกษาจึงไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการได้รับบริการอื่นใดสำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกนอกจากค่าบำรุงที่พักเท่านั้น (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ราชบุรี. 2547) และรับประทานอาหารในโรงอาหารที่สถานศึกษาจัดให้โดยการสรรหาผู้ประกอบการอาหารที่ถูกลักษณะอนามัยและต่อรองให้ได้ราคาที่ดีกว่าท้องตลาดหรือร้านค้าภายนอกวิทยาลัย นักศึกษาจึงมีรูปแบบการใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตประจำวันที่จำเป็นโดยไม่ฟุ่มเฟือย

ส่วนนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตรระดับต้น หลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์ (ระดับต้นหรือเฉพาะกาล) และผู้ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรอบรมการพยาบาลและเป็นข้าราชการลาศึกษาต่อทุกคน (สถาบันพระบรมราชชนก. 2546: 6) ซึ่งจัดได้ว่าเป็นผู้ที่มีรายได้เป็นของตัวเองและมั่นคง กำลังการใช้จ่ายจึงอยู่ในอำนาจของตัวเองและมีอิสระ และประกอบกับการพักอาศัยในระหว่างศึกษา นักศึกษาหลักสูตรดังกล่าวไม่ได้บังคับให้พักในหอพักของสถานศึกษา นอกจากผู้ที่แจ้งความประสงค์สมัครใจขอเข้าพักเท่านั้น (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข .2546: 6-7; และ กระทรวงสาธารณสุข. 2547: 1) ดังนั้นค่าใช้จ่ายหลักในการดำเนินชีวิตประจำวันอันประกอบด้วย การกินอยู่ การเดินทางจึงมีค่าใช้จ่ายที่สูงด้วยเหตุผล ดังกล่าวนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) จึงมี ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาแตกต่างกันกับนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี)

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพิศ สมจิตต์ (2536: 128-130) ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข ภาคตะวันออก เมื่อจำแนกตามหลักสูตรพบว่า นักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรต่อเนื่อง มีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยรวมสูงกว่านักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรระดับวิชาชีพ และจากการวิจัยของ เอกคิน (2004: 8) ได้ศึกษาการช่วยเหลือทางการเงินของเอกชนและรัฐบาลเพื่อการศึกษาในวิทยาลัย โดยการศึกษาวิจัยของสำนักงานงบประมาณกระทรวงฯ จากผลการศึกษาค่าใช้จ่ายใน 4 ปีการศึกษา พบว่า ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาที่เป็นค่าครองชีพในส่วนที่เป็นค่าห้องและค่าเช่า และคิดค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษาเต็มเวลาสรุปได้ว่านักศึกษาที่ศึกษาใน

วิทยาลัยของรัฐบาล หลักสูตร 2 ปี และหลักสูตร 4 ปี มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวแตกต่างกันและแตกต่างกันกับนักศึกษาที่ศึกษาใน วิทยาลัยของเอกชนหลักสูตร 4 ปีเช่นกัน การศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี ราชบุรีครั้งนี้นั้น แสดงให้เห็นว่าค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษานั้นไม่เพียงแต่ค่าธรรมเนียมทางการศึกษา หรือค่าบำรุงสถานศึกษาเรียกเก็บเท่านั้นจึงจะเรียกว่าเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาแต่หมายรวมถึงค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาที่เป็นค่าครองชีพ ค่ากินอยู่ ที่นักศึกษาต้อง ใช้จ่ายไปในระหว่างการศึกษา ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำรงชีพของนักศึกษาหรือผู้เรียน ดังที่ สมชัย ฤชุพันธุ์; และ ชลธาร วิศรุตวงศ์ (2544: 177); พัวลิน (Paulin. 2001: Online); ยูเนสโก (ประพันธ์ ธรรมไชย. 2536: 46; อ้างอิงจาก UNESCO. 1969. *Basic Training Programme in Educational Planning and Management Book II : Concerns and Challenges in Educational Planning.* p. 16); วิทยาลัย ทรินิตี้ (Trinity college. 2005: Online) ที่ได้กล่าวไว้อย่างชัดเจน

1.1 การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) ระหว่างชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4

จากการวิจัยครั้งนี้ผลการวิจัยพบว่า เป็นไปตามสมมุติฐานที่ว่า ที่ว่าค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) ระดับชั้นปีต่างกันมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาแตกต่างกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยต่ำสุด ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน ที่เป็นดังนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาทุกชั้นปีมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษาสูงกว่าค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษาทุกชั้นปี แต่เมื่อพิจารณาตามโครงสร้างหลักสูตรและลักษณะการเรียนรู้ของนักศึกษาแต่ละชั้นปี พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เรียนภาคทฤษฎีมากกว่าภาคปฏิบัติ ซึ่งยังไม่มีฝึกปฏิบัติทางการพยาบาลที่ต้องออกนอกสถานศึกษาซึ่งแตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ที่ลักษณะการศึกษาตามโครงสร้าง หลักสูตรจะมีการฝึกปฏิบัติทางการพยาบาล ที่ต้องฝึกปฏิบัตินอกสถาบัน ต้องฝึกปฏิบัติในสถานพยาบาลจริง ได้แก่ โรงพยาบาลประจำจังหวัด โรงพยาบาลประจำอำเภอ และสถานอนามัยต่างๆ (สถาบัน พระบรมราชชนก. 2546: 5) ลักษณะการทำกิจกรรมในการศึกษา หรือการจัดทำรายงาน ค่าใช้จ่ายในการเดินทางฝึกปฏิบัติจึงมากกว่านักศึกษา ชั้นปีที่ 1 และจากการพิจารณาค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่จำเป็นในการศึกษา พบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมการสอบประมวลความรู้ต่าง ๆ โดยที่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ยังไม่ต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี. 2547) จึงเป็นผลให้นักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต (4 ปี) ที่ระดับชั้นปีต่างกันมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาแตกต่างกัน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ส้ารวล ชุมเมืองปัก (2542: 63) ได้ศึกษา ค่าใช้จ่ายส่วนตัวและปัญหาทางการเงินของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า คณะวิศวกรรมศาสตร์ นักศึกษา ชั้นปีที่ 1 เสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวมากที่สุด นักศึกษาชั้นปีที่ 2 เสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวน้อยที่สุด คณะวิทยาศาสตร์นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวมากที่สุด และนักศึกษาชั้นปีสุดท้าย เสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวน้อยที่สุด จากงานวิจัยของ วีระ พุ่มเกิด (2546: 59-60) ได้ศึกษาค่าใช้จ่าย ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 นักศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปีการศึกษาที่สูงสุดของแต่ละกลุ่มคือ นักศึกษา ชั้นปีที่ 3 จากงานวิจัยของ ณัฐธินี ถวิลถึง (2547: 104) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวและปัญหาทาง การเงินของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มี ค่าใช้จ่าย ส่วนตัวโดยรวมเฉลี่ยต่อปีการศึกษาสูงสุด จากงานวิจัยของ ... ปฎิมาพร เมฆสมุทร (2546: 93-94) ได้ทำการศึกษาค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลและปัญหา ทางการเงินของนักศึกษาสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ภาคปกติ ปีการศึกษา 2545 พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลรวมเฉลี่ยต่อปีการศึกษาสูงสุด

1.2 การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ระหว่าง ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4

จากการวิจัยครั้งนี้ผลการวิจัยพบว่า ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ว่าค่าใช้จ่ายส่วนตัว ทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ระดับชั้นปีต่างกันมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย แตกต่างกัน โดยพบว่า นักศึกษาทั้ง 2 ชั้นปีมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยไม่แตกต่าง กัน ที่เป็นดังนี้อาจเป็นเพราะว่าตามโครงสร้างหลักสูตรแล้วนักศึกษาทั้ง 2 ชั้นปี มีลักษณะการศึกษา ที่เหมือนกันจึงมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษาไม่แตกต่างกัน (สถาบันพระบรมราชชนก. 2546: 6) ดังนั้นลักษณะค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการศึกษาโดยตรงไม่แตกต่างกันมากนัก เมื่อพิจารณา ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษา ทั้งสองชั้นปี มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างศึกษาสูงกว่าค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา ส่วนค่าใช้จ่ายระหว่างศึกษาพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ส่วนใหญ่สมัครใจเข้าพักหอพักที่วิทยาลัย จัดให้ และเนื่องจากทั้งหมดเป็นข้าราชการลาศึกษาต่อ จึงได้รับการยกเว้นระเบียบการในหอพัก บางข้อ เช่น ในเรื่องของการรับประทานอาหาร และช่วงเวลาการเข้า ออกหอพัก ที่มีอิสระกว่านัก ศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 ต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ ค่าธรรมเนียมการสอบประมวลความรู้ต่าง ๆ (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี. 2547) เช่นเดียวกันกับนักศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี)

2. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพการใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี)

จากการวิจัยครั้งนี้ผลการวิจัยพบว่า เป็นไปตามสมมุติฐานที่ว่า บุคลิกภาพการใช้จ่าย ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) มีความสัมพันธ์กันกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา โดยนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) มีบุคลิกภาพการ ใช้จ่ายสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) มีบุคลิกภาพการใช้จ่าย สัมพันธ์ในระดับต่ำมากกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นดังนี้อาจจะเป็นเพราะว่า การศึกษาพยาบาลจะต้องได้รับการศึกษาและอบรมความรู้ทางด้าน วิทยาศาสตร์ ศิลปศาสตร์ สังคมศาสตร์ จิตวิทยา ศาสตร์ทางวิชาชีพ และทักษะอื่น ๆ รวมทั้ง คุณลักษณะเฉพาะตัวอันประกอบด้วย ความรัก ความเมตตา และความมีน้ำใจต่อเพื่อนมนุษย์ เพื่อเตรียมผู้เรียนให้เป็นพยาบาลที่มีความรู้ มีทักษะในการปฏิบัติงานและมีเจตคติ ที่ดีต่อวิชาชีพ (สุภาณี วชิรอมร. 2533: 11) จึงก่อให้เกิดบุคลิกภาพการใช้จ่ายที่นักศึกษาคิดว่าตนเองเป็นบุคคล ที่มีเกียรติและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม เป็นบุคคลที่สังคมให้เกียรติและนับถือในวิชาชีพ และ นักศึกษาพยาบาลทุกคนมุ่งสู่การเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสังคม ครอบครัวและประเทศชาติ (เพ็ญศรี จินดาศักดิ์. 2535: 15) ดังนั้นผลการวิจัยที่ค้นพบ ลักษณะการใช้ชีวิตของนักศึกษาที่ ทั้งหมดอยู่ในกฎและระเบียบของสถานศึกษาและพักอาศัยในหอพักที่สถานศึกษาจัดให้ การใช้จ่าย จึงเป็นในลักษณะที่สำคัญและจำเป็นเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่าบุคลิกภาพการ ใช้จ่ายของนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ นักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) บุคลิกภาพการใช้จ่ายโดย รวมอยู่ในระดับปานกลาง

บุคลิกภาพการใช้จ่ายของนักศึกษาพยาบาล เป็นผลจากลักษณะการใช้ชีวิต และรูปแบบ การใช้ชีวิต Life style มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมบริโภค หรือการเลือกซื้อสินค้า แบบแผนการใช้ชีวิต ประจำวันที่แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรม กิจกรรม ความสนใจ ทศนคติ (ปกรณ สิริพิไล. 2545: 4-5) ของนักศึกษา ที่ทั้งหมดอยู่ในกฎและระเบียบของสถานศึกษาและนักศึกษาบางส่วนพักอาศัยใน หอพักที่สถานศึกษาจัดให้ การใช้จ่ายจึงเป็นในลักษณะที่สำคัญและ จำเป็นเท่านั้นซึ่งหมายถึง ค่านิยมส่วนบุคคลของ นักศึกษาในเรื่อง ค่านิยมวัตถุ ค่านิยมความฟุ่มเฟือยหรูหรา และค่านิยม ตะวันตก อยู่ในระดับปานกลาง และความสนใจส่วนบุคคลในเรื่อง ความสนใจทางสังคม ความสนใจ ส่วนตัว ความสนใจในการพักผ่อนหย่อนใจ อยู่ในระดับปานกลาง (ดังแสดงในตาราง 17-18 ภาค ผผนวก ก) ที่บ่งบอกว่านักศึกษาพยาบาลเป็นผู้ตระหนักถึงความถูกต้อง รู้จักเลือกซื้อและประเมินค่า และจัดกลุ่มคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ หรือคิดถึงกฎต่าง ๆ ในการปฏิบัติตน ประภาเพ็ญ สุวรรณ; และ สวิง สุวรรณ (ชนชญาณี จันทรวิจิตรกุล. 2542: 25-27; อ้างอิงจาก ประภาเพ็ญ สุวรรณ และ

สวิง สุวรรณ 2526. พฤติกรรมสุขภาพและสุขภาพศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์. หน้า 159) สำหรับรายข้อ ที่มีคะแนนเฉลี่ยเกิน 3.00 ของ นักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) ได้แก่ นักศึกษาเห็นว่าเครื่องประดับ เช่น แหวน สร้อยคอ สร้อยข้อมือ นาฬิกา ตามแฟชั่นเป็นสิ่งเสริมบุคลิกภาพ นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ให้ชุมชนอายุ นักศึกษาออกกำลังกายเพื่อสุขภาพและเล่นกีฬาเป็นประจำ และชอบอ่านหนังสือ วารสาร นิตยสารในเวลาว่าง ส่วนนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) รายข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยเกิน 3.00 ได้แก่ นักศึกษาเห็นว่าเครื่องประดับ เช่น แหวน สร้อยคอ สร้อยข้อมือ นาฬิกา ตามแฟชั่นเป็นสิ่งเสริมบุคลิกภาพ นักศึกษาเห็นว่าเครื่องประดับ เช่น แหวน สร้อยคอ สร้อยข้อมือ เครื่อง-สำอาง น้ำหอม เป็นสิ่งที่สามารถซื้อหาได้ตลอดไม่จำเป็นต้องมีขึ้นเดียว นักศึกษา มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ทำให้ชุมชนอายุและนักศึกษา ชอบอ่านหนังสือ วารสาร นิตยสาร ในเวลาว่าง การแสวงหาการเลือกซื้อ การใช้ การประเมิน และการใช้จ่ายสินค้าและบริการจึงเป็นการตอบสนองความต้องการของตนเอง ชิฟแมน; และ คานุก (Schiffman; & Kanuk 1991: 5) จึงเป็นข้อมูลสนับสนุนผลการวิจัยที่พบว่าบุคลิกภาพการใช้จ่ายมีความสัมพันธ์กันกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา

ดังนั้นค่านิยมส่วนบุคคล และความสนใจส่วนบุคคลที่เป็นบุคลิกภาพการใช้จ่ายของ นักศึกษาพยาบาลจึงเป็นไปในลักษณะที่มุ่งไปสู่สังคม มุ่งไปสู่ผู้อื่นและตัวเอง (อดุลย์ จาตุรงค์กุล. 2543: 375) จึงปรากฏค่าใช้จ่ายในด้านการทำกิจกรรม ค่าใช้จ่ายสำหรับเครื่องแต่งกายที่ไม่ใช่เครื่องแบบ ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด การทำบุญ การบริจาค และค่าใช้จ่ายการพักผ่อนหย่อนใจ จากผลคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพการใช้จ่ายของทั้ง 2 หลักสูตรส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยและระดับปานกลาง ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา เป็นไปในลักษณะที่จำเป็นและเหมาะสม ไม่ฟุ่มเฟือย แสดงให้เห็นว่าบุคลิกภาพการใช้จ่ายของนักศึกษาพยาบาลสัมพันธ์กันกับ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และที่ สุพัตรา สุภาพ. (2543: 22) ได้แยกประเภทของค่านิยมไว้ชัดเจนว่าคนเรามักมีค่านิยมตะวันตก เพราะคนเราไม่ได้เป็นคนเดียวในสังคมยอมรับอิทธิพลจากภายนอก ค่ายืมความฟุ่มเฟือย หูหว่า หรือค่ายืมวัตถุก็เช่น อันเนื่องมาจากการให้ตัวเองดูดี เป็นที่ยอมรับ ก่อให้เป็นส่วนหนึ่ง ในการใช้ชีวิตส่งผลถึงความสนใจในเรื่องต่างๆ ดังที่ พัทธนี เขยจรรยา; เมตตา วิวัฒนานุกูล; และ ถิรพันธ์ อนุวัชรวิวงศ์. (2538: 111-113) ความสนใจของบุคคลที่ว่าคนเราให้ความสนใจทางสังคม ก็เพื่อต้องการเป็นคนดีในสังคม ต้องการให้คนยอมรับ จึงต้องปฏิบัติตัวให้เป็นที่ยอมรับ พยายามนำตัวเองเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม เช่น การทำกิจกรรม การให้ความช่วยเหลือผู้อื่น หรือ แม้แต่ต้องการให้ตัวเองเด่นเป็นที่ยอมรับ และคนเราก็ให้ความสนใจเรื่องของตัวเอง ได้แก่ การให้ความสนใจเรื่องการแต่งกาย รูปร่างหน้า จึงต้องดูแลตัวเองให้ดูดี ความสนใจในเรื่องสุขภาพของตัวเองและบุคคลก็ให้ความสนใจกับตัวเองในเรื่อง การพักผ่อนหย่อนใจ ให้รางวัลกับตัวเอง หรือคลายความเครียด หรือการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ได้แก่ ความสนใจ ในเกมและกีฬา ความสนใจในการอ่านหนังสือ ความสนใจในการชมภาพยนตร์ ดังที่

เซอร์ล็อก (สุชา จันทน์เอม. 2529: 45-54; อ้างอิงจาก Hurlock, E.B. 1974. *Developmental Psychology*. pp 421-422); และ ประยูรศรี มณีสร (2532: 106-107) ได้กล่าวไว้

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วันดี ทวีศักดิ์อำไพ (2542: 105-108) ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของนิสิตปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์:กรณีศึกษานิสิตคณะเกษตรและนิสิตคณะเศรษฐศาสตร์ ผลวิจัยพบว่า นักศึกษา มีค่าใช้จ่ายเพื่อการพักผ่อน/บันเทิง ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าของขวัญ ค่าทำบุญ ค่ากิจกรรม และที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพการใช้จ่ายพบว่าเพื่อนมีอิทธิพลต่อการใช้จ่ายของนิสิตมากที่สุด รองลงมาคือนิสัยฟุ่มเฟือยของตัวเอง และจากผลงานวิจัยของ สรรวรรณ โตตาบ (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบพฤติกรรมตามความสนใจของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร:ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยศึกษารูปแบบพฤติกรรมตามความสนใจทั้งพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม โดยศึกษาพฤติกรรมความสนใจในด้านสุขภาพ พฤติกรรมความสนใจในการแต่งกาย พฤติกรรมความสนใจในด้านเพศตรงข้าม พฤติกรรมความสนใจในการแสวงหาอิสระในตัวเอง พฤติกรรมความสนใจในด้านอาชีพ พฤติกรรมความสนใจในด้านศาสนา และพฤติกรรมความสนใจในการพักผ่อนหย่อนใจ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประพฤติตามพฤติกรรมที่เหมาะสมในระดับมากและปานกลาง สำหรับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมส่วนใหญ่ประพฤติในระดับน้อย พฤติกรรมที่เหมาะสมที่ประพฤติในระดับมาก ได้แก่ การดูแลสุขภาพสะอาดของร่างกายการรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การดื่มน้ำ การดื่มนม การตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ด้วยตัวเอง การดูโทรทัศน์เมื่อมีเวลาว่าง และการดูภาพยนตร์ตามโรงภาพยนตร์ พฤติกรรมที่เหมาะสมที่ประพฤติปานกลาง ได้แก่ การออกกำลังกาย ความพอใจในรูปร่าง การแต่งตัวตามแฟชั่นแบบธรรมดา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ผู้บริหารวิทยาลัยและผู้เกี่ยวข้องควรจะทำให้มีการสัมมนา หรือจัดนิทรรศการทางการศึกษาก่อนที่นักศึกษาจะเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัย โดยการจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ การปฐมนิเทศ ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาแต่ละหลักสูตร และแต่ละชั้นปี ให้นักศึกษาทราบจะต้องเสียค่าใช้จ่ายเท่าไร เพื่อผู้ปกครอง และนักศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการ วางแผนค่าใช้จ่าย และเป็นแนวทางในการตัดสินใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้สนใจเลือกศึกษาวิชาชีพพยาบาล

2. ครูและผู้เกี่ยวข้องควรนำข้อมูลนี้ไปวางแผนการทำงานกับนักศึกษา สร้างทัศนคติในการใช้จ่ายที่เหมาะสมแก่นักศึกษา โดยการสอนให้นักศึกษารู้จักคิด ไม่ให้นักศึกษาเกิดการเลียนแบบบุคคลอื่นในการใช้จ่าย แยกแยะสิ่งใดควรใช้จ่ายสิ่งใดไม่ควรใช้จ่าย

3. ผู้เกี่ยวข้องและดูแลความรับผิดชอบงานทุนการศึกษาของวิทยาลัย ควรนำข้อมูลนี้ไปประกอบการจัดสรรหรือพิจารณาทุนการศึกษา หรือกำหนดวงเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา เพื่อแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายส่วนตัวไม่ให้นักศึกษาเกิดปัญหาด้านการเงินในระหว่างกำลังศึกษาอยู่ เพราะนักศึกษามีค่าใช้จ่ายทางการศึกษาไม่เพียงแต่ค่าธรรมเนียมการศึกษาเท่านั้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากข้อมูลวิจัยน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงความแตกต่างของค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้ผู้สนใจจะศึกษาวิชาชีพพยาบาลตัดสินใจศึกษาต่อได้ และเพื่อให้ได้ข้อมูลอ้างอิงที่เกิดประโยชน์ในการระดมทุนจากหน่วยงานหรือองค์กรอื่นที่ให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาพยาบาล
2. ควรมีการศึกษารูปแบบพฤติกรรมตามความสนใจและค่านิยมในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาพยาบาลเพื่อทราบรูปแบบพฤติกรรม และค่านิยมที่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาพยาบาล
3. ควรมีการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อจะได้ทำการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาว่าเพิ่มขึ้นหรือลดลงมากน้อยเพียงใด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ ชีใจงาม. (2542). การศึกษาค่านิยมในการดำเนินชีวิตและการดำเนินชีวิตของครูสังกัด กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กัลยา สุวรรณมัลย์. (2547). ค่าใช้จ่ายส่วนตัวและปัญหาทางการเงินของนิสิตระดับปริญญาตรี ต่อเนื่องหลักสูตร 2 ปี สาขาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2545. สารนิพนธ์ ค.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิรพัฒน์ เงามประเสริฐวงศ์. (2543). การวิเคราะห์ต้นทุนอุตสาหกรรมและการจัดทำงบประมาณ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ซ่งศ์สุดา มะอาจเลิศ. (2543). พฤติกรรมการบริโภคเครื่องแต่งกายของนิสิต นักศึกษาหญิง มหาวิทยาลัยของรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน ในกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ คต.ม. (คหกรรมศาสตร์ศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ชนชญาณี จันทร์ธิวัตรกุล. (2542). รูปแบบการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ เพื่อสุขภาพของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ชาญชัย รอดผล. (2538). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเลือกเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ 4 ปี กระทรวงสาธารณสุขของผู้สมัครสอบในปีการศึกษา 2538. สมุทรสงคราม: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสงคราม.
- ชีว์รัตน์ เลิศศรีชัยนนท์. (2546). การวิเคราะห์ต้นทุนและอัตราผลตอบแทนในการลงทุนทางการ ศึกษาของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. ปรินญาณินพนธ์ ค.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ณัฏฐิณี ถวิลถึง. (2547). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวและปัญหาทางการเงินของนักศึกษา สถาบัน ราชภัฏจันทรเกษม : กรณีศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. สารนิพนธ์ ค.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดำรงศักดิ์ ชัยสนิท; และ สุนี เลิศแสงกิจ. (2542). การพัฒนาบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ: วังอักษร.
- เทียนฉาย กิระนันท์. (2531). แผน โครงการ และงบประมาณอีกแนวทางหนึ่งสำหรับการจัดสรร ทรัพยากรทางเศรษฐกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงนุช วงษ์สุวรรณ. (2547). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลของนักศึกษา กศ.บป. สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี. สืบค้นเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2547, จาก <http://www.rb.ac.th/org/recearch/rajabhat/rb1/21204.htm>
- บุญคง หันจางสิทธิ์. (2543). เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรินติ้งเฮาส์.

- บุญเสริม วิสกุล; และคนอื่นๆ. (2546). แนวทางการจัดระบบงบประมาณและการลงทุนเพื่อการอุดมศึกษา. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2546, จาก http://www.once.go.th/publication/financing/index_financing.htm
- ปกรณ ลิทธิเลิศ. (2545). รูปแบบการใช้ชีวิตของวัยรุ่นในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ปฎิมาพร เมฆสมุทร. (2546). ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลและปัญหาทางการเงินของนักศึกษาสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ภาคปกติ ปีการศึกษา 2545. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประพันธ์ ธรรมไชย. (2536). การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนในการผลิตบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศาสตร์และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ของวิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยอำนาจ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2545). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ผดุงชาติ สุวรรณวงศ์; และ ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2542). ทิศทางการปฏิรูปอุดมศึกษาโลกในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: ที.พี. พริน.
- พนัส หันนาคินทร์. (2523). การสอนค่านิยมและจริยธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: พิมพ์เนศ.
- พรรณี ช.เจนจิต. (2545). จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: เมธิทิปส์.
- พระมหาทองสุรีย์ สุริยโชโต. (2533). แนวทางการพัฒนาค่านิยมและคุณธรรมของเยาวชนในปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: สมาคมครูสังคมศึกษาแห่งประเทศไทย.
- เพชรน้อย สิงห์ช้างชัย; สุธรรม อำพะมะ; และ วราภรณ์ นุ่นแก้ว. (2543). รายงานวิจัยต้นทุนการผลิตพยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลา: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ถ่ายเอกสาร.
- เพ็ญศรี จินดาคักดี. (2535). การศึกษาเกี่ยวกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดชลบุรี. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เพราพรรณ เปลี่ยนภู. (2542). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: งานเอกสารและการพิมพ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- มหาวิทยาลัยบูรพา. (2548). สถาบันการศึกษาพยาบาล. สืบค้นเมื่อ 7 เมษายน 2548, จาก <http://nurse.buu.ac.th/links.htm>
- มานิต บุญประเสริฐ; และคนอื่นๆ. (2546). โครงการวิจัยและพัฒนาระบบบริหารจัดการอุดมศึกษารูปแบบการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาแนวใหม่. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2546, จาก http://www.once.go.th/publication/Mg_innovation/indea_Mginno.htm
- ยุวราณี สุขวิญญาน. (2546, กันยายน-ธันวาคม). การปฏิรูปการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์:วิกฤตหรือโอกาส. วารสารการศึกษาพยาบาล. 14(3): 14-19.
- ลักขณา สรวิวัฒน์. (2544). จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน. กรุงเทพฯ: โอ.เอส. ฟรินดิง เฮาส์.

- วันดี ทวีศักดิ์อำไพ. (2542). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของนิสิตปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์: กรณีศึกษานิสิตคณะเกษตรและนิสิตคณะเศรษฐศาสตร์. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วิทยากร เชียงกุล. (2543). ยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติการศึกษาเพื่อแก้วิกฤติของชาติ. กรุงเทพฯ: เอมี เทรตติง.
- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ราชบุรี. (2547, 16 เมษายน). รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารวิทยาลัย ครั้งที่ 5/2547.
- . (2548). หลักสูตรที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี. สืบค้นเมื่อ 7 เมษายน 2548, จาก <http://www.bcnr.ac.th/teach.html>
- วิโรจน์ ตั้งเจริญเสถียร; และคนอื่นๆ. (2536). ต้นทุนการผลิตพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุข ปีงบประมาณ 2533-2535. กรุงเทพฯ: องค์การทหารผ่านศึก. ถ่ายเอกสาร.
- วิลาวัณย์ ดันวัฒนะพงษ์. (2542, มีนาคม-มิถุนายน). การวิเคราะห์ต้นทุนและทางเลือกในการลดต้นทุนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารเศรษฐศาสตร์. 27(3): 84-90.
- วีระ พุ่มเกิด. (2546). ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนดุสิต. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศรีกรุง โกษะ. (2545). การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2547). ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2545). สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี; และคนอื่นๆ. (2537). การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2538). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: พัฒนาการศึกษา.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์; และคนอื่นๆ. (2541). พฤติกรรมองค์กร. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ซีระฟิล์มและไซเท็กซ์.
- สถาบันพระบรมราชชนก. (2546). คู่มือการใช้หลักสูตร หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: ส่วนพัฒนาการศึกษาสถาบันพระบรมราชชนก.
- . (2546). คู่มือการใช้หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: ส่วนพัฒนาการศึกษาสถาบันพระบรมราชชนก.
- . (2548). วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก. สืบค้นเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2548, จาก <http://www.pbri.net>
- สถิติ วงศ์สวรรค์. (2540). การพัฒนาบุคลิกภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น (1977).

- สมชัย ฤชุพันธุ์; และ ชลธาร วิศรุตวงศ์. (2544). รายงานการวิจัยแนวทางการบริหารจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สมพิศ สมจิตต์. (2536). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข ภาคตะวันออก. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (ครุศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สรวรรณ โตตาบ. (2544). การศึกษารูปแบบพฤติกรรมตามความสนใจของวัยรุ่นในโรงเรียน เขตกรุงเทพมหานคร : ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ สศ.ม. (การจัดโครงการสวัสดิการสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2546). การพัฒนาการบริหารสถาบันการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). การบริหารงบประมาณแบบเน้นผลงาน ในระดับอุดมศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ประเทศฟินแลนด์. กรุงเทพฯ: วิ.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- , (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานโครงการปฏิรูปอุดมศึกษา. (2544). แนวทางการปฏิรูปการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ: วิ.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2530). คู่มือการสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะด้านจิตพิสัย. 247 หน้า. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). ปฏิรูปการศึกษาดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: บุญศิริการพิมพ์.
- สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. (2543, 16 มิถุนายน). เรื่อง รายละเอียดค่าใช้จ่ายนักศึกษาหลักสูตรต่าง ๆ ของกระทรวงสาธารณสุข.
- , (2546, 24 พฤศจิกายน). ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การรับสมัครคัดเลือกและสอบคัดเลือกบุคลากรเข้าศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์เทียบเท่าปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) ภาคปกติและภาคพิเศษ ประจำปีการศึกษา 2547.
- , (2547, 3 กุมภาพันธ์). ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรต่าง ๆ ของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2547.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2545). กรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฑาทอง.
- , (2546). รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: กลุ่มงานประเมินการศึกษาระดับอุดมศึกษา (กุลวดิ).

- สำรวล ชุ่มเมืองปัก. (2542). การศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวและปัญหาทางการเงิน ของนักศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน ในเขต กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ ศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุภาพแบบพอเพียงเพื่อชีวิตที่ดีกว่า. (2544, 11 มกราคม). ข่าวสด. หน้า 25.
- สุชา จันทน์เอม. (2529). จิตวิทยาวัยรุ่น. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- (2544). จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุปรียา คอระเคชะคุปต์. (2529). เศรษฐศาสตร์การศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุภาณี วตินอมร. (2533). การพยาบาลพื้นฐานแนวคิดและการปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ดีแอลเอส.
- สุพัตรา สุภาพ. (2543). สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุภมนัส การพบ. (2528). การเปรียบเทียบต้นทุนในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สายสามัญของโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน : ศึกษาเฉพาะกรณีของกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุรเชษฐ์ พงษ์เพียจันทร์. (2545). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายต่อหัวนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เฉพาะงบดำเนินการวิธีปันส่วน ปีงบประมาณ 2543. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุระพงศ์ ทองพันธ์. (2544). ค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีงบประมาณ 2541-2543. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- เสาวรส พานิชย์วิสัย. (2546). ต้นทุนและอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลจากการลงทุนทางการศึกษา ของพยาบาลศาสตรบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศาสตรคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาล รามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อดุลย์ จาตุรงค์กุล. (2543). พฤติกรรมผู้บริโภค. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อธิปติ ทองแพง. (2543). การศึกษาวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. (นโยบายสาธารณะ). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- อัญญา นุภาพ. (มปป.). สู่เส้นทางพยาบาล. กรุงเทพฯ: M&M BOOKS.
- อาธิ ครูศากยวงศ์. (2541, มกราคม-มิถุนายน). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการศึกษา ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏของประเทศไทย. วารสารมหาวิทยาลัยบูรพา: 3(1): 1-12.
- อารี พันธุ์มณี. (2546). จิตวิทยาสร้างสรรค์การเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ไยโหม เอ็ดดูเคท.

- อำภา กันทะเป็ง; และ สุชาดา อินทรกำแหง ณ ราชสีมา. (2546, กันยายน-ธันวาคม). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ (4 ปี) ของนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข. *วารสารการศึกษาพยาบาล*. 14(3): 47-57.
- Beverly R. Howell; & Frnak M. Howell. (2005). *Patterns of Financial Expenditures among College Seniors in Mississippi Public Universities*. Retrieved April 7, 2005, From <http://www.ssrc.msstate.edu/Publications/srrs94-2.pdf#search='indirect%20costs%20in%20education'>
- Douglas Holtz-Eakin. (2004). *Private and Public Contributions to Financing College Education*. Retrieved December 31, 2004, From <http://www.cbo.gov/showdoc.dfm?index=4984&sequence=0>
- Engel J.F; R.D. Blackwell; & P.W. Miniard. (1990). *Consumer Behavior*. 7th ed. Fort Worth: The Dryden Press, Inc.
- Geoffirey D. Paulin. (2001). *Expenditures of College-age Students and Nonstudents*. Retrieved April 7, 2005, From <http://www.bls.gov/opub/mlr/2001/07/ressum1.pdf#search='students%20Expenditures'>
- Lorenz Lassnigg; & Perter M. Steiner. (2004). *Expenditure on Tertiary Education – A Comparison between Austria, Germany, Finland, Netherlands, Sweden and Swiss*. Retrieved December 22, 2004, From <http://www.equi.at/pdf/summary-e-oecd.pdf>
- Salkind, Neil J. (2000). *Exploring Research*. 4th ed. New Jersey: Perentice -Halls.
- Schiffman, L.G; & L.L. Kanuk. (1991). *Consumer Behavior*. 4th ed. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.
- Trinity College. (2005). *Human Capital: A Theoretical Outline*. Retrieved April 7, 2005, From <http://www.maths.tcd.ie/local/JUNK/econrev/ser/html/hkap2.html#mincer>
- Young, Gretchen Her. (2004). *Analysis of Per Pupil Resource Allocation at Urban Elementary School*. Retrieved December 20, 2004, From <http://wwwlib.umi.com/dissertations/fullcit/3116809>
- Yun, Chung. (2004). *Higher Education Finance in Korea*. Retrieved December 30, 2004, From <http://aped.snu.ac.kr/cyberedu/cyberedu1/eng/eng7-01.html>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม
ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของเนื้อหาแบบสอบถาม

ที่ ศธ 0519.12/3126



บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

12 มีนาคม 2548

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราธิวาส

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวสาคร ปานพ่าย นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราธิวาส” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์เขวาลักษณ์ มีบุญมาก และ อาจารย์บำเพ็ญ พงศ์เพชรดิก เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราธิวาส

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางสาวสาคร ปานพ่าย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 06-6280195



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731

ที่ ศธ 0519.12/3/26

วันที่ 12 มีนาคม 2548

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวสาคร ปานพ่าย นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราชนบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีระ สุภากิจ และ อาจารย์มารศรี สุธานี เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราชนบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางสาวสาคร ปานพ่าย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731

ที่ ศธ 0519.12/3/26

วันที่ /2 มีนาคม 2548

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา

เนื่องด้วย นางสาวสาคร ปานพ่าย นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนด้วทางการศึกษา ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนীরาชบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงรัตน์ เกษรแพพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ราชนันท์ บุญธิมา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนด้วทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัย พยาบาลบรมราชชนนীরาชบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แบบสอบถามให้ นางสาวสาคร ปานพ่าย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย



ที่ ศธ 0519.12/3152

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

12 มีนาคม 2548

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราธิวาส

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวสาคร ปานพ่าย นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนด้ทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราธิวาส” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1 – 4 จำนวน 548 คน ตอบแบบสอบถามการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนด้ทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราธิวาส ในระหว่างเดือนมีนาคม 2548

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวสาคร ปานพ่าย ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 06-6280195

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์ ดร.มารศรี สุธานี ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์ ดร.ราชนัย บุญธิมา สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. อาจารย์ ดร.บำเพ็ญ พงศ์เพชรดิถ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี
5. อาจารย์ เยาวลักษณ์ มีบุญมาก วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี

ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของเนื้อหาแบบสอบถาม

ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินคุณภาพของแบบสอบถามตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และ ความชัดเจนของภาษาของแบบสอบถาม โดยกรรมการทุกท่านให้ความเห็นไว้ดังนี้

+ 1 เมื่อเห็นว่าข้อความนั้นเป็นคำถามที่สอดคล้องกับนิยามการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ในด้านนั้น

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นเป็นคำถามที่สอดคล้องกับนิยามการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ในด้านนั้น

- 1 เมื่อท่านเห็นว่าข้อความนั้นไม่เป็นข้อคำถามที่สอดคล้องกับนิยามการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ในด้านนั้น

ผลการประเมินคุณภาพของแบบสอบถามในการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามเป็นดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					คะแนนรวม	คะแนน IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00
2	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00

ตอนที่ 2 ข้อมูลค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา

ข้อที่	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					คะแนนรวม	คะแนน IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00
2	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00
2	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00
4	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00
5	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00

ตอนที่ 3 ข้อมูลค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษา

ข้อที่	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					คะแนนรวม	คะแนน IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00
2	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00
2	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00
4	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00
5	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00

ตอนที่ 4 ข้อมูลบุคลิกภาพการใช้จ่ายเกี่ยวกับค่านิยมส่วนบุคคลและความสนใจส่วนบุคคล

ข้อที่	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00
2	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00
2	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00
4	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00
5	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00
6	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00
7	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00
8	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00
9	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00
10	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00
11	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 4	.80
12	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00
13	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00
14	+ 1	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 4	.80
15	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00
16	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00
17	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00
18	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 5	1.00

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

แบบสำรวจค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงสถานศึกษาเรียกเก็บ

ชุดที่

แบบสอบถามเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำสารนิพนธ์ หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา เรื่อง การศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการศึกษาเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี และหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพการใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อมูลค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการการศึกษา

ตอนที่ 4 ข้อมูลบุคลิกภาพการใช้จ่ายเกี่ยวกับค่านิยมส่วนบุคคลและความสนใจส่วนบุคคล

ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจากท่านจะถูกเก็บเป็นความลับและจะนำไปวิเคราะห์สรุปในภาพรวมซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้สนใจจะศึกษาพยาบาล เป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกศึกษาวิชาพยาบาล หรือผู้ที่กำลังศึกษาประเมินความสามารถทางการเงินของตนเองและเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการใช้เป็นข้อมูลการวางแผนจัดสรรระดมทุนเพื่อการศึกษาและกำหนดเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาให้แก่นักศึกษาต่อไป

ศาสตราจารย์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

**แบบสอบถามเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัย
พยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี**

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถามโดยทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องว่าง และตอบคำถาม
ในช่องว่างที่เว้นไว้เกี่ยวกับตัวนักศึกษาตามความจริง

1. โปรแกรมที่ท่านกำลังศึกษา

- () หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต 4 ปี
() หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี)

2. ระดับชั้นที่กำลังศึกษา

- | | |
|---------------------|---------------------|
| () ชั้นปีที่ 1 | () ชั้นปีที่ 2 |
| () ชั้นปีที่ 3 | () ชั้นปีที่ 4 |

ตอนที่ 2 ข้อมูลค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา

คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาโดยตรงของนักศึกษา โดยตอบค่าใช้จ่ายโดยประมาณที่ได้จ่ายไปในรอบ 1 ปีการศึกษา ตามความเป็นจริง

ข้อที่	ประเภทของค่าใช้จ่ายทางตรงในการศึกษา	จำนวนเงิน ที่จ่ายไปโดย ประมาณ (บาท)
		1 ปีการศึกษา
1	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับหนังสือและอุปกรณ์การศึกษา ดังนี้	
	ค่าหนังสือ ตำราเรียน เอกสารประกอบการเรียน	
	ค่าอุปกรณ์เครื่องเขียน (สมุด ปากกา ดินสอ ฯลฯ)	
	ค่าจัดทำรายงาน	
	ค่าถ่ายเอกสาร	
2	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเครื่องแบบเครื่องแต่งกายสำหรับนักศึกษา ดังนี้	
	ค่าเครื่องแบบนักศึกษา	
	ค่าเครื่องแบบฝึกปฏิบัติ	
	ค่าอุปกรณ์เครื่องแบบ เช่น หมวกพยาบาล ชิด เนคไท เข็มขัด กระดุม เครื่องหมาย	
	ค่าเครื่องแบบกีฬา	
	ค่าถุงเท้า ร้องเท้า	
3	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการทำกิจกรรม ดังนี้	
	กิจกรรมในหลักสูตร (เช่น การจัดนิทรรศการวิชาการ สัมมนาวิชาการ เป็นต้น)	
	กิจกรรมเสริมหลักสูตร (เช่น การศึกษาดูงาน การไปทัศนศึกษา กิจกรรมชมรมต่าง ๆ)	
	กิจกรรมบริการชุมชน (เช่น กิจกรรมเยี่ยมบ้าน กิจกรรมดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ กิจกรรมค่ายอาสา)	
	กิจกรรมอื่น ๆ โปรดระบุ.....	

ตอนที่ 3 ข้อมูลค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษ

คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษานักศึกษา โดยตอบค่าใช้จ่ายโดยประมาณที่ได้จ่ายไปแล้วในรอบ 1 ปีการศึกษา ตามความเป็นจริง

ข้อที่	ประเภทของค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษ	จำนวนเงิน ที่จ่ายไปโดย ประมาณ (บาท)
		1 ปีการศึกษา
1	ค่าที่พัก	
	() ที่พักรับรอง	
	() ค่าเช่าหอพัก ค่าเช่าบ้าน	
	() พักบ้านพักตนเอง	
2	ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายซึ่งไม่ใช่เครื่องแบบนักศึกษา	
3	ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	
4	ค่ารักษาพยาบาลในกรณีเจ็บป่วยที่ต้องจ่ายเอง	
5	ค่าใช้จ่ายเพื่อการบันเทิงและพักผ่อนหย่อนใจ ได้แก่	
	ค่าเทป ซีดี	
	ชมภาพยนตร์	
	อื่น ๆ โปรดระบุ.....	
6	ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ดังนี้	
	ค่าติดต่อสื่อสาร (เช่น ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับโทรศัพท์ รายเดือน ค่าบัตรเติมเงิน ค่าชาร์จแบตเตอรี่ ค่าจดหมาย ค่าพัสดุไปรษณีย์)	
	ค่าทำบุญ บริจาคต่าง ๆ	
	ค่าใช้จ่ายของใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น สบู่ ยาสีฟัน ยาสระผม ผ้านวมย เป็นต้น	
	ค่าทำผม ค่าเครื่องสำอางค์	
	อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

**ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลิกภาพการใช้จ่ายของนักศึกษา ที่เป็นค่านิยมส่วนบุคคลและ
ความสนใจส่วนบุคคล**

คำชี้แจง ให้นักศึกษอ่านข้อความแต่ละข้อความ แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่กำหนดให้ตรงกับลักษณะของนักศึกษามากที่สุดเพียงช่องเดียว

ข้อที่	บุคลิกภาพของนักศึกษา	ตรงกับลักษณะของนักศึกษา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ค่านิยมส่วนบุคคล					
1	เครื่องประดับ เช่น แหวน สร้อยคอ สร้อยข้อมือ นาฬิกา ตามแฟชั่นเป็นสิ่งเสริมบุคลิกภาพ					
2	การเสียเงินมากขึ้นเพื่อแลกกับการรับประทานอาหารท่ามกลางบรรยากาศที่ดีเป็นเรื่องธรรมดา					
3	เครื่องประดับ เช่น แหวน สร้อยคอ สร้อยข้อมือ เครื่องสำอาง น้ำหอม เป็นสิ่งที่สามารถซื้อหาได้ตลอดไม่จำเป็นต้องมีชิ้นเดียว					
4	การเลือกซื้อของใช้ส่วนตัวที่มียี่ห้อราคาแพงเป็นสิ่งดี					
5	การมีบัตรเครดิตใช้เป็นการปกป้องฐานะ					
6	การใช้สินค้าที่มียี่ห้อเป็นที่รู้จักช่วยเสริมบุคลิกภาพ					
7	สินค้าไทยยังไม่มีคุณภาพทัดเทียมสินค้านำเข้า					
8	ข้าพเจ้าชอบรับประทานอาหารจานด่วน (Fast Food เช่น KFC, McDonald พิซซ่า)					
9	ถ้าต้องเลือกข้าพเจ้าจะเลือกเสื้อผ้าที่เน้นแฟชั่นมากกว่าความสบายในการสวมใส่					
	ความสนใจส่วนบุคคล					
10	ข้าพเจ้ามักเลือกซื้อของใช้ราคาแพงเพื่อปรับตัวให้เข้ากับมาตรฐานสังคม					
11	ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ทำให้ชุมชนน่าอยู่					
12	ส่วนใหญ่ข้าพเจ้ามักเลือกซื้อเครื่องแต่งกายให้เหมือนเพื่อนในกลุ่มเพราะต้องการให้เพื่อนยอมรับ					

ข้อที่	บุคลิกภาพของนักศึกษา	ตรงกับลักษณะของนักศึกษา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ความสนใจส่วนบุคคล (ต่อ)					
13	ข้าพเจ้ามักเลือกใช้ของใช้ส่วนตัวเพื่อดึงดูดความสนใจ/เป็นจุดเด่นในสังคม					
14	ข้าพเจ้าไม่ได้ขอคำปรึกษาจากผู้อื่นในเรื่องทั่วไป เช่น การซื้อเสื้อผ้า เครื่องประดับตามแฟชั่น เป็นต้น					
15	ข้าพเจ้ามีความวิตกกังวลมากเรื่องการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย					
16	ข้าพเจ้าออกกำลังกายเพื่อสุขภาพและเล่นกีฬาเป็นประจำ					
17	ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือ วารสาร นิตยสาร ในเวลาว่าง					
18	ข้าพเจ้าชอบไปเดินเที่ยวตามห้างสรรพสินค้า ชมภาพยนตร์กับกลุ่มเพื่อน ในเวลาว่าง					

ภาคผนวก ค

แสดงค่าเฉลี่ย และร้อยละของค่าใช้จ่ายทางการศึกษาโดยเฉลี่ย ของนักศึกษาพยาบาล
แสดงค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงมาตรฐาน ของบุคลิกลักษณะการใช้จ่ายโดยรวมของนักศึกษาพยาบาล

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย และร้อยละของค่าใช้จ่ายทางการศึกษาโดยเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี
 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4ปี) จำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาและประเภทค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา	หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี)								หน่วย : บาท
	ชั้นปีที่1 (n = 68)		ชั้นปีที่2 (n =22)		ชั้นปีที่3 (n =25)		ชั้นปีที่4 (n =23)		
	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	
ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรง									
ในการศึกษา									
1.ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา	10,340.00	49.47	11,995.00	46.83	10,575.00	45.97	6,495.00	24.51	
2.ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับหนังสือและอุปกรณ์การศึกษา	4,573.53	21.88	5,565.82	22.09	4,460.00	19.40	5,471.74	20.65	
3.ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเครื่องแบบเครื่องแต่งกายสำหรับนักศึกษา	3,403.97	16.29	5,155.45	20.13	3,650.80	15.87	3,525.22	13.30	
4.ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการทำกิจกรรม	1,475.74	7.06	2,127.27	8.31	1,776.00	7.72	2,043.48	7.72	
5.ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเดินทาง	1,108.09	5.30	677.27	2.64	2,540.00	11.04	2,539.13	9.58	
6.ค่าใช้จ่ายอื่นๆเพื่อการศึกษา	-	-	-	-	-	-	6,421.74	24.24	
รวม	20,901.32	38.52	25,611.82	37.79	23,001.80	34.16	26,496.30	39.33	

ตาราง 15 (ต่อ)

ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา	หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี)							
	ชั้นปีที่1 (n = 68)		ชั้นปีที่2 (n =22)		ชั้นปีที่3 (n =25)		ชั้นปีที่4 (n =23)	
	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการการศึกษา								
1.ค่าที่พัก	7,200.00	21.58	7,200.00	17.21	7,200.00	16.24	7,200.00	17.61
2.ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายซึ่งไม่ใช่ เครื่องแบบนักศึกษา	1,660.29	4.98	2,159.09	5.16	2,476.00	5.58	2,552.17	6.24
3.ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	15,867.65	47.57	17,740.91	42.39	20,936.00	47.22	15,826.09	38.72
4.ค่ารักษาพยาบาล	713.68	2.14	994.09	2.38	506.40	1.14	787.83	1.93
5.ค่าใช้จ่ายเพื่อการบันเทิงและพักผ่อน หย่อนใจ	319.85	0.96	991.82	2.18	1,175.60	2.65	1,503.04	3.68
6.ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	7,597.06	22.77	12,840.91	30.68	12,045.60	27.17	13,004.35	31.82
รวม	33,358.53	61.48	41,846.82	62.03	44,339.60	65.84	40,873.48	60.67
รวมทั้งสิ้น	52,259.85	100	67,458.63	100	67,341.40	100	67,369.78	100

จากตาราง 15 พบว่า นักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) ทุกชั้นปี มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษามากกว่า
ค่าใช้จ่ายส่วนตัวตรงในการศึกษาสายชั้นปีได้ดังนี้

ชั้นปีที่ 1 พบว่า มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย จำนวนเงิน 52,59.85 บาท โดยพบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษ เป็นจำนวนเงิน 33,385.53 บาท ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา เป็นจำนวนเงิน 20,901.32 บาท เมื่อผู้วิจัยพิจารณาประเภทค่าใช้จ่ายพบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษาในเรื่องของ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม สูงสุดเป็นอันดับแรก เป็นเงิน 15,867.65 บาท รองลงมาคือค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา ในเรื่องของ ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา เป็นเงิน 10,340.00 บาท และค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษา ในเรื่องของ ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เป็นเงิน 7,597.06 บาท ตามลำดับ ส่วนค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาที่ต่ำสุดคือ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษา ในเรื่องของ ค่าใช้จ่ายเพื่อการบันเทิงและพักผ่อนหย่อนใจ เป็นเงิน 319.85 บาท

ชั้นปีที่ 2 พบว่า มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาโดยเฉลี่ย จำนวนเงิน 67,458.63 บาท โดยพบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษ เป็นจำนวนเงิน 41,846.82 บาท ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา เป็นจำนวนเงิน 25,611.82 บาท เมื่อผู้วิจัยพิจารณาประเภทค่าใช้จ่าย พบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษา ในเรื่องของ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม สูงสุด เป็นเงิน 17,740.91 บาท รองลงมาคือค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษา ในเรื่องของค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เป็นเงิน 12,840.91 บาท และค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา ในเรื่องของ ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา เป็นเงิน 11,995.00 บาท ตามลำดับ ส่วนค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา ที่ต่ำสุดคือ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษา ในเรื่องของ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเดินทาง เป็นเงิน 677.27 บาท

ชั้นปีที่ 3 พบว่า มีค่าใช้จ่ายทางการศึกษาโดยเฉลี่ย จำนวนเงิน 67,341.40 บาท โดยพบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษ เป็นจำนวนเงิน 44,339.60 บาท ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา เป็นจำนวนเงิน 23,001.80 บาท เมื่อผู้วิจัยพิจารณาประเภทค่าใช้จ่าย พบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษา ในเรื่องของ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม สูงสุด เป็นเงิน 20,936.00 บาท รองลงมาคือค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษา ในเรื่องของค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เป็นเงิน 12,045.60 บาท และค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา ในเรื่องของ ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา เป็นเงิน 10,575.00 บาท ตามลำดับ ส่วนค่าใช้จ่ายที่ต่ำสุดคือ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษา ในเรื่องของ ค่ารักษาพยาบาล เป็นเงิน 506.40 บาท

ชั้นปีที่ 4 พบว่า มีค่าใช้จ่ายทางการศึกษาโดยเฉลี่ย จำนวนเงิน 67,369.78 บาท โดยพบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษ เป็นจำนวนเงิน 40,873.48 บาท ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา เป็นจำนวนเงิน 26,496.30 บาท เมื่อผู้วิจัยพิจารณาประเภทค่าใช้จ่ายแล้วพบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษา ในเรื่องของค่าอาหารและเครื่องดื่ม สูงสุด เป็นเงิน 15,826.09 บาท รองลงมาคือค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษา ในเรื่องของค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เป็นเงิน 13,004.35 บาท และ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษาในเรื่องของ ค่าบำรุงหอพักนักศึกษา เป็นเงิน 7,200.00 บาท ตามลำดับ ส่วนค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาที่ต่ำสุดคือ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษาในเรื่องของค่ารักษาพยาบาล เป็นเงิน 787.83 บาท และยังพบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัว

ทางตรงในการศึกษา ในเรื่องของ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเป็นเงิน 6,421.74 บาท ซึ่งนักศึกษาใน ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ไม่มีค่าใช้จ่ายในด้านนี้

ตาราง 16 แสดงค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2ปี) จำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาและประเภทค่าใช้จ่าย

หน่วย : บาท

ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา	หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี)			
	ชั้นปีที่ 1 (n = 39)		ชั้นปีที่ 2 (n = 49)	
	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา				
1.ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา	12,490.00	32.00	8,295.00	20.14
2.ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับหนังสือและอุปกรณ์การศึกษา	13,484.62	34.55	11,892.82	28.87
3.ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเครื่องแบบเครื่องแต่งกายสำหรับนักศึกษา	6,184.87	15.85	6,607.35	16.04
4.ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการทำกิจกรรม	3,756.41	9.62	2,895.92	7.03
5.ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเดินทาง	3,115.38	7.98	7,380.61	17.92
6.ค่าใช้จ่ายอื่นๆเพื่อการศึกษา	-	-	4,117.35	10.00
รวม	39,031.28	40.04	41,148.27	42.90
ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษา				
1.ค่าที่พัก	8,676.92	15.83	4,697.96	8.58
2.ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายซึ่งไม่ใช่เครื่องแบบนักศึกษา	5,417.95	9.88	4,414.29	8.05
3.ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	20,653.85	37.68	22,146.94	40.40
4.ค่ารักษาพยาบาล	805.13	0.56	976.12	1.78
5.ค่าใช้จ่ายเพื่อการบันเทิงและพักผ่อนหย่อนใจ	1,662.05	1.61	1,120.20	2.04
6.ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	18,869.23	34.44	21,464.29	39.15
รวม	56,085.13	59.96	54,819.80	57.10
รวมทั้งสิ้น	95,116.41	100	96,008.88	100

จากตาราง 16 พบว่า นักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษ ทุกชั้นปีสูงกว่าค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษาสรุปรายชั้นปี ได้ดังนี้

ชั้นปีที่ 3 พบว่า มีค่าใช้จ่ายทางการศึกษาโดยเฉลี่ย จำนวนเงิน 95,116.41 บาท โดยพบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษ เป็นจำนวนเงิน 56,085.13 บาท ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา เป็นจำนวนเงิน 39,031.28 บาท เมื่อผู้วิจัยพิจารณาประเภทค่าใช้จ่ายแล้วพบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษ ในเรื่องของ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม สูงสุด เป็นเงิน 20,653.85 บาท รองลงมาคือค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษ ในเรื่องของค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เป็นเงิน 18,869.23 บาท และ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา ในเรื่องของ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับหนังสือและอุปกรณ์การศึกษา เป็นเงิน 13,484.62 บาท ตามลำดับ ส่วนค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาที่ต่ำสุดคือ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษในเรื่องของค่ารักษาพยาบาล เป็นเงิน 805.13 บาท

ชั้นปีที่ 4 พบว่า มีค่าใช้จ่ายทางการศึกษาโดยเฉลี่ย จำนวนเงิน 96,008.88 บาท โดยพบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษ เป็นจำนวนเงิน 54,819.80 บาท ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา เป็นจำนวนเงิน 41,148.27 บาท เมื่อผู้วิจัยพิจารณาประเภทค่าใช้จ่ายแล้วพบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษ ในเรื่องของ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม สูงสุด เป็นเงิน 22,146.94 บาท รองลงมาคือค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษ ในเรื่องของค่าใช้จ่ายในเรื่องของค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เป็นเงิน 21,464.29 บาท และค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา ในเรื่องของค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับหนังสือและอุปกรณ์การศึกษา เป็นเงิน 11,892.82 บาท ตามลำดับ ส่วนค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาที่ต่ำสุดคือ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างการศึกษ ในเรื่องของค่ารักษาพยาบาล เป็นเงิน 976.12 บาท และยังพบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 จะมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางตรงในการศึกษา ในเรื่องของค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เป็นเงิน 4,117.35 บาท ซึ่งนักศึกษาในชั้นปีที่ 3 ไม่มีค่าใช้จ่ายด้านนี้

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการแปลผลของคะแนนบุคลิกภาพ
การใช้จ่ายเกี่ยวกับค่านิยมส่วนบุคคลและความสนใจส่วนบุคคล ของนักศึกษาพยาบาล
หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี) โดยรวมจำแนกเป็นรายข้อ

บุคลิกภาพนักศึกษา	หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี)			
	n	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการแปลผล
ค่านิยมส่วนบุคคล				
1. เครื่องประดับ เช่น แหวน สร้อยคอ สร้อย- ข้อมือ นาฬิกา ตามแฟชั่นเป็นสิ่งเสริม บุคลิกภาพ	138	3.01	.94	ปานกลาง
2. การเสียเงินมากขึ้นเพื่อแลกกับการรับประทาน อาหารท่ามกลางบรรยากาศที่ดีเป็นเรื่องธรรมดา	138	2.70	.97	ปานกลาง
3. เครื่องประดับ เช่น แหวน สร้อยคอ สร้อย- ข้อมือ เครื่องสำอาง น้ำหอม เป็นสิ่งที่สามารถ ซื้อหาได้ตลอดไม่จำเป็นต้องมีชิ้นเดียว	138	2.73	1.04	ปานกลาง
4. การเลือกซื้อของใช้ส่วนตัวที่มียี่ห้อราคาแพง เป็นสิ่งดี	138	2.12	.88	น้อย
5. การมีบัตรเครดิตใช้เป็นการบ่งบอกฐานะ	138	1.76	.87	น้อย
6. การใช้สินค้าที่มียี่ห้อเป็นที่รู้จักช่วยเสริม บุคลิกภาพ	138	2.26	1.02	น้อย
7. สินค้าไทยยังไม่มีคุณภาพทัดเทียมสินค้า นำเข้า	138	2.25	1.02	น้อย
8. ข้าพเจ้าชอบรับประทานอาหารจานด่วน (Fast Food เช่น KFC, McDonald พิซซ่า)	138	2.29	.99	น้อย
9. ถ้าต้องเลือกข้าพเจ้าจะเลือกเสื้อผ้าที่เน้น แฟชั่นมากกว่าความสบายในการสวมใส่	138	2.30	.95	น้อย
รวม	138	2.38	.63	น้อย

ตาราง 17 (ต่อ)

บุคลิกภาพของนักศึกษา	หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (4 ปี)			
	n	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการแปลผล
ความสนใจส่วนบุคคล				
10.ข้าพเจ้ามักเลือกซื้อของใช้ราคาแพงเพื่อปรับตัวให้เข้ากับมาตรฐานสังคม	138	1.96	.83	น้อย
11.ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ทำให้ชุมชนน่าอยู่	138	3.57	.72	มาก
12.ส่วนใหญ่ข้าพเจ้ามักเลือกซื้อเครื่องแต่งกายให้เหมือนเพื่อนในกลุ่มเพราะต้องการให้เพื่อนยอมรับ	138	2.20	.92	น้อย
13.ข้าพเจ้ามักเลือกใช้ของใช้ส่วนตัวเพื่อดึงดูดความสนใจ/เป็นจุดเด่นในสังคม	138	2.60	.92	ปานกลาง
14.ข้าพเจ้าไม่ได้ขอคำปรึกษาจากผู้อื่นในเรื่องทั่วไป เช่น การซื้อเสื้อผ้า เครื่องประดับตามแฟชั่น เป็นต้น	138	2.96	.82	ปานกลาง
15.ข้าพเจ้ามีความวิตกกังวลมากเรื่องการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย	138	2.76	.99	ปานกลาง
16.ข้าพเจ้าออกกำลังกายเพื่อสุขภาพและเล่นกีฬาเป็นประจำ	138	3.23	.91	ปานกลาง
17.ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือ วารสาร นิตยสารในเวลาว่าง	138	3.66	.97	มาก
18.ข้าพเจ้าชอบไปเดินเที่ยวตามห้างสรรพสินค้า ชมภาพยนตร์กับกลุ่มเพื่อน ในเวลาว่าง	138	2.99	1.07	ปานกลาง
รวม	138	2.88	.43	ปานกลาง
โดยรวม	138	2.62	.47	ปานกลาง

ตาราง 18 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการแปลผลของคะแนน
 บุคลิกภาพการใช้จ่ายเกี่ยวกับค่านิยมส่วนบุคคลและความสนใจส่วนบุคคล ของนักศึกษา
 พยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) โดยรวมจำแนกเป็นรายข้อ

บุคลิกภาพนักศึกษา	หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี)			
	n	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการแปลผล
ค่านิยมส่วนบุคคล				
1. เครื่องประดับ เช่น แหวน สร้อยคอ สร้อย- ข้อมือ นาฬิกา ตามแฟชั่นเป็นสิ่งเสริม บุคลิกภาพ	88	3.03	.86	ปานกลาง
2. การเสียเงินมากขึ้นเพื่อแลกกับการรับประทานอาหาร ท่ามกลางบรรยากาศที่ดีเป็นเรื่องธรรมดา	88	2.97	1.02	ปานกลาง
3. เครื่องประดับ เช่น แหวน สร้อยคอ สร้อย- ข้อมือ เครื่องสำอาง น้ำหอม เป็นสิ่งที่สามารถ ซื้อหาได้ตลอดไม่จำเป็นต้องมีชิ้นเดียว	88	3.06	1.11	ปานกลาง
4. การเลือกซื้อของใช้ส่วนตัวที่มียี่ห้อราคาแพง เป็นสิ่งดี	88	2.38	.91	น้อย
5. การมีบัตรเครดิตใช้เป็นการบ่งบอกฐานะ	88	2.09	.94	น้อย
6. การใช้สินค้าที่มียี่ห้อเป็นที่รู้จักช่วย เสริมบุคลิกภาพ	88	2.80	1.11	ปานกลาง
7. สินค้าไทยยังไม่มีคุณภาพทัดเทียมสินค้า นำเข้า	88	2.28	1.12	น้อย
8. ข้าพเจ้าชอบรับประทานอาหารจานด่วน (Fast Food เช่น KFC, McDonald พิซซ่า)	88	2.45	1.22	น้อย
9. ถ้าต้องเลือกข้าพเจ้าจะเลือกเสื้อผ้าที่เน้น แฟชั่นมากกว่าความสบายในการสวมใส่	88	2.07	.84	น้อย
รวม	88	2.57	.67	ปานกลาง

ตาราง 18 (ต่อ)

บุคลิกภาพของนักศึกษา	หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2ปี)			
	n	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการแปลผล
ความสนใจส่วนบุคคล				
10.ข้าพเจ้ามักเลือกซื้อของใช้ราคาแพงเพื่อปรับตัวให้เข้ากับมาตรฐานสังคม	88	2.17	.87	น้อย
11.ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ทำให้ชุมชนน่าอยู่	88	3.33	.92	ปานกลาง
12.ส่วนใหญ่ข้าพเจ้ามักเลือกซื้อเครื่องแต่งกายให้เหมือนเพื่อนในกลุ่มเพราะต้องการให้เพื่อนยอมรับ	88	1.90	.86	น้อย
13.ข้าพเจ้ามักเลือกใช้ของใช้ส่วนตัวเพื่อดึงดูดความสนใจ/เป็นจุดเด่นในสังคม	88	2.28	1.03	น้อย
14.ข้าพเจ้าไม่ได้ขอคำปรึกษาจากผู้อื่นในเรื่องทั่วไป เช่น การซื้อเสื้อผ้า เครื่องประดับตามแฟชั่น เป็นต้น	88	2.90	1.11	ปานกลาง
15.ข้าพเจ้ามีความวิตกกังวลมากเรื่องการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย	88	2.95	1.04	ปานกลาง
16.ข้าพเจ้าออกกำลังกายเพื่อสุขภาพและเล่นกีฬาเป็นประจำ	88	2.84	.83	ปานกลาง
17.ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือ วารสาร นิตยสารในเวลาว่าง	88	3.41	1.04	มาก
18.ข้าพเจ้าชอบไปเดินเที่ยวตามห้างสรรพสินค้าชมภาพยนตร์กับกลุ่มเพื่อน ในเวลาว่าง	88	2.92	1.04	ปานกลาง
รวม	88	2.74	.52	ปานกลาง
โดยรวม	88	2.66	.55	ปานกลาง

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ สกุล	สาคร ปานพ่ายัพ
วันเดือนปีเกิด	3 มกราคม 2513
สถานที่เกิด	51 หมู่ 1 ตำบล กุดชุม อำเภอกุดชุม จังหวัด ยโสธร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	84/21 ถนนคทธาร ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ราชบุรี 70000
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ถนนคทธาร ตำบล หน้าเมือง อำเภอ เมือง จังหวัด ราชบุรี 70000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2532	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (พาณิชยกรรม) (ปวช.) จาก วิทยาลัยเทคนิคยโสธร
พ.ศ. 2534	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (การบัญชี) (ปวส.) จาก วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
พ.ศ. 2537	ศิลปศาสตรบัณฑิต (การจัดการทั่วไป สายบริหารธุรกิจ และการจัดการ) (ศศ.บ.) จาก สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
พ.ศ. 2547	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา (กศ.ม.) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ